

سپاه، شعارها را به فرهنگ تبدیل می کند

صبح صادق

فرا رسیدن رحلت پیامبر اعظم (ص)
شهادت امام حسن مجتبی (ع)
و شهادت امام رضا (ع) را تسلیت می گوئیم

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و سوم | شماره ۱۱۵۴ | دوشنبه ۱۲ شهریور ۱۴۰۳ | ۲۸ صفر ۱۴۴۶ | ۲ سپتامبر ۲۰۲۴ | ۱۶ صفحه

حجت الاسلام مهدی فرزی، کارشناس پژوهشگر تاریخ اسلام
اولویت اسلام جذب حداکثری است

۱۳ معرفت

چه کسی متهم تر است؟

۳ دیدگاه

چراغ راه دولت چهاردهم

۲ سرمقاله

علی حیدری

رضا صارمی

ابهام و وحشت

۵ جهان

هراس از پاسخ ایران

۱۵ پاسدار

۲ نگاه

صبح صادق افق رویارویی محور مقاومت با رژیم صهیونیستی را بازنمایی می کند

سپاهی حزب الله

پس از اخذ رأی اعتماد هیئت دولت از مجلس، رئیس جمهور، معاونان و وزیران دولت چهاردهم با رهبر معظم انقلاب دیدار کردند. اولین دیدار دولت جدید با رهبر معظم انقلاب حساوی رهنمودها و نکات راهبردی برای دکتر مسعود پزشکیان و کابینه تازه نفس او بود. امام خامنه‌ای در این دیدار، با شکرگزاری تشکیک سریع دولت با همت رئیس جمهور و کمک ارزنده مجلس، ضمن توصیه به قدرشناسی فرصت و نعمت خدمت به مردم، نکات مهمی را بیان کردند که اهم آنها عبارتند از: شناسایی ظرفیت‌های انسانی و طبیعی کشور، تهیه بیوسست عدالت برای قوانین و تصمیم‌های مهم دولت، رسیدگی هرچه بیشتر به معنویت خود در دوران مسئولیت، خردمندانه شدن حکمرانی با رجوع به کارشناسان، امید نیستن به دشمن و منتظر موافقت دشمن نماندن، حضور در بین مردم و انجام سفرهای استانی، به‌کارگیری جوانان مؤمن، متعهد، انقلابی و پراگنده، حکمرانی قانونمند در فضای مجازی و دستیابی به لایه‌های زیرساختی هوش مصنوعی، اهتمام به تولید ملی برای حل مشکلات اقتصادی، رعایت اولویت‌ها در کارهای زیربنایی و کارهای فوری، نه‌رسانیدن از موانع در کارها و علاج‌گیری زود هنگام جمعیت کشور.

تأمل و رفتن‌شناسی سلوک مدیریتی رهبر معظم انقلاب در دوران زعامت‌شان نشان می‌دهد، رویه معظم‌له در آغاز کار دولت‌ها فارغ از جهت‌گیری سیاسی آنها ترسیم نقشه راه و چشم‌انداز حرکت در مسیر خدمت به مردم و ساختن و آبادانی ایران اسلامی بوده و در طول دوره استقرار دولت‌ها، در کنار هدایت و راهبری، با حمایت‌ها و پشتیبانی خود به دولتمردان برای ایفای نقش هر چه بهتر در مسئولیت اجرایی آنها کمک کرده‌اند. ایشان به این هم بسنده نکرده و به هر بهانه‌ای، به ویژه در دیدار با اعضای هیئت دولت به مناسبت‌های مختلف، ابعاد گوناگون مسائل سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی را تبیین و راهکارهای عملی برای آنها را مطرح کرده‌اند که بدون شک در کنار نگاه عمیق و دایهانه امام جامعه، محصول خرد جمعی و نظرات تخصصی کارشناسان و مشاوران رهبری در حوزه‌های مختلف بوده است.

نگاهی به موارد مطرح شده در دیدار اخیر نشان‌دهنده این است که توجه رهبری به موضوعات کلان و راهبردی امروز کشور ایشان را از برداختن به مسائل دیگر که لازمه حرکت صحیح دولت برای خدمت هر چه بیشتر به مردم و حل مشکلات است، غافل نکرده است.

بدون شک، دولت جدید در ابتدای راهی قرار دارد که در کنار فرصت‌ها و ظرفیت‌های بسیار خوبی که در کشور وجود دارد، موانع و مشکلاتی را هم پیش روی خود خواهد داشت که نوع مواجهه برای حل و فصل و عبور از آنها می‌تواند نوبدبخش فردایی بهتر باشد.

دولت چهاردهم با شعار وفاق و استفاده از ظرفیت‌های گوناگون با نصب‌العین قرار دادن رهنمودهای رهبر حکیم انقلاب و حمایت و پشتیبانی ایشان و بهره‌گیری از تجارب پیش از چهار دهه گذشته، می‌تواند گام‌های مؤثری در تقویت بنیان‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در جامعه بردارد و با انسجام و وحدت به سوی حل مشکلات مردم، به ویژه در عرصه‌های اقتصادی و معیشتی حرکت کند.

جنگ غزه برای چه راه افتاد؟ بر خلاف آنچه تصور شده است، جنگ غزه و در واقع به عملیات سنگین فلسطینی‌ها در غلاف غزه در ۱۵ مهر ماه سال قبل روی نداده است.

بر اساس اسنادی که از دفتر نخست‌وزیر رژیم غاصب درز کرده است، حداقل از اردیبهشت ماه، یعنی چهار ماه پیش از عملیات فلسطینی طوفان‌الاقصی چنین جنگی با همین شدت و اهداف در نظر گرفته و تصویب شده و زمان اجرای آن آغاز ۲۰۲۴ بوده است که طوفان‌الاقصی آن را سه ماه جلو انداخته است. شروع عملیات سنگین و پیگیرانه رژیم صهیونیستی درست یک روز پس از عملیات فلسطینی‌ها هم از آماده بودن طرح عملیاتی و هماهنگی داخلی و خارجی آن در زمانی یک‌روزه میسر نیست، آن هم در شرایطی که ارتش، سرویس‌های اطلاعاتی و دولت غاصب در شوک شدید عملیات طوفان‌الاقصی بوده‌اند. نخست‌وزیر عراق که چند روز پس از عملیات فلسطینی‌ها با بلینکن، وزیر خارجه آمریکا دیدار داشته است، از قول او می‌گوید: «فردای عملیات فلسطینی‌ها که من به تل‌آویو سفر کردم، اسرائیل را فریادشیده دیدم.»

افق این جنگ چیست؟

۱- ایسن جنگ یک افق فلسطینی و یک افق صهیونیستی دارد. در افق فلسطینی، این جنگ وضع کلی فلسطینی‌ها را به دو دوره پیش و پس از طوفان‌الاقصی تقسیم می‌کند. فلسطینی‌ها در وضعیت ابتکار و تهاجم به رژیم صهیونیستی

قرار گرفته و در ایسن موضوع به وحدت رسیده‌اند. آخرین نظرسنجی‌ها در غزه و کرانه باختری نشان می‌دهد، بیش از ۸۰ درصد ساکنان کرانه و بیش از ۷۵ درصد ساکنان غزه با وجود پیامدهای سنگین جنگ، از عملیات طوفان‌الاقصی با افتخار یاد می‌کنند و گروه‌های مختلف فلسطینی از جهاد اسلامی تا فتح بر تکرار آن به منزله تنها راه تحقق آرمان فلسطین اتفاق نظر دارند. بر این اساس، باید گفت این جنگ اگر چه تضییقات و محدودیت‌های زیادی به فلسطینی‌ها نه فقط در غزه، بلکه در کرانه باختری هم تحمیل کرده است، بدون تسلیم و عقبگرد طرف فلسطینی، تازمانی نه چندان معلوم ادامه می‌یابد.

فلسطینی‌ها در جریان جنگ با وجود آنکه هزینه‌های سنگین انسانی و مادی متحمل شدند، در چند موضوع به وضعیت بهتر دست پیدا کردند؛ وحدت گروه‌های فعال، وحدت کرانه، قدس و غزه، وحدت فرماندهی حین جنگ، برکشیده شدن حماس به مثابه کل فلسطین، ادامه مسیر با وجود شهادت رهبران، کنار زدن مداخلات خائنان عربی در امور فلسطین، نفوذ در مجامع حقوقی بین‌المللی و جلب حمایت آنان، جلب نظرات دولت‌ها به قضیه فلسطین، به‌دست آوردن افکار عمومی جهانی، ایجاد اختلالات در جبهه خارجی مدافع رژیم غاصب، به‌دست آوردن سطحی از حمایت قدرت‌های بزرگ جهان و به ویژه برخوردار شدن از یک حمایت عملیاتی بسیار مؤثر منطقه‌ای شامل حزب‌الله، ایران، یمن و عراق، از جمله موقعیت‌های به‌دست آمده مقاومت در این جنگ است که عمده آنها تا پیش از این جنگ دست‌نیافتنی تلقی می‌شد.

۲- جنگ غزه در افق رژیم غاصب باید تا تحقق اهداف صهیونیستی از طریق جنگ و نه از طریق مسالمت‌آمیز ادامه پیدا کند. رژیم به صراحت آن را جنگ سرنوشت خوانده و

سیلی حزب‌الله

صبح صادق افق رویارویی محور مقاومت با رژیم صهیونیستی را بازنمایی می‌کند

معتقد است، تل‌آویو بدون پیروزی مطلق نظامی در ایسن جنگ نمی‌تواند به حیات خود ادامه دهد. تحلیل آنان این است که اگر فلسطینی‌ها بتوانند خطوط اطلاعاتی، امنیتی و نظامی رژیم غاصب را بشکنند و برتری قدرت‌های اطلاعاتی، نظامی و تکنولوژیک صهیونیست‌ها بتواند مانع حرکت فلسطینی‌ها شود، همانطور که در هفت اکتبر نشده است، تاب‌آوری مقابل آن دشوار و بلکه ناممکن خواهد بود. در چنین وضعیتی، هیچ صهیونیستی قادر به اعتماد به قدرت ارتش، دستگاه‌های اطلاعاتی و دولت نیست و خروج دسته‌جمعی آنان از فلسطین، به ویژه اشکنازی‌های ارویایی تبار طی دوره یک تا دو ساله حتمی است؛ خروجی که آرمان اسرائیل را ویران خواهد کرد. پس واضح است که دولت جعلی و بقیه اجزای رژیم حتی آنان که مخالف نتانیاهو هستند و آنان که نومیدانه از دستیابی به پیروزی در این جنگ سخن می‌گویند، چاره کار را جز پیروزی مطلق نظامی در این جنگ نمی‌دانند. بر این اساس پیش‌بینی می‌شود این جنگ لا اقل طی یک سال آینده با فراز و نشیب‌هایی ادامه پیدا می‌کند.

تأثیر حزب‌الله و ایران بر جنگ غزه

حزب‌الله از آغاز به یک رکن جنگ غزه تبدیل شد. جنگ در جبهه شمال بخشی از جنگ غزه و در ادامه آن است. حدود سه لشکر از ۱۲ لشکر زمینی و بخش بزرگی از قدرت رزم هوایی رژیم صهیونیستی در شمال درگیر دفع حملات حزب‌الله هستند. مقاومت لبنان به موازات تشدید اقدامات رژیم علیه غزه، اقدامات خود را تشدید کرده و البته برای مدیریت داخلی، هر اقدام خود را به یک اقدام ضد لبنانی رژیم پیوست و مستند کرده است، در میان اقدامات مؤثر حزب‌الله باید به عملیات سنگین «اربعین» اشاره کرد که در پاسخ به تشدید اقدامات رژیم در رفع و دیرالبیح و در

ذیل عنوان انتقام از شهادت «ابومحسن فواد شکر»، فرمانده ارشد حزب‌الله صورت گرفت. این عملیات و اقدامات مشابه آن از سوی ایران، یمن و عراق دو تأثیر بر دو سوی ماجرا دارد؛ فلسطینی‌ها با این عملیات اعتماد به نفس بیشتری پیدا می‌کنند و بر امیدشان به پیروزی بر دشمن افزوده شده و در نتیجه در برابر فشار دشمن، مقاومت بیشتری می‌کنند. تأثیر این عملیات‌ها بر رژیم غاصب این است که خود را در محاصره‌ای گرفتار می‌بیند که راه حل مؤثری برای متوقف کردن آن ندارند. این وضعیت آنان را در تنگنای انتخاب بین ادامه جنگ یا تن دادن به راه‌حل‌های مسالمت‌آمیز و در نتیجه دست برداشتن از آرزوهای بزرگ در جنگ قرار می‌دهد.

مذاکرات آتش‌بس

آتش‌بس در غزه تویی است که در اختیار رژیم غاصب قرار دارد و حسب تجربه، طرف فلسطینی در این موضوع نقش چندانی ندارد. اگر طرف فلسطینی به همه آنچه طرف صهیونیستی از او طلب می‌کند تن دهد، این جنگ - و نه به‌طور کلی درگیری - به پایان می‌رسد؛ اما رژیم صهیونیستی چه می‌خواهد؟ خلع سلاح مقاومت، تسلیم آن، خالی شدن غزه از جمعیت فلسطینی، مسدود شدن گذرگاه‌ها، الحاق غزه به سرزمین‌های تحت سیطره رژیم و ... که اینها از طرف فلسطینی قابل پذیرش نیست و لذا مذاکراتی که چنین اهدافی پشت آن است، نمی‌تواند به سرانجام برسد.

اما آیا رژیم صهیونیستی قادر به حفظ گارد فعلی‌اش درباره مذاکرات خواهد بود؟ پاسخ به این پرسش منفی است؛ از این رو و با وجود موضع صلبی و سلبی رژیم صهیونیستی در مذاکرات می‌توان به شرایطی رسید که ناگزیر به عقب‌نشینی باشد.

تعریف وفاق چیست؟

اسلامی ایران که به آیت‌الله شهید رئیسی تعلق گرفت، است. معظم‌له در آن دیدار با صراحت اعلام داشتند: «دولت باید مظهر وفاق باشد. بعضی از این تغایرهای موهومی را که در بین مردم وجود دارد، بایستی با نگاه وفاق‌آمیز و نگاه ملاحظت به عموم مردم این توهمات را تضعیف کرد. حالا ممکن است این نگاه‌ها، این اختلاف نظرها بکلی از بسین نرود، لکن بایستی از تأثیرگذاری آنها در حرکت جامعه جلوگیری کرد.» (۱۴۰۰/۵/۱۲)

البته آنچه تحت عنوان وفاق مطرح می‌شود، در منظومه ایشان مبنا و حدود و ثغوری دارد. از نگاه معظم‌له وفاق باید «حول نظام اسلامی، حول احکام مقدسه اسلام، حول قانون اساسی - که قانون اساسی هم منطبق بر احکام اسلامی است - حول قوانین کشور - که لا اقل اغلب آنها منطبق بر قوانین اسلامی است؛ اگر نگویم همه‌اش منطبق است» (۱۳۷۹/۱/۲۶) شکل بگیرد. به واقع با قبول داشتن مفاهیم فوق است که امکان همدلی و وفاق ممکن خواهد شد، وگرنه وفاق با آنهایی که از نظام اسلامی عبور کرده و قانون اساسی کشور را قبول ندارند یا آنکه با نگاه‌های سکولار از احکام مقدس اسلامی فاصله گرفته‌اند، در عرصه فعالیت‌های سیاسی بی معنا خواهد بود. چنین افرادی راهی برای حضور در قدرت نخواهند داشت.

«وفاق» مانند هر کلیدواژه دیگری نیازمند تعریف است و رئیس جمهور باید در این مسیر پیشگام باشد و اجازه ندهد دیگری به جای او در مقام تعریف قرار گیرد و آن را تحریف کند. آقای پزشکیان که ارادت و تعلق خود را به رهبری و گفتمان او بارها ابراز داشته است، خوب است که در تعریف وفاق مدنظر خود نیز همین مسیر را طی کند و بر تفسیر رهبری از وفاق صحه بگذارد و همان مسیر را مبتنی بر همان اصول و چارچوب ادامه دهد که حاصل آن همدلی و وفاق واقعی در کشور خواهد شد.

این روزها کلیدواژه «وفاق» به یکی از پربسامدترین واژه‌های سیاسی کشور بدل شده است. رئیس‌جمهور منتخب مردم با انتخاب عنوان «دولت وفاق» تلاش کرده است خود را فراتر از جناح‌بندی‌های موسوم سیاسی کشور نشان دهد. تعبیر دولت وفاق مدنظر او البته مفهومی مبهم است که نیازمند تعریف ابعاد آن است، اما آنچه در قالب بستن اعضای کابینه ظهور پیدا کرد، استفاده از چهره‌هایی متفاوت از جناح‌های سیاسی گوناگون کشور است. کابینه‌ای که در آن افراد با گرایش‌های سیاسی متفاوت در کنار هم قرار گرفته‌اند تا بر مشکلات کشور فائق آیند.

اما واژه وفاق، واژه‌ای نیست که آقای پزشکیان مبدع آن در ادبیات سیاسی کشور بوده باشد و بارها این واژه و واژه‌های مشابه آن، همچون همدلی و وحدت و ... از سوی رهبر حکیم انقلاب اسلامی به کار گرفته شده است. معظم‌له در سخنرانی‌های متعددی ابعدی از مفهوم وفاق را شرح داده‌اند که این روزها می‌تواند مورد استفاده و استقبال دست‌اندرکاران و طراحان ایده دولت وفاق قرار گیرد.

رهبر حکیم و فرزانه انقلاب اسلامی در طول سالیان متمسادی تلاش‌های مستمری را برای همدلی و وفاق میان همه ملت و جریان‌های سیاسی و مسئولان کشوری دنبال کرده‌اند. در دوران دوم خرداد که با میدان‌داری رادیکال‌ها، فضای دوقطبی‌سازی جامعه تشدید شده و برخی از تفرقه‌افکنان میدان‌دار شده بودند، حکیم انقلاب اسلامی در دیدار با کارگزاران نظام اسلامی فرمودند: «خیلی از کارهایی که به نظر نشدنی

به آن می‌فرمایند: «برای اینکه ما بنیان‌های سیاسی و اقتصادی و فرهنگی خود را مستحکم کنیم، پیش‌نیاز اولی قطعی ما، ایجاد وفاق و وحدت کلمه است. برای وفاق باید همه تلاش کنند. معنای #وفاق این نیست که گروه‌ها و تشکیلات و جناح‌های گوناگون اعلام انحلال کنند؛ نه، هیچ لزومی ندارد. معنای وفاق این است که نسبت به هم خوشبین باشیم؛ «رحماء بینهم» باشند؛ همدیگر را تحمّل کنند؛ در جهت ترسیم هدف‌های والا و عالی و برای رسیدن به آنها به یکدیگر کمک کنند و از ایجاد تشتیج، بداخلاقی، درگیری، اهانت و متهم کردن بپرهیزند. امروز به نظر من وظیفه ما این است.» (۱۳۸۱/۳/۷)

دعوت رهبری منحصر به اصلاح‌طلبان نبوده است و معظم‌له بارها از اصولگرایان نیز طلب وفاق و همدلی کرده است که برجسته‌ترین آنها در مراسم تفیذ حکم سیزدهمین دوره ریاست جمهوری

چه کسی متهم تر است؟

رضا مزاری

دکترای امنیت ملی

با نزدیک شدن به هفته‌های پایانی انتخابات ریاست جمهوری آمریکا رقابت بین «ترامپ» و «کاملا هریس» فشرده‌تر شده است. هر دو رقیب سعی می‌کنند از هر حربه‌ای برای حمله به حریف خود استفاده کنند، اما آخرین تلاش‌های نماینده حزب جمهوری خواه و حزب دموکرات برای فتح کاخ سفید چه بوده است؟

هریس می‌گوید ترامپ به دنبال اجرای پروژه ۲۰۲۵ است که بنیاد «هرنتج» تعریف کرده است و بر اساس آن در صورت پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری ساختار حکومت فدرال تغییر خواهد کرد و قدرت اجرایی رئیس جمهور بیشتر می‌شود. بر اساس این طرح، بیشتر کارکنان دولت فدرال که توانایی تطبیق در ساختار جدید را نداشته باشد، تغییر خواهند کرد و نقش ارزش‌های مسیحیت در دولت فدرال پررنگ‌تر خواهد شد. همچنین بر اساس این طرح تعداد زیادی از مهاجران از کشور اخراج خواهند شد که در مرحله اول تعداد آنها حداقل به یک میلیون نفر می‌رسد.

نکته جالب در بحث اخراج مهاجران استفاده از نیروهای ارتش است و تعداد زیادی از مهاجران

تا زمان اخراج به زندان‌ها منتقل می‌شوند. تبلیغات دموکرات‌ها بر روی این طرح موجب عکس‌العمل گسترده‌ای در سطح رسانه‌ها شده است و بخشی از نمایندگان کنگره هم با آن مخالفت کرده‌اند. به همین دلیل ترامپ با وجود اینکه اطرافیان در طراحی این پروژه تأثیر زیادی داشتند، در یکی از سخنرانی‌های انتخاباتی خود گفت، هیچ چیزی درباره این پروژه نمی‌داند و نمی‌خواهد بداند.

از زمانی که کاملا هریس به کاندیداتوری حزب دموکرات انتخاب شده است، رسانه‌ها در آمریکا معتقد هستند هریس در سخنانش کلی‌گویی می‌کند و هیچ برنامه مشخصی را اعلام نمی‌کند؛ به همین دلیل هریس به تازگی در مصاحبه مفصلی با یکی از رسانه‌های آمریکا سعی کرده است این نقطه‌ضعف خود را برطرف کند. او در این مصاحبه کوشیده بیشتر به موارد اتهامی ترامپ پاسخ دهد، از جمله آنکه ترامپ می‌گوید دموکرات‌ها به دنبال افزایش مالیات‌ها هستند و از این طریق طبقه متوسط آمریکا را نابود خواهند کرد. هریس در این باره می‌گوید من از طبقه متوسط حمایت خواهم کرد و از طریق کاهش قیمت مواد غذایی و تولید سه میلیون مسکن این طبقه را تقویت می‌کنم و می‌گویم اگر وی رئیس جمهور شود، لایحه امنیتی مرزها را به کنگره می‌برد که در آن بحث مهاجران مدیریت خواهد شد.

در حوزه سیاست خارجی هم کماکان سیاست یکی به نعل یکی به میخ را ادامه می‌دهد و ضمن اینکه خود را متعهد به حق رژیم صهیونیستی در دفاع

از خود می‌داند و تأکید می‌کند در دوران او تغییری در سیاست ارسال سلاح به رژیم اشغالگر قدس رخ نخواهد داد، با تأکید بر آتش‌بس در غزه و تأیید کشته‌شدن فلسطینی‌های بی‌گناه می‌گوید، آتش‌بس در غزه راه را برای بسیاری از اتفاقاتی که پس از آن در منطقه رخ می‌دهد، باز خواهد کرد. بعضی از کارشناسان می‌گویند منظور هریس مذاکرات با ایران است.

در مقابل با توجه به اینکه ترامپ احساس می‌کند در کورس رقابت عقب افتاده است، سعی می‌کند در حوزه سیاست خارجی برای خود دستاوردی کسب کند. وی کماکان به صورت تمام‌قد از جنایات رژیم صهیونیستی در غزه حمایت می‌کند و در تلاش برای به‌دست آوردن حمایت هر چه بیشتر لابی صهیونیستی است. کارزار انتخاباتی ترامپ اعلام کرد، این کارزار به وسیله حکم‌های جمهوری اسلامی مورد حمله قرار گرفته و از این طریق می‌خواهد در روند انتخابات ریاست جمهوری آمریکا تأثیرگذار باشد. مطلبی که نماینده دائم جمهوری اسلامی در سازمان ملل آن را تکذیب کرد.

به نظر می‌آید هدف ترامپ از این ادعاها، متهم کردن دموکرات‌ها به نزدیکی به ایران است تا بتواند از این طریق، حمایت کامل جمهوری خواهان و صهیونیست‌ها را به‌دست آورد.

البته در حال حاضر اخباری که به ضرر کارزار انتخاباتی هریس باشد، کم نیستند؛ از جمله اینکه «مارک زاکربریگ» مدیر شرکت متنا که شبکه‌های

دریچه

معماری مذاکرات هسته‌ای

همکاری، بخش‌های مهمی از مذاکرات پیش رو خواهد بود.

مهم‌ترین چالش در این مسیر، درک نادرست شرایط از سوی آمریکا و کشورهای اروپایی است که ممکن است مذاکرات را به سمت و سویی نابرابر سوق دهد. ایران به‌وضوح اعلام کرده است در برابر تحریم‌های اقتصادی یک‌جانبه غرب، از خود انعطافی نشان نخواهد داد. با توجه به تغییرات در سطح رهبری کشورهای عضو گروه ۵+۱، دینامیک‌های جدیدی برای شکل‌گیری مذاکرات هسته‌ای پدید آمده که باید در تصمیم‌گیری‌ها مدنظر قرار گیرد.

دستگاه سیاست خارجی ایران با تقویت دیپلماسی عمومی و ایجاد ارتباطات گسترده‌تر با جامعه بین‌المللی، به دنبال ارائه تصویری واقع‌بینانه از برنامه هسته‌ای کشور است. این رویکرد می‌تواند تلاش‌های دشمنان ایران برای تحریف افکار عمومی جهان و اقلیتهای پرونده هسته‌ای ایران را ناکام بگذارد.

یکی از اصول مهم در معماری هر مذاکره‌ای

اکنون با گذشت پنج سال از خروج آمریکا از برجام، «سید عباس عراقچی» وزیر امور خارجه کشورمان، در اولین اظهار نظر رسمی خود درباره پرونده هسته‌ای و مذاکرات برجام، در مصاحبه با شبکه خبر بیان کردند: «این سند باید بازبینی شود و بخش‌هایی از آن تغییر یابد. برجام می‌تواند به‌عنوان راهنما عمل کند، اما امکان احیای مجدد آن وجود ندارد.»

پرونده هسته‌ای سال‌هاست که به یکی از مسائل کلیدی و حساس در حوزه امنیت ملی و سیاست خارجی ایران تبدیل شده است. دولت چهاردهم با تأکید بر اصول «عزت، حکمت و مصلحت»، به دنبال پیشبرد دیپلماسی هسته‌ای از طریق مذاکرات جدید است که نیازمند بازبینی و توجه به جزئیات دقیق آن است.

دکتر عراقچی که سابقه حضور در تیم مذاکره‌کنندگان ارشد هسته‌ای را دارد، بر اهمیت تأمین منافع ملی و دفاع از حقوق ذاتی ایران در حوزه دانش هسته‌ای تأکید کرده است. کاهش تنش‌ها و ایجاد فضایی برای تفاهم و

اشکان پیرزاده

کارشناس مسائل بین‌الملل

حدود سه دهه است که سیاست خارجی کشورمان با پرونده حساس و پرچالشی به نام «پرونده هسته‌ای» دست‌وپنجه نرم می‌کند؛ پرونده‌ای که پس از فراز و نشیب‌های بسیار، سرانجام در سال ۲۰۱۵ میلادی طی مذاکراتی معروف به گروه ۵+۱، به توافق‌سی به نام «برجام» منجر شد. این توافقنامه امیدها را برای حل و فصل نهایی این پرونده زنده کرد، اما با خروج آمریکا از این توافق در اردیبهشت ۱۳۹۷، دوران پرچالشی آغاز شد. تصمیم دولت «ترامپ» برای خروج از برجام و زیر پا گذاشتن تعهدات خود، با هدف کسب امتیازات بیشتر از ایران، شرایط برای یک توافق پایدار و صلح‌آمیز را به‌طور جدی به مخاطره انداخت.

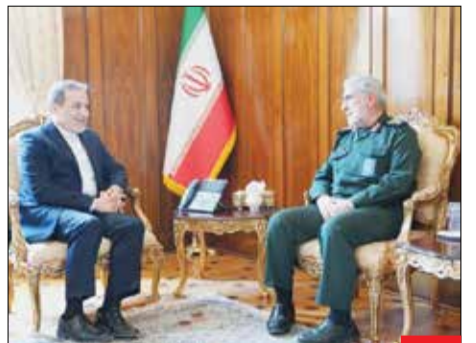
عکس و مکت

ملنی که شکست نمی‌خورد؛ نتیجه نهایی نبرد میان فلسطین و رژیم اشغالگر قدس در همین عکس خلاصه شده است. اشغالگران خود را در ماشین کشتارشان محبوس کرده‌اند و مرد فلسطینی پرچم کشورش را در دست دارد. استوار و بی‌هراس.

یاد یاران/ همزمان با گرامیداشت هفته دولت «سید عباس عراقچی» وزیر امور خارجه کشورمان به همراه چند نفر دیگر از اعضای کابینه دولت چهاردهم در منزل شهید امیرعبداللہیان حضور یافتند.

وجدتی که ادامه دارد/ وزیر امور خارجه در دیدارهای جداگانه فرمانده کل ارتش و فرمانده نیروی قدس سپاه بر تداوم تعامل و هم‌افزایی دستگاه دیپلماسی و میدان تأکید کرد.

میزبانان بی‌نظیر/ جوانان عراقی که در ایام ربیعین در موکب‌هایشان از جان و دل برای پذیرایی زوار هزینه کردند و سنگ تمام گذاشتند، در پیامی گفتند: «اگر در خدمت‌رسانی به شما کوتاهی کردیم، ما را ببخشید.»

دختران ایران/ در پارالمپیک امسال دختران سرزمین‌مان خوش درخشیدند. دخترانی، مانند پرستو حبیبی و زهرا رحیمی که پرچم کشورمان را به اهتزاز درآوردند و برای بالا بردن این پرچم از جان مایه گذاشتند.

راه آسمان/ تیم المپیاد نجوم دانش‌آموزی ایران با کسب پنج نشان طلا، مقام نخست هفدهمین المپیاد جهانی نجوم و اختر فیزیک را کسب کرد. نتیجه این عملکرد موفقیت‌آمیز با پیام تبریک «سردار سلامی» فرمانده کل سپاه همراه بود.

روزنه

قرارگاه فرهنگ

فاطمه سیروس

فعال فرهنگی

چه کسی یا کسانی مسئول ترویج فرهنگ در جامعه و خنثی‌سازی کار فرهنگی دشمن هستند؟ طبق نظر رهبر معظم انقلاب، «مدیریت فرهنگی» به مفهوم وجود یک دستگاه متفکر، مدیر و مدبر است که قادر است فرهنگ یک کشور را قانونمند و ضابطه‌مند کند.

حال با توجه به اینکه اصطلاح «مدیریت فرهنگی»، فرآیند برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، رهبری و نظارت بر مجموعه‌ای از فعالیت‌هاست که در راستای انتقال، تثبیت، ترویج و تکامل فرهنگی مشخصی با تمامی اجزا و عناصر آن دنبال می‌شود، مسئول مدیریت فرهنگی کیست؟ به فرموده رهبر حکیم انقلاب، مرکز مدیریت فرهنگی کشور و قرارگاه فرهنگ کشور «شورای عالی انقلاب فرهنگی» است.

جنگ همه‌جانبه فرهنگی دشمنان انقلاب اسلامی خنثی نمی‌شود مگر با مقابله فرهنگی؛ زیرا به فرموده امام خامنه‌ای «جواب کار فرهنگی باطل، کار فرهنگی حق است» و صف‌آرایی دشمنان انقلاب اسلامی متلاشی نمی‌شود مگر با تشکیل جبهه نیروهای فرهنگی کشور، زیرا ایشان می‌فرمایند: «از افراد و حتی مجموعه‌ها به تنهایی کار بر نمی‌آید؛ باید یک کار وسیع جبهه‌ای انجام بگیرد.»

از خطاهای مدیریت فرهنگی ما از نظر رهبر فرزانه انقلاب، ورود سیاست‌بوی به فرهنگ است که آن را خلاف شأن فرهنگ و مانع حرکت صحیح فرهنگی کشور می‌داند و در بیانی دیگر ورود افرادی را که تخصصی در کار فرهنگی ندارند، نهی کرده و می‌فرمایند: «مسائل فرهنگی حقیقتاً در محور این است که به آن با سعه صدر و اهتمام و دلسوزی عمیق و همراه با خبرگی و کارشناسی رسیدگی شود. همه کارها را خبره‌ها انجام می‌دهند؛ چرا کار فرهنگی را خبره‌ها نباید انجام بدهند؟» کفایت نکردن تلاش‌های مسئولان، مقدمه فرمان «آتش به اختیار» رهبر حکیم انقلاب خطاب به «افسران جوان جنگ نرم» بود.

امام خامنه‌ای در سخنرانی خود در سال ۱۳۹۶ به‌طور مختصر و مفید دو ویژگی اساسی کار فرهنگی آتش به اختیار را «خود جوش و تمیز» عنوان می‌کنند و به دستگاه‌های دولتی مکرراً فرمان می‌دهند از کارهای فرهنگی خودجوش گروه‌های مردمی حمایت کنند و بیان فرمودند: «دستگاه‌های دولتی، آنهایی که مربوط به فرهنگند، به جای اینکه آغوش خود را به روی کسانی که نه اسلام را قبول دارند، نه انقلاب را، نه نظام اسلامی را، نه ارزش‌های اسلامی را [باز کنند]، آغوش خود را به روی بچه مسلمان‌ها، به روی جوان‌های مؤمن، به روی بچه‌های انقلابی، به روی بچه‌های حزب‌اللهی باز کنند؛ اینها می‌توانند کار کنند و دارند کار می‌کنند؛ کارهای فرهنگی با ارزشی دارد انجام می‌گیرد.»

البته فرمایش امام خامنه‌ای مبنی بر حمایت و اعتماد به گروه‌ها و تشکل‌های فرهنگی مردمی نه تنها طی سال‌های اخیر، بلکه به‌طور مستمر در تمام سخنرانی‌های ایشان با مسئولان فرهنگی کشور آمده است.

ایشان همچنین تأکید دارند، ابزارها و فعالیت‌ها و کارهای فرهنگی باید در اختیار جوانان قرار گیرد. باید بررسی کرد این ابزارها و حمایت‌ها از نظر رهبر معظم انقلاب چه می‌تواند باشد.

| نیم نگاه |

پلی بین کارشناسان و سیاستمداران

مرکز بروکینگز دوحه (BDC) و مرکز مطالعات الجزیره یک نشست تخصصی با موضوع «نقش اندیشکده‌ها در زمان بحران» برگزار کردند. این رویداد بخشی از یک سلسله نشست‌های مشترک با عنوان «چرا اندیشکده‌ها مهم هستند؟» بود. اعضای این نشست چگونگی تطبیق نقش اندیشکده‌ها در زمان بحران، تضمین رسیدن محتوای آنها به مخاطبان مناسب و نحوه ارتباط مؤثرتر ایده‌هایشان با این مخاطبان را بررسی کردند. این نشست شامل گروهی از پژوهشگران و کارشناسان برجسته بود، از جمله «نادر قبانی» مدیر تحقیقات در مرکز بروکینگز دوحه قطر، «نایف بن‌نهار الشمری» مدیر مرکز این خلدون برای علوم انسانی و اجتماعی در دانشگاه قطر و «محمد شرقاوی» پژوهشگر ارشد مرکز مطالعات الجزیره و استاد حل منازعات در دانشگاه جرج میسون.

نادر قبانی بحث را با تأملی بر نقش اندیشکده‌ها آغاز کرد. او استدلال کرد اندیشکده‌ها پلی بین دانشگاهیان و تصمیم‌گیران هستند و باید اطلاعات مرتبط را به شیوه‌ای قابل فهم منتقل کنند. او بیان داشت، در زمان بحران، زمان محدود است و تحلیل‌ها باید مختصر و کاربردی باشند. هر چند بسیاری از اندیشکده‌ها تحلیل‌های خود را بر اساس برنامه‌های از پیش تعیین‌شده تولید می‌کنند، باید انعطاف‌پذیری لازم را برای مواجهه با رویدادهای پیش‌بینی‌نشده داشته باشند. قبانی همچنین به تأثیر مثبت رسانه‌های اجتماعی بر پژوهش‌ها اشاره کرد و گفت، پژوهش‌ها در این سبترها به سرعت منتشر می‌شود و امکان دسترسی آسان به افکار عمومی فراهم شده است. او همچنین به چالش‌هایی که رسانه‌های اجتماعی به همسراه دارند، مانند انتشار سریع اخبار جعلی، پرداخت و تأکید کرد، اندیشکده‌ها باید متخصصان رسانه‌ای داشته باشند که بتوانند به سرعت به این هجوم اطلاعات واکنش نشان دهند.

محمد شرقاوی در ادامه بحث گفت، ما در دوره‌ای پرآشوب زندگی می‌کنیم که در آن بحران‌ها سریع‌تر از هر زمان دیگری رخ می‌دهند. او استدلال کرد، در زمانی که کشورها در سراسر جهان با دقت حوادث منطقه را دنبال می‌کنند، اندیشکده‌ها می‌توانند نقش حیاتی در ارائه دیدگاه‌های حرفه‌ای در زمینه مسائل گوناگون و هدایت تصمیم‌گیری‌های سیاسی ایفاکنند.

نایف‌بن‌نهار الشمری با تأکید بر اینکه نباید جهان عرب را باغرب مقایسه کرد، بیان داشت، جهان عرب در توسعه بخش اندیشکده‌ها پیشرفت‌های قابل توجهی داشته است. او اشاره کرد، تنها در قطر بیش از ۲۰ اندیشکله وجود دارد و در کشورهای مانند تونس، مراکش اردن نیز اندیشکده‌های تأثیر گذاری وجود دارند. الشمری همچنین گفت، اندیشکده‌ها باید در پیش‌بینی بحران‌ها و تهیه محتوا برای زمان وقوع رویدادها نقش داشته باشند و تأکید کرد، آنها برخلاف مشاوران که به‌طور فردی توصیه‌هایی ارائه می‌دهند، تیم‌های تحقیقاتی را گرد هم می‌آورند تا موضوعات را از زوایای گوناگون تحلیل کنند.

در ادامه این جلسه، شرکت‌کنندگان پرسش‌هایی را درباره تأمین مالی اندیشکده‌ها، دسترسی به اطلاعات و نقش دولت‌ها در ارائه داده‌ها طرح کردند. الشمری بیان کرد، پیوند مراکز پژوهشی با دولت‌ها به معنای تعیین‌کننده بودن این ارتباط در تولید محتوای آنها نیست. شرقاوی نیز تأکید کرد، حمایت مالی لزوماً به معنای تحمیل دیدگاه‌های خاص به محققان نیست. قبانی نیز در پاسخ به پرسشی درباره امکان پیش‌بینی رویدادها در اندیشکده‌های جهان عرب گفت، علاوه بر پیش‌بینی رویدادها، توسعه طرح‌هایی برای مقابله با آنها نیز مهم است.

منبع: اندیشکده بروکینگز

نوید کمالی

دبیر گروه راهبرد

عصر حاضر دنیایی آکنده از تحولات شتابان، پیچیدگی‌های بی‌سابقه و چالش‌های پیچیده در عرصه‌های گوناگون است؛ چرا که جوامع امروزی هر روز با مسائل جدیدی از بحران‌های زیست محیطی و تغییرات اقلیمی گرفته تا تعمیم نابرابری‌های اجتماعی و البته تشدید رقابت‌های ژئوپلیتیکی مواجه هستند که پاسخ‌گویی به آنها دیگر به آسانی و با تکیه بر روش‌ها و دیدگاه‌های فرسوده قدیمی ممکن نیست. در چنین وضعیتی، راهبری و هدایت مطلوب جوامع نیازمند به‌کارگیری شیوه‌ها و روش‌های نوینی است که «حکمرانی» از جمله مهم‌ترین آنهاست!

● مفهوم‌شناسی حکمرانی

«حکمرانی» یا Governance، فرآیندی پیچیده و چندوجهی است که به مجموعه‌ای از روابط، نهاده‌ها و فرآیندهایی اطلاق می‌شود که از طریق آنها قدرت توزیع شده و اعمال می‌شود. دقت کنیم که حکمرانی، مفهومی فراتر از «حکومت» است؛ چرا که حکومت به ساختارهای رسمی قدرت اشاره دارد، اما حکمرانی به نحوه اداره امور عمومی جامعه، تصمیم‌گیری و اجرای قوانین مربوط می‌شود.

نوع بهبود یافته یا متعالی حکمرانی، «حکمرانی خوب» یا Good Governance خوانده می‌شود. حکمرانی خوب، مفهومی است که در دهه‌های اخیر به منزله یک الگوی مطلوب برای توسعه و مدیریت جوامع مطرح شده است. اگرچه ریشه‌های این مفهوم را می‌توان در اندیشه‌های سیاسی و فلسفی گذشته یافت، اما شکل‌گیری آن به منزله یک گفتمان جهانی به اواخر قرن بیستم برمی‌گردد.

بنا بر تعاریف معتبر موجود، حکمرانی خوب به نوعی از حکمرانی گفته می‌شود که به صورت مشارکتی، پاسخگو، شفاف، کارآمد و عادلانه باشد و بتواند نیازها و خواسته‌های تمامی ذی‌نفعان را به طور متوازن برآورده کند. در چنین حکمرانی، شهروندان نقش فعالانه‌ای در تصمیم‌گیری‌ها دارند و دولت خود را موظف به پاسخگویی به آنها می‌داند. مشخص است که حکمرانی خوب، پیش‌نیاز توسعه پایدار، کاهش فقر و نابرابری، تقویت امنیت و ثبات، و ارتقای کیفیت زندگی است، البته دستیابی به این نوع حکمرانی بدون توجه به بسط خردورزی یا اندیشه‌ورزی مورد اشاره رهبر معظم انقلاب در سطوح مختلف حکمرانی ممکن نیست. به عبارت بهتر پیش‌نیاز دستیابی به حکمرانی خوب، «حکمرانی خردمندانه» یا Wise Governance است؛ زیرا حکمرانی که بر پایه دانش، خرد جمعی و نگاهی آینده‌نگر استوار باشد و بتواند با بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود مادی و معنوی و انسانی یک جامعه، پاسخگوی نیازهای آن جامعه و تحقق اهداف آن، به ویژه توسعه و پیشرفت پایدار باشد، می‌تواند تجلی یک حکمرانی خوب و مطلوب باشد.

دقت کنیم که تجربه ۴۵ ساله انقلاب اسلامی و حتی تجربیات پیش از آن به خوبی نشان می‌دهد، هر کجا مسئولان وقت کشور چه در سطوح ملی و چه محلی از ظرفیت کارشناسان متعهد و متخصص و مجموعه‌های اندیشه‌ورز یا اندیشکده‌های تخصصی به خوبی بهره برده‌اند، شاهد عبور کم عارضه از چالش‌ها، حل کم هزینه مشکلات و دستیابی مطلوب به اهداف ملی بوده‌ایم.

حکمرانی خردمندانه به واسطه مشارکت‌دهی نخبگان متعهد و متخصص فرآیند حکمرانی، آن هم فارغ از اختلاف سلیقه‌های معمول سیاسی و فرهنگی، به ویژه در زمینه‌هایی، مانند مدیریت منابع طبیعی، مبارزه با فساد، افزایش کارآمدی دولت و تقویت مشارکت مردمی در عرصه‌های گوناگون، نقش حیاتی و تأثیرگذار ایفا می‌کند. همچنین، این نوع حکمرانی محیطی مساعد برای توسعه نوآوری و رشد اقتصادی در گوشه و کنار کشور ما ایجاد می‌کند. همانگونه که مشخص است، حکمرانی خردمندانه، به ایجاد جامعه‌ای عادلانه‌تر، مسالمت‌آمیزتر و پایدارتر می‌انجامد که در آن همه افراد از حقوق و فرصت‌های برابر برخوردار هستند؛ لذا احساس نابرابری و تبعیض در چنین جامعه‌ای کمتر احساس می‌شود.

صبح صادق الزامات تحقق حکمرانی خردمندانه را واکاوی می‌کند

اندیشکده‌های تصمیم‌ساز

این نهادها بسا تمرکز بر پژوهش‌های کاربردی و میان‌رشته‌ای، قادرند دانش لازم را برای حل مسائل پیچیده در اختیار دولت‌ها قرار دهند. اندیشکده‌ها می‌توانند همچون واسطه‌ای بین دانشگاه‌ها و دولت‌ها عمل کنند، به گونه‌ای که نظریات علمی را به راه‌حل‌های عملیاتی و قابل اجرا برای نهادهای اجرایی تبدیل کنند. این نقش واسطه‌ای، به‌ویژه در جوامعی مانند کشورمان که با چالش‌های متعددی در حوزه‌های مختلف مواجه است، اهمیت ویژه‌ای دارد.

یکی از نمونه‌های موفق استفاده از اندیشکده‌ها در فرآیند سیاست‌گذاری، کشور چین است. در این کشور، اندیشکده‌هانقش مهمی در ارائه مشاوره‌های سیاستی به دولت دارند و بسیاری از تصمیمات مهم دولت بر اساس نظر این نهادها اتخاذ می‌شود که این امر نشان‌دهنده اهمیت و تأثیرگذاری اندیشکده‌ها در حکمرانی خردمندانه است.

کشورمان در سال‌های اخیر گام‌های مهمی در جهت بهره‌گیری از ظرفیت‌های کارشناسی و اندیشکده‌ای برداشته است؛ اما برای تحقق کامل حکمرانی خردمندانه، هنوز چالش‌های ساختاری و فرهنگی متعددی بر سر راه قرار دارد. یکی از مهم‌ترین این چالش‌ها، عدم تعامل مؤثر بین نهادهای دولتی و اندیشکده‌هاست. در نتیجه، تصمیمات سیاست‌گذاران اغلب فاقد پشتوانه علمی و پژوهشی کافی بوده و به همین دلیل در مسیر اجرا با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌شوند و هم‌زمان عوارض سنگینی را نیز به جامعه تحمیل می‌کنند.

● راهکارهای پیاده‌سازی حکمرانی

بر کمتر فرد آگاهی این واقعیت پوشیده است که ساختارهای حکمرانی موجود در کشورمان نیازمند بازنگری و روزآمدسازی است. برای نمونه، فرآیند گزینش و به‌کارگیری مدیران و کارشناسان در بخش‌های گوناگون حاکمیت از آموزش و پرورش گرفته تا وزارت کشور و امور خارجه و ... باید به شکل جدی بازبینی شود؛ چرا که در طول دهه‌های گذشته آنگونه که باید به شایستگی‌های علمی و تخصصی افراد در فرآیندهای گزینش توجه نشده است که پیامد این رویکرد کاهش کارایی و کارآمدی برخی دستگاه‌ها و نهادها بوده است!

افزون بر این، برای تحقق حکمرانی خردمندانه، فرآیندهای تصمیم‌گیری در کشور نیز باید اصلاح شود. این ترمیم باید در چند محور اصلی صورت پذیرد.

نخست، تقویت تعامل بین دولت واندیشکده‌هاست. ایجادسازوکارهای مشخص برای تعامل مستمر بین دولت و اندیشکده‌ها، از جمله برگزاری نشست‌های مشترک، استفاده از نظرات کارشناسان متعهد به نظام و انقلاب اما دارای تنوع فکری و سلیقه‌ای در حوزه‌های سیاسی و اجتماعی و حتی فرهنگی در تهیه سیاست‌ها و برنامه‌ها، و حمایت از فعالیت‌های پژوهشی اندیشکده‌ها، گامی مهم در این مسیر است.

دوم، ارتقای نقش کارشناسان و نخبگان در فرآیندهای تصمیم‌گیری است. ایجاد فرصت‌های برابر برای مشارکت کارشناسان و نخبگان در فرآیندهای تصمیم‌گیری، ایجاد ساختارهای مشاورتی متشکل از کارشناسان برجسته و حمایت از فعالیت‌های انجمن‌های علمی و حرفه‌ای، از جمله اقداماتی است که به این هدف کمک می‌کند.

سوم، اصلاح نظام انتخاب مدیران و کارشناسان است. ایجاد نظام شفاف و رقابتی برای انتخاب مدیران و کارشناسان بر اساس شایستگی‌های علمی و تخصصی، استفاده از آزمون‌های تخصصی و

مصاحبه‌های علمی و ایجاد سازوکارهای نظارتی برای ارزیابی عملکرد مدیران، از جمله اقدامات ضروری در این زمینه است.

چهارم، توسعه فرهنگ گفت‌وگو و نقد است. ایجاد فضایی آزاد برای گفت‌وگو و نقد سازنده، تشویق به بیان آزادانه نظرات گوناگون، و پذیرش انتقادات به منزله فرصتی برای بهبود تصمیمات و سیاست‌ها، از دیگر الزامات تحقق حکمرانی خردمندانه است. طرح کرسی‌های آزاداندیشی که رهبر معظم انقلاب سال‌هاست بر آن تأکید می‌کنند؛ مصداق از این مسئله است.

پنجم، تقویت نهادهای مدنی است. حمایت از فعالیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد و تقویت نقش آنها در نظارت بر عملکرد دولت و مشارکت در تصمیم‌گیری، کیفیت حکمرانی را بهبود خواهد بخشید

برای اجرای این تغییرات می‌توان به تشکیل یک شورای عالی حکمرانی متشکل از نمایندگان دولت، مجلس، اندیشکده‌ها، دانشگاه‌ها و بخش خصوصی دست زد. این شورای عالی می‌تواند در تدوین سیاست‌های کلی حکمرانی و نظارت بر اجرای آنها نقش مؤثری ایفا کند. همچنین، تأسیس مراکز مطالعاتی و پژوهشی در دستگاه‌های اجرایی، برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی برای مدیران دولتی، و تسهیل دسترسی به اطلاعات برای عموم ذیل قانون معروف شفافیت اطلاعات، از جمله اقدامات دیگری است که کیفیت حکمرانی را بهبود می‌بخشد.

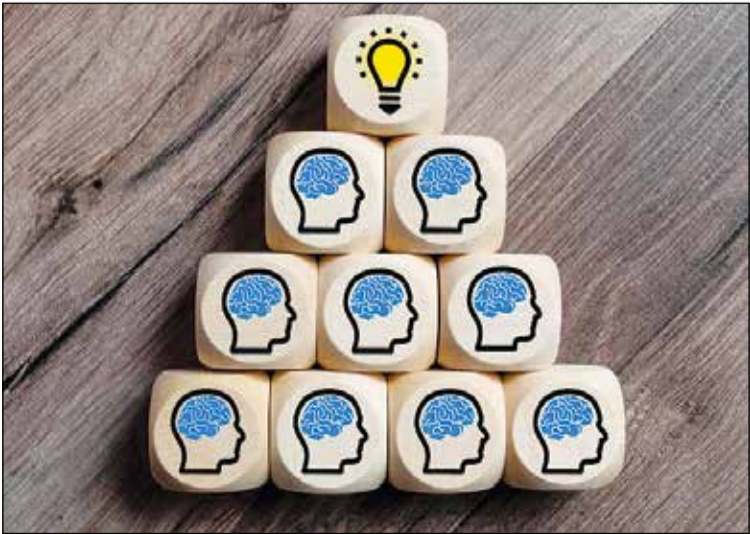
● جمع‌بندی

حکمرانی خردمندانه به منزله الگویی نوین در مدیریت ملی و محلی، پاسخی مؤثر برای مقابله با چالش‌های پیچیده و متنوعی است که امروز کشور با آنها روبه‌رو هستند. در این نوع حکمرانی، تصمیمات نه تنها بر پایه دانش و اطلاعات به‌روز اتخاذ می‌شود، بلکه تجربه و تخصص نیز در فرآیند تصمیم‌گیری نقش آفرینی می‌کنند. این رویکرد، نه تنها منافع عمومی را در اولویت قرار می‌دهد، بلکه با هدایت جامعه به سمت پیشرفت و توسعه پایدار، زمینه‌ساز شکوفایی ظرفیت‌های ملی و اجتماعی می‌شود.

دقت کنیم که یکی از مهم‌ترین نیازهای حکمرانی خردمندانه، بهره‌گیری از ظرفیت‌های کارشناسی و اندیشکده‌ها در همه سطوح تصمیم‌گیری است. این نهادها با بر خورداری از دیدگاه‌های تخصصی و تحلیل‌های موشکافانه، به تصمیم‌گیران کمک می‌کنند تا با درک صحیح از چالش‌ها و فرصت‌ها، راهکارهای مؤثری را پیشنهاد دهند. استفاده از این ظرفیت‌ها نه تنها به بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری کمک می‌کند، بلکه امکان پیش‌بینی بهتر و دقیق‌تر آینده را نیز فراهم می‌آورد.

برای اینکه بتوانیم به اهداف بلندمدت حکمرانی خردمندانه دست یابیم، باید این فرهنگ را در همه سطوح جامعه و نهادهای حکومتی نهادینه کنیم. این امر نیازمند این است که که دانش و تخصص کارشناس و مدیر به‌عنوان ارزش‌های اصلی در فرآیندهای تصمیم‌گیری تلقی شوند. افزون بر این، تقویت نهادهای پژوهشی و افزایش تعامل میان آنها و نهادهای حکومتی، به تحقق این هدف کمک‌شایانی می‌کند. البته حکمرانی خردمندانه نیازمند آن است که تمامی بخش‌های جامعه، از جمله دولت، بخش خصوصی و نهادهای مدنی، به‌صورت هماهنگ و هم‌افزا عمل کنند. این هماهنگی و تعامل، زمینه‌ساز ایجاد هم‌افزایی مثبت میان نهادهای گوناگون خواهد شد و به تحقق اهداف ملی کمک خواهد کرد. در چنین ساختاری، ملت نه تنها قادر خواهد بود بسا چالش‌های هر چند بزرگ و پیچیده پیش رو مقابله کند، بلکه می‌تواند به‌سوی آینده‌ای روشن‌تر و مطلوب‌تر که رهبری حکیم انقلاب(حفظه‌الله) از آن تحت عنوان قله یاد کردند، گام بردارد.

بنابر این، حرکت به سوی حکمرانی خردمندانه نیازمند تلاش و همدلی جمعی یا همان «وفاق ملی» است. با این رویکرد می‌توانیم به‌سوی آینده‌ای گام برداریم که در آن همه اعضای جامعه فارغ از رقیق یا غریبه بودن با دولت و جریان حاکم وقت از فرصت‌های برابر برای رشد و توسعه برخوردار باشند. این تنها راهی است که می‌توانیم با چالش‌های پیش‌رو مقابله کرده و آینده‌ای روشن‌تر برای کشورمان رقم بزنیم.

ابهام و وحشت

نگاهی به تاکتیک حساب شده ایران برای خونخواهی شهید هنیه

اندیشکده «شورای آتلانتیک» با بیان اینکه غرب آسیا چند هفته است از ترس جنگ میان ایران و رژیم صهیونیستی می لرزد، نوشت: «ایران در ماه آوریل برای اولین بار در تاریخ، با شلیک بیش از سیصد موشک و پهپاد مستقیماً به اسرائیل حمله کرد.» این اندیشکده در بخش دیگری از گزارش خود، تلویحاً اشاره دارد که جهان دریافته جمهوری اسلامی ایران توان و اراده برای حمله به رژیم صهیونیستی را دارد و با اشاره به اقدامات نظامی آمریکا در منطقه می نویسد: «هر جنگی بین ایران و اسرائیل، ناگزیر آمریکا را درگیر خواهد کرد؛ از این رو آمریکا تعداد نیروهای خود را در منطقه به چهل هزار نفر رسانده و تعهدات امنیتی سرسختانه‌ای را به اسرائیل داده است.»

روزنامه «نیویورک تایمز» نیز نوشت: «پس از ترور هنیه، بایدن به سرعت رهبران مصر و قطر را متقاعد کرد تا دور جدیدی از مذاکرات صلح را با هدف تضمین آتش‌بس در غزه برنامه‌ریزی کنند... مقامات آمریکایی تقریباً بدون وقفه تلاش کرده‌اند تا هم به اسرائیل اخطار بدهند و هم ایران و شبه‌نظامیان حزب‌الله لبنان را در طرف دیگر مهار کنند. آنها ناامیدانه می‌کوشند تا از جنگی در منطقه جلوگیری کنند؛ جنگی که آمریکا را درگیر خود خواهد کرد و تا به حال، از این نوع فاجعه، هر چند محدود، جلوگیری شده است.»

این روزنامه در ادامه به آرایش جدید ایالات متحده اشاره کرد و نوشت: «آمریکا به ناو هوایمابر آبراهام لینکلن دستور داد تا ناو تودور روزولت را در خلیج عمان مستقر کند. همچنین جنگنده‌های اف ۲۲ بیشتری به منطقه غرب آسیا اعزام شدند و در اقدامی غیرعادی، زیردریایی جورجیا به غرب آسیا اعزام شد؛ جورجیا، یک زیردریایی هسته‌ای است، که می‌تواند ده‌ها موشک کروز شلیک کرده و تیم‌هایی از کماندوهای نیروی دریایی را جابه‌جا کند.» به گفته این روزنامه، این حد از افزایش جزئیات از آرایش نظامی نیروهای آمریکایی در منطقه، بی‌سابقه است و مشخصاً یک پیام واضح دارد: ترس آمریکا از حمله نظامی گسترده ایران به رژیم صهیونیستی.

زهراتو حیدیان

دبیر گروه بین‌الملل

حدود یک ماه از ترور «اسماعیل هنیه» در تهران و وعده قاطعانه ایران برای خون‌خواهی از رژیم صهیونیستی می‌گذرد. هر روز رسانه‌های غربی درباره چگونگی حمله و جست‌وجوی پاسخی برای تأخیر در آن با هدف عملیات روانی گمانه‌زنی می‌کنند. حقیقت این است که ائتلاف غرب و رژیم صهیونیستی که شاهد بودند تهران تنها ۱۲ روز بعد از حمله هوایی ارتش رژیم صهیونیستی به ساختمان کنسولگری ایران در دمشق، به رژیم صهیونیستی حمله کرد، چشم انتظار انتقام جمهوری اسلامی هستند و در عین حال، افزون بر پایش اطلاعاتی برای رمزگشایی از تاکتیک نظامی ایران، در تلاشند تا در فضای رسانه نیز افکار عمومی را مدیریت کنند.

تحلیل

وعده‌های پوچ

احزاب آمریکا دوران انتخابات را زود فراموش می‌کنند!

والث افزود: «همچنین استدلال‌ها و مواضعی که شاید در یک برنامه حزبی مثبت بوده و در مبارزات انتخاباتی نقش مؤثری بازی می‌کنند، اغلب پس از پایان انتخابات و روی کار آمدن یک دولت، کاریزی مد نظر را نخواهند داشت. برای نمونه، در طول مبارزات انتخاباتی سال ۱۹۹۲، بیل کلینتون، بارها از جرج بوش پدر، به دلیل چشم‌پوشی از نقض حقوق بشر در چین انتقاد کرده بود، اما در مقام ریاست جمهوری متوجه شد که اهرم او بر پکن محدود بوده و باید این موضوع را کم اهمیت جلوه دهد. همچنین، پلنترم حزب دموکرات در سال ۲۰۲۰ به شدت از تعرفه‌ها علیه چین و خروج از توافق هسته‌ای با ایران انتقاد می‌کرد، اما بایدن بسیاری از محدودیت‌های اقتصادی دوران ترامپ را در دوران ریاست جمهوری خود حفظ کرد و هرگز به تعهد کمپین خود مبنی بر ورود مجدد به برجام عمل نکرد.»

نشریه «فارین پالیسی» در مقاله‌ای به قلم «استفان ام. والت» نظریه‌پرداز سرشناس عرصه بین‌الملل نوشت: «احزاب آمریکا قدرت چندانی برای تعیین رویکردهای سیاست خارجی دولت‌های آن نداشته و برنامه‌هایی که در کمپین‌های انتخاباتی نامزدها به عنوان مسیر دولت آینده آمریکا تبیین می‌شود، از سوی شخص رئیس جمهوری و حلقه نزدیکانش به فراموشی سپرده خواهد شد.» وی با اشاره به پلنترم‌های دو حزب جمهوری خواه و دموکرات، که درباره سیاست خارجی نامزدهای این دو حزب در کنوانسیون حزبی هریک مطرح شد، تأکید کرد: «بسیاری از این دستورالعمل‌ها اجرایی نخواهد شد... اولین و واضح‌ترین دلیل این است که رؤسای جمهوری در مورد سیاست خارجی، آزادی عمل زیادی دارند و مجبور به پیروی از چیزی که برای پیروزی در کمپین یا جذب کمک‌های مالی نوشته شده، نیستند.»

شبکه «العربیه» نیز حمله ایران به عین‌الاسد در پی ترور شهید سلیمانی را اقدام حساب شده تهران برای «ابراز عدم تمایل به جنگ با آمریکا» خواند و در تحلیل تأخیر خون‌خواهی شهید هنیه نوشت: «با توجه به تلاش‌های مداوم برای آتش‌بس بین اسرائیل و حماس در غزه، بعید است که ایران بخواهد اقدامی انجام دهد که متهم به برهم خوردن مذاکرات شود.» این شبکه در بخش دیگری از تحلیل خود نوشت: «با توجه به اینکه ایران کمتر از دو هفته از حمله رژیم صهیونیستی به کنسولگری‌اش در دمشق، به اسرائیل حمله کرده، این تأخیر طولانی، سؤالاتی را در مورد استراتژی فعلی تهران ایجاد کرده است.»

برخی دیگر از رسانه‌های غربی، مانند روزنامه واشنگتن‌پست تلاش دارند با تحلیل‌های بی‌اساس، فضای روانی و ارباب ایجادشده را مدیریت کنند. این روزنامه نوشت: «بایدن شخصاً مذاکرات غیرمستقیم با ایران را هدایت می‌کند که در آن، ایالات متحده خویشتنداری از مقامات تهران را خواستار شده است. همچنین بایدن با لحنی تند به نخست‌وزیر اسرائیل هشدارهای صریحی داده و از او خواسته تا شریک خوب و معقولی برای ایالات متحده باشد.» این روزنامه افزود: «تهران احتمالاً به دلیل نمایش قدرت آمریکا در این هفته و پیام‌های محرمانه ارسال شده از طریق سفارت سوئیس در تهران و سفارت ایران در سازمان ملل، اقدام تلافی‌جویانه خود را به تأخیر انداخته است.»

این گمانه‌زنی‌ها در حالی است که همه کارشناسان غربی باور دارند ایران، قطعاً برای خون‌خواهی شهید هنیه به عملیات نظامی دست خواهد زد. عملیاتی که ابعاد و گستردگی آن هنوز برای کارشناسان نظامی غربی مبهم است و سیاستمداران آمریکایی را آشفته و دستپاچه روانه منطقه کرده است. به گفته «بالا صعب» کارشناس اندیشکده آمریکایی «انستیتو خاورمیانه»، «استراتژی تعلل (ایران) برای جلب توجه هر چه بیشتر جهان و رسانه‌ها به ایران و وضعیت توانایی‌های نظامی آن طراحی شده است. آنها از همه می‌خواهند که همگان، نمایش آینده آنها را تماشا کنند.»

پنجره

سانسور سازمان یافته

افشای زاکربرگ درباره سیاست‌های رسانه‌های آمریکا

تارنمای «فاکس بیزنس» در گزارشی با اشاره به نامه افشاگرانه «مارک زاکربرگ» بنیانگذار و رئیس هیئت مدیره پلنترم «متا»، خطاب به «جیم جوردن» رئیس کمیته قضایی مجلس نمایندگان آمریکا، از همکاری با دولت بایدن برای سانسور اطلاعات مرتبط با بیماری کووید-۱۹ خبر داد و فاش کرد، متا برای سانسور اطلاعات در انتخابات ۲۰۲۰ از سوی «افبی‌آی» تحت فشار قرار گرفته بود. زاکربرگ در بخشی از نامه خود آورده است: «در سال ۲۰۲۱، مقامات ارشد دولت بایدن به طور مکرر تیم‌های ما (شرکت متا) را تحت فشار قرار دادند تا محتوای مربوط به کووید-۱۹ از جمله طنزها و هجوها را سانسور کنیم. در نهایت، تصمیم‌گیری درباره حذف یا عدم حذف محتوا با ما بود و ما تصمیمات خود را، از جمله تغییرات مربوط به کووید-۱۹ را که در نتیجه این فشارها انجام

دادیم، تأیید می‌کنیم. من معتقدم که فشار دولت نادرست بود و متأسفم که به اندازه کافی درباره آن صحبت نکردیم.» رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت متا در اقدامی افشاگرانه درباره دخالت سرویس‌های اطلاعاتی و جاسوسی آمریکا برای تأثیرگذاری بر روند اطلاع‌رسانی در این کشور نوشت: «اداره تحقیقات فدرال آمریکا (افبی‌آی) درباره یک عملیات احتمالی اطلاعات غلط روسیه در مورد خانواده بایدن در آستانه انتخابات ۲۰۲۰ (آبان ۱۳۹۹) به ما هشدار داد. در پاییز آن سال، زمانی که نیویورک پست درباره اتهامات فساد مربوط به خانواده جو بایدن، نامزد وقت دموکرات‌ها در انتخابات ریاست جمهوری، مقاله‌ای را منتشر کرد، ما به طور موقت آن را سانسور کردیم. اکنون مشخص شده که اتهام به بایدن از سوی روسیه نبوده، و ما نباید آن داستان را سانسور می‌کردیم.»

بازداشت بی‌بی

دادستان دیوان کیفری بین‌المللی، از قضات این دادگاه خواست تا فوراً درباره حکم بازداشت «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر و «یوآو گالات» وزیر جنگ رژیم صهیونیستی تصمیم بگیرند. وی افزود: «هر گونه تأخیر غیرموجه در این رسیدگی‌ها به طور مضرت بر حقوق قربانیان تأثیر می‌گذارد.» به گفته «رویتز»، «کریم خان» تأکید کرد، دادگاه صلاحیت رسیدگی به اتباع اسرائیلی را که مرتکب جنایات وحشیانه در سرزمین‌های فلسطینی می‌شوند، دارد. در این پرونده وارد استدلال‌های حقوقی مبتنی بر مفاد توافق‌نامه اسلو و ادعاهای تل‌آویو مبنی بر انجام بررسی‌های داخلی درباره جنایات جنگی ادعایی، آمده است: «این یک قانون ثابت است که دادگاه در این شرایط صلاحیت دارد.»

توافق تاریخی!

«مایکل راتنی» سفیر آمریکا در عربستان، در گفت‌وگو با روزنامه «الشرق الأوسط» از تلاش دو کشور برای نهایی کردن یک توافق‌نامه راهبردی خبر داد و تأکید کرد: «این یک توافق تاریخی خواهد بود.» وی افزود: «این توافق شامل چندین حوزه کلیدی، از جمله تقویت مشارکت استراتژیک و نظامی بین آمریکا و عربستان، عادی‌سازی روابط ریاض و تل‌آویو و حصول اطمینان از مسیری مشخص برای تشکیل کشور فلسطین است.» راتنی درباره همکاری‌های اقتصادی نیز گفت: «تغییرات اخیر در عربستان فرصت‌های قابل توجهی را برای شرکت‌های آمریکایی در بخش‌های مختلف، از جمله انرژی‌های تجدیدپذیر، مراقبت‌های پزشکی، زیرساخت‌ها، فناوری پیشرفته و هوش مصنوعی ایجاد کرده است.»

رقابت هسته‌ای

مدیرکل آژانس انرژی اتمی، هشدار داد رژیم عدم اشاعه هسته‌ای در جهان بیش از هر زمان دیگری از زمان پایان جنگ سرد تحت فشار است؛ زیرا کشورهای در حال بحث درباره توسعه سلاح‌های اتمی هستند. «رافائل گروسی» افزود: «روابط متشنج بین آمریکا، روسیه و چین و همچنین درگیری در منطقه، فشارهای بی‌سابقه‌ای را بر معاهده منع گسترش تسلیحات هسته‌ای - که هدف آن محدود کردن توسعه زرادخانه اتمی جهان بود - وارد کرده است.» وی تصریح کرد: «همه این تنش‌ها وجود دارد، به‌علاوه احتمال تضعیف اتحادها و ناچاری کشورها برای دفاع از خود. اینجاست که تمایل به تسلیحات هسته‌ای به شکلی غیرمنتظره‌باز می‌گردد.»

جهان

شماره ۱۱۵۴ | دوشنبه ۱۲ شهریور ۱۴۰۳

صداقت

پیشخوان

آمریکا جا مانده!

نشریه «فارن افز» نوشت: «جنگ همیشه باعث نوآوری شده است؛ اما تغییرات امروزی به طور غیرعادی سریع هستند و تأثیر بسیار بیشتری خواهند داشت. در جنگ‌های آینده دیگر مهم نیست که چه کسی می‌تواند ارتش بزرگتری داشته باشد یا بهترین جت‌ها، کشتی‌ها و تانک‌ها را در اختیار دارد؛ بلکه در آن، سیستم‌های تسلیحاتی مستقل و الگوریتم‌های قدرتمند تعیین‌کننده است.» این نشریه با بیان اینکه آمریکا برای چنین آینده‌ای آماده نیست، افزود: «ارتش آمریکا آماده مواجهه با چنین محیطی نیست. جت‌ها، کشتی‌ها و تانک‌های آمریکا برای دفاع در برابر هجوم پهپادها مجهز نیستند. ارتش این کشور هنوز از هوش مصنوعی استقبال نکرده و تلاش‌های پنتاگون بسیار کند پیش می‌رود.» فارن افز در بخش دیگری نوشت: «هواپیماهای بدون سرنشین در همه جا حضور دارند و ربات‌ها به طور فزاینده‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرند. جنگ‌های غزه و اوکراین نشان داد هوش مصنوعی در حال تغییر شیوه مبارزه دولت‌هاست.» این نشریه با اشاره به مزیت پهپادها در جنگ‌های آبی نوشت: «حمله موشکی و پهپادی گسترده ایران در آوریل ۲۰۲۴ به رژیم اسرائیل حداکثر ۱۰۰ میلیون دلار برای این کشور هزینه داشت، اما تلاش‌های آمریکا و اسرائیل برای رهگیری و مقابله با آن، بیش از ۲ میلیارد دلار خرج داشت.»

بهشت جنایتکاران

روزنامه «واشنگتن تایمز» در مطلبی نوشت: «ایالات متحده برای چندین دهه، بهشتی برای جنگ‌سالاران بوده که هموطنان خود را در غرب آفریقا شکنجه کرده، به آنها تجاوز کرده یا آدم‌خواری می‌کردند. برای نمونه، جنایتکاران جنگی پس از غارت لیبریا در جنگ‌های داخلی که باعث کشته شدن حدود ۲۵۰ هزار نفر در دهه‌های ۱۹۹۰ و ۲۰۰۰ شد، به آمریکا پناه بردند و در میان پناهندگان زندگی کردند.» این روزنامه با بیان اینکه این جنگ‌سالاران حتی نیاز نداشتند که هویت خود را پنهان کنند، افزود: «در موارد متعدد، سابقه جنگ‌سالاران برای سردم جوامع آنها، دولت آمریکا و هر کسی که زحمت توجه را به خود می‌داد، روشن بود. حتی در برخی موارد، دولت فدرال آمریکا به دنبال این بود که جنگ‌سالاران شناخته شده را برای سالیان متمادی زندانی یا دیپورت نکند.» به گفته واشنگتن تایمز، دولت جدید لیبریا در حال تأسیس دادگاه جنایات جنگی و اقتصادی است. «جوزف بواکای» رئیس جمهور لیبریا، می‌گوید که قربانیان این جنایات نگران هستند که آمریکا همچنان به عنوان بهشتی برای مخفی شدن قاتلان عمل خواهد کرد. این روزنامه تأکید کرد: «جنگ‌سالاران که در آمریکا مخفی شدند، جنایتکاران کوچکی نبودند. جهان غرب با جنایات فراریان نازی که پس از جنگ جهانی دوم به آرژانتین گریختند، آشناست؛ اما بسیاری از آمریکایی‌ها از سوابق جنایتکاران جنگی که در همسایگی آنها زندگی می‌کردند، اطلاعی ندارند.»

یادداشت

حمایت از بخش کارگری
اولویت مهم دولت

حمید حاج اسماعیلی

کارشناس بازار کار

کاهش میزان تورم و واقعی کردن حقوق و دستمزد برابر با آنچه در قانون ذکر شده، از جمله اصلی‌ترین مطالبات کارگران و جامعه کارگری از دولت چهاردهم است. بی‌شک، نبود بازوی توانای کارگران و فکر و اندیشه و ایده‌های ناب که در ذهن جوانان این سرزمین است، چالش بزرگی برای اقتصاد و امنیت کشور به شمار می‌آید، لذا دولت نباید فرصت‌سوزی کند و کارگران و جامعه کارگری را با مشکلات متعددی که با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند، تنها بگذارد و توجهی به رفع مشکلات و دغدغه‌های کارگران نداشته باشد.

بخش زیادی از مردم جامعه را می‌توان از خانواده کارگری دانست؛ چرا که به جز کارگران، خانواده‌های آنها نیز درگیر مسائلی می‌شوند و از آن تأثیر می‌پذیرند که در محیط کار و کارگری و قوانین و مصوباتی که بر زندگی کارگران اتفاق می‌افتد، لذا به دلیل اهمیت این موضوع و اینکه بخش قابل توجهی از مردم به صورت مستقیم و غیرمستقیم با چالش‌ها و مشکلات جامعه کارگری در ارتباطند، دولت باید نگاه جامع و ویژه‌ای به رفع مشکلات داشته باشد.

حل مشکلات کارگران و بازنشستگان، به ویژه در بخش تأمین اجتماعی بسیار مهم است. همسان‌سازی حقوق و دستمزدها و واگذار کردن بحث دستمزدها به کارگران و کارفرمایان بدون کمترین دخالت مخرب دولت در این بحث موضوع مهمی است که دولت‌مداران باید به آن توجه کنند.

بی‌توجهی به بهبود وضعیت معیشتی و افزایش سطح درآمد کارگران اثرات بسیار بدی بر جامعه و محیط کسب و کار و روند تولید به جامی می‌گذارد.

در طول سال‌های گذشته، به کرات این موضوع بیان شده است که جوان ایرانی به دلیل پایین بودن سطح دستمزدها و متناسب نبودن میزان دستمزدها با تورم موجود در اقتصاد علاقه‌ای به حضور در فعالیت‌های مولد ندارد؛ لذا بنگاه‌های تولیدی در جذب نیرو و به شدت دچار مشکل شده‌اند و این موضوع بنگاه‌ها را دچار درس‌های عدیده‌ای کرده و ضربه‌های مهلک به روند افزایش تولید می‌زند.

بی‌شک، دستمزدها باید واقعی و برابر با نرخ تورم شود تا جوان ایرانی نسبت به این موضوع آگاه باشد که با هشت ساعت کار می‌تواند بخش قابل توجهی از نیازهای زندگی خود و خانواده‌اش را تأمین کند. در صورتی که دستمزدها نسبتی با میزان تورم و هزینه‌هایی که به مردم تحمیل شده است، مانند نرخ‌های بالای اجاره‌ها نداشته باشد، قطع به یقین با فرار جوانان از محیط کسب‌وکار، افزایش مهاجرت‌ها و تمایل نداشتن به حضور در بخش‌های مولد نه تنها شعار جهش تولید محقق نمی‌شود، بلکه به مرور زمان و در چشم برهم‌زدنی شاهد خالی شدن بنگاه‌های تولیدی از نیروهای انسانی جوان و کارآمدی می‌شویم که می‌توانند چرخ‌های اقتصاد کشور را به گردش دریاورند.

از این رو لازم است دولت نگاه جامع و ویژه‌تری به مسائل کار و کارگری داشته باشد تا حمایتی که از جامعه کارگری به وجود می‌آید، مانع از بی‌توجهی جوانان به محیط تولید شود. در این صورت است که می‌توان به فعالیت مستمر و مثمر ثمر بنگاه‌های تولیدی امیدوار بود.

«حجت‌الله فرزانی» کارشناس مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با صبح صادق مطرح شد

واقع‌بینی بودجه‌ای
با قانون جدید بانک مرکزی

چرا که اصلاحات بانکی از جهات بسیار متعددی همسویا کلید زدن اصلاحات اقتصادی است. «طی این تحلیلگر مسائل اقتصادی تصریح کرد: ماه‌های اخیر بانک مرکزی سیاست‌های خوبی در راستای کنترل نقدینگی و تورم داشته است؛ اما سیاست‌های انقباضی عامل رکود و از دست رفتن تولید به دلیل حمایت نکردن از تولید است. دولت باید بین مردم و ناترازی بانک‌ها، منافع مردم را دنبال کند؛ به این معنا که باید به صورت قطع با بانک‌های ناتراز و بانک‌هایی که به نفع خود و به زیان مردم هزینه‌تراشی می‌کنند و ناترازی ایجاد می‌کنند، برخورد کند.»

حجت‌الله فرزانی در این باره افزود: «این موضوع زمانی محقق می‌شود که دولت کسری بودجه‌ای نداشته باشد و کسری بودجه خود را به بانک‌ها تحمیل نکند. از این رو انتظار می‌رود انضباط مالی دولت رعایت شود و اصلاحاتی در کلان اقتصاد صورت بگیرد که زمینه تأمین منابع مالی دولت را ایجاد کند، ضمن اینکه حمایت‌های مادی و معیشتی از اقشار ضعیف جامعه نیز در دستور کار باشد.»

وی در این باره یادآور شد: «ناترازی‌های بسیاری در کشور وجود دارد که با راهبردهای درست باید رفع شود و دولت موانعی در برابر معضلاتی، چون فساد و قاچاق ایجاد کند. در این صورت درآمد دولت افزایش می‌یابد و نیازی به چاپ پول و تحمیل فشارهای تأمین مالی به نظام بانکی نیست، از اینجا دولت می‌تواند اصلاحات اساسی در نظام بانکی را کلید بزند؛ ضمن اینکه خوشبختانه قانون جدید بانک مرکزی نیز تمرکز جدی بر روی اصلاحاتی دارد که قطعاً نیازمند آن هستیم.»

وی در پایان گفت‌وگو خاطر نشان کرد: «در این موضوع تردیدی نیست که عبور از بحران‌های اقتصادی و بحران‌هایی که از سوءمدیریت‌های شبکه بانکی طی سال‌های گذشته و دولت‌های قبلی ایجاد شده، به نفع کشور است و زمینه‌ساز بهبود وضعیت اقتصادی و عبور از خلق پول‌هایی است که به رشد و جهش تولید کمک شایان توجهی نمی‌کنند.»

بحث رابطه با دولت یک سری الزامات خرید و فروش ارز و تنخواه را دیده است که این می‌تواند کمک‌کننده باشد تا دولت بتواند بانک مرکزی را بابت ارزی که ریال آن را پیش‌خور کرده، به دلیل تغییرات نرخ ارز برای دریافت دوباره منابع مالی ریالی تحت فشار قرار دهد.»

وی یادآور شد: «در نتیجه دولت موظف می‌شود با توجه به منابع بودجه‌ریزی داشته باشد و اتکالی بی‌دلیلی به منابع بانک مرکزی و درآمدی که متعلق به دولت نیست، نداشته باشد. از این جنبه اگر قانون جدید بانک مرکزی مورد توجه قرار بگیرد، درمی‌یابیم دولت دیگر مثل گذشته نمی‌تواند پیش‌بینی‌های غیر واقعی درآمدی در بودجه داشته باشد و بنابراین مدل پیش‌بینی‌ها رقم ارزی را در نظر بگیرد و ریال آن را پیش‌خور کند.»

این کارشناس اقتصادی معتقد است: «در طرح جدید قانون بانک مرکزی موانع جدی در برابر برخی هزینه‌تراشی‌ها گذاشته شده است؛ به گونه‌ای که دست دولت در برابر دریافت مابه‌التفاوت‌هایی که به دلیل افزایش نرخ ارز معمولاً ریال آن از بانک مرکزی گرفته می‌شود، بسته خواهد شد. بنابراین، شاهد بی‌انضباطی مالی و تکرار رویه‌های قبلی که به بی‌انضباطی مالی و کسری‌های بودجه می‌انجامد، نخواهیم بود.»

حجت‌الله فرزانی در ادامه خاطر نشان کرد: «خوشبختانه مجلس شورای اسلامی در دادن رأی اعتماد به وزیر با دولت همکاری لازم را داشت. این موضوع روند بسیار خوبی پیش روی دولت و مجلس برای همکاری در سطوح بالاتر را فراهم می‌کند که بخشی از این همکاری می‌تواند ناظر بر افتادن در مسیر باشد که اصلاحات نظام بانکی در آن اتفاق بیفتد.»

وی افزود: «اصلاحاتی که در قانون جدید بانکداری اعمال شده است، هر چند کافی نیست، اما کورسوی امید برای کلید زدن اصلاحات در نظام بانکی کشور است. به هر حال، راه برای اصلاحات اساسی در نظام بانکداری به تدریج ایجاد شده است؛ از این رو انتظار می‌رود دولت در زمینه اصلاحات بانکی توجه لازم را مبذول دارد؛

است، زیرا از دو متخصص پولی برای ارائه نظرهای کارشناسانه استفاده می‌شود. کارشناسان اقتصادی که در نشست‌های بانکداری و قانون جدید بانک مرکزی به عنوان اعضای اصلی حضور دارند، باید الزاماتی مانند دارا بودن دکترای علوم اقتصادی و ده سال سابقه کاری مرتبط را داشته باشند که طبیعتاً به بهبود و ارتقای سطح تصمیمات اخذ شده منجر خواهد شد.»

این کارشناس اقتصادی معتقد است: «وجود این مختصات و توجه به حضور کارشناسان نخبه اقتصادی در این شورا به این معناست که شورای سیاست‌گذاری پول می‌تواند سیاست‌های پولی را دقیق‌تر از قبل پیش ببرد؛ از طرف دیگر چون ظرفیت اجرا به مقام ناظر، یعنی بانک مرکزی داده شده، بانک مرکزی دست بازتری برای اعمال سیاست‌های مدنظر خود مانند کنترل مقدار ترازنامه بانک‌ها و مواردی از این قبیل دارد.»

وی در این باره خاطر نشان کرد: «بانک مرکزی به منزله یک سیاست‌گذار پولی در راستای کنترل نقدینگی می‌تواند اصلاحاتی را در نظر بگیرد و مانع ایجاد تسهیلات غیر ضروری در نظام بانکی کشور شود. در این صورت بانک‌ها باید تابع بانک مرکزی باشند و به هیچ وجه حق ندادن محدود در نظر گرفته و تعیین‌شده را نقض نکنند.»

حجت‌الله فرزانی یادآور شد: «خوشبختانه قانون جدید بانک مرکزی برای انجام اصلاحات یاد شده، ضمن دادن ابزارهایی در اختیار بانک مرکزی، اجازه ورود به اصلاحات را بر اساس صلاحیت خود داده است، از این جنبه چون قانون جدید هم اختیارات و هم ابزارها را در اختیار بانک مرکزی قرار داده، می‌توانیم امیدوار باشیم سیاست‌های پولی دقیق‌تر عملیاتی شود و بانک مرکزی از این ظرفیت به خوبی برای کنترل نقدینگی و نرخ تورم استفاده کند.»

فرزانی درباره سیاست‌های مرتبط با ارز نیز گفت: «در حوزه ارزی نیز همین گونه است. برای خرید ارز در فصل هشتم این قانون مختصات و ویژگی‌هایی برای رابطه بانک مرکزی با دولت و مجلس شورای اسلامی در نظر گرفته و تعیین شده است؛ به این معنا که قانون جدید بانک مرکزی در

گروه اقتصاد

صبح صادق

کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی گفت: «خوشبختانه قانون جدید بانک مرکزی برای انجام اصلاحات یاد شده، ضمن دادن ابزارهایی که در اختیار بانک مرکزی قرار داده، اجازه ورود به اصلاحات را بر اساس صلاحیت خود داده است. از این جنبه چون قانون جدید هم اختیارات و ابزارهای مورد نیاز را در اختیار بانک مرکزی قرار داده، می‌توانیم امیدوار باشیم سیاست‌های پولی دقیق‌تر عملیاتی شود و بانک مرکزی از این ظرفیت به خوبی برای کنترل نقدینگی و میزان تورم استفاده کند.»

«حجت‌الله فرزانی» کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با «صبح صادق» درباره جزئیات طرح جدید قانون بانک مرکزی ناظر بر اصلاحات اساسی که در قوانین بانک مرکزی انجام شده، به چند نکته مهم اشاره کرد و گفت: «در طرح جدید قانون بانک مرکزی در راستای کنترل نقدینگی و بهبود متغیرهای پولی در شورای عالی از حضور کارشناسان و نخبگان اقتصادی استفاده شده است تا تصمیمات اتخاذشده در راستای تأمین منافع عمومی جامعه باشد.»

وی در این باره به ترکیب اعضای این شورا اشاره کرد و گفت: «بر این اساس ترکیب شورای عالی، نظارت بر عملکرد نظام بانکی کشور متشکل از رئیس کل بانک مرکزی، قائم‌مقام رئیس کل، معاونت سیاست‌گذاری پولی و معاون ارزی بانک مرکزی با چهار متخصص اقتصادی است تا شاهد برگزاری نشست‌های ویژه سیاست‌گذاری پولی و مالی باشیم.»

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: «یک سری از اعضای هیئت عالی بر اساس نص قانون می‌توانند در نشست‌ها حضور داشته باشند که از جمله آنها دو عضو متخصص در هیئت عالی هستند که اعضای متخصص پولی‌اند و به عنوان کارشناس در این ترکیب حاضر می‌شوند. این موضوع حائز اهمیت

شاخص

زمستان گران!

قبض گاز و برق خانوارهای بریتانیایی زمستان امسال افزایش خواهد یافت، چرا که سازمان تنظیم مقررات انرژی این کشور (Ofgem) اعلام کرد، به دلیل افزایش هزینه‌های عمده فروشی، سقف قیمت انرژی را ۱۰ درصد افزایش می‌دهد. از ماه ژانویه این اولین بار است که سازمان آفجم سقف قیمت را افزایش داده و این به معنای بالا رفتن هزینه قبوض به میزان صدها پوند بیشتر از قبل از بحران انرژی است که به دلیل حمله تمام‌عیار روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ رخ داد. «جاناتان بریلی» مدیرعامل آفجم گفت: «ما می‌دانیم که این افزایش سقف قیمت برای بسیاری از خانوارها بسیار دشوار خواهد بود.»

منهای نفت

تولید ۸/۸ میلیون تنی

«پلیمرها» یکی از پر مصرف‌ترین محصولات شیمیایی در همه زیربخش‌های پزشکی، فضایی، بسته‌بندی، خودروسازی، ساخت و ساز و لوازم الکتریکی بوده و به همین دلیل بازار جهانی پلیمر بسیار پر رونق است. در حال حاضر، ظرفیت اسمی تولید محصولات پلیمری ایران ۸/۸ میلیون تن در سال است. حجم صادرات محصولات عمده پلیمری ایران حدود ۳/۶ میلیون تن است که در حال حاضر ظرفیت اسمی تولید محصولات پلیمری ایران ۸/۸ میلیون تن در سال است. در واقع، ایران سهمی ۱/۸ درصدی از ظرفیت تولید محصولات پلیمری جهان و سهمی ۲۱ درصدی از ظرفیت تولید محصولات پلیمری در خاورمیانه دارد. امروزه، افزون بر رفع نیازهای داخلی، می‌توانیم صادرات هم داشته باشیم.

افزوده

گواهی سپرده کالایی

«گواهی سپرده کالایی» اوراق بهاداری است که نشان‌دهنده مالکیت دارنده آن بر مقدار معینی کالا است که به آن، دارایی پایه گفته می‌شود و معامله‌گران از طریق آن کسب سود می‌کنند. شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به پستوانه قبض انبار ثبت‌شده به وسیله انبارهای مورد تأیید بورس کالا، گواهی سپرده کالایی را صادر می‌کند. از جمله ویژگی‌های دارایی پایه گواهی سپرده کالایی می‌توان به استانداردپذیری کالا و قابلیت تفکیک آن به محموله‌های استاندارد، قابلیت ماندگاری کالا برای یک دوره زمانی قابل قبول و... اشاره کرد. تاکنون در بورس ایران برای سکه طلا، زعفران و... گواهی سپرده کالایی راه‌اندازی شده است.

مصیبت تو، غم‌های دیگر را آسان کرد

گفتاری از آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی درباره رحلت پیامبر اعظم اسلام (ص)

بی‌شک، سنگینی رحلت رسول گرامی اسلام (ص) همه اهل دنیا را متأثر کرده است. همچنین ضجه فرشتگان در رحلت آن حضرت خود حاکی از عظمت این مصیبت عظماست. بنابراین، در کلام نورانی امام علی (ع) می‌خوانیم: «خَصَّصَتْ حَتَّى صَرَ النَّاسُ فَيْكِ سِوَاءَهُ»؛ ولی مصیبت تو این اثر را داشت که تسلی‌دهنده در برابر مصائب غیر توست (و با توجه به اینکه مصائب دیگر کوچک و کم‌اهمیت است) مصیبت تو آنقدر گسترده است که عموم مردم در آن به طور یکسان عزادارند؛ چرا که او انسانی والا مقام و فوق‌العاده برجسته بود که خداوند او را برای مقام ختم نبوت برگزید و وحی خود را بر او نازل کرد و او را کانون رحمت خویش ساخت. این رحمت در چهره‌های مختلف تجلی کرد؛ گاه از طریق بیان معارف والای دینی و گاه شرح قوانین حیات‌بخش و گاه طلب رحمت از سوی خدا برای امت و سرانجام این رحمت در شکل شفاعت در قیامت ظاهر خواهد شد.

این گونه است که در کلام وحی نیز می‌خوانیم: «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ»؛ ما تو را جز برای رحمت جهانیان نفرستادیم. لذا عموم مردم دنیا اسم از مؤمن و کافر همه مروهون رحمت آن حضرت هستند، چرا که نشر آیینی را به عهده گرفت که سبب نجات همگان است. البته رحمت بودن وجود پیامبر (ص) برای همه جهانیان جنبه مقتضی و فاعلیت فاعل دارد و مسلماً فعلیت نتیجه، بستگی به قابلیت قابل نیز دارد. تعبیر به «العالمین» (جهانیان) آن چنان مفهوم وسیعی دارد که انسان‌ها را در همه اعصار و قرون شامل می‌شود؛ لذا وجود پیامبر اسلام (ص) برای همه انسان‌های آینده تا پایان جهان رحمت است و رهبر و پیشوا و مقتدا، حتی این رحمت، از یک نظر شامل فرشتگان هم می‌شود: حدیث جالبی در این مسئله نقل شده است که این عمومیت را تأیید می‌کند؛ هنگامی که آیه «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ» نازل شد، پیامبر (ص) از جبرئیل پرسید: «هل اصابك من هذه الرحمة شیء؟» آیا چیزی از این رحمت عائد تو شد؟ جبرئیل در

پاسخ عرض کرد: من از پایان کار خویش بیمناک بودم، اما به خاطر آیه‌ای که در قرآن بر تو نازل شد، از وضع خود مطمئن شدم. آنجا که خداوند مرا با این جمله مدح کرده است. «ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ»؛ جبرئیل نزد خداوند خالق عرش بلند مقام و بلند مرتبه است. در دنیای امروز که فساد و تباهی و ظلم و بیدادگری از در و دیوار آن می‌بارد، چه رحمتی از این بالاتر که آن حضرت برنامه‌ای آورده که عمل به آن نقطه پایانی است بر همه این ناکامی‌ها و بدبختی‌ها و سیه‌روزی‌ها. حال چگونه ممکن است مصیبت رحلت پیغمبر (ص) عمومیت نداشته باشد، در حالی که او «رحمة للعالمین» بود و سبب نجات جامعه بشری از چنگال انواع انحرافات. او به همه انسان‌ها تعلق داشت و همه را تحت توجه و عنایت

قرار می‌داد، بنابراین همه باید بر مرگ آن حضرت اشک بریزند.

رزق و روزی از نگاه قرآن

سیدمحسن حجازی
کارشناس علوم دینی

کسب رزق و روزی مهم‌ترین دغدغه مادی انسان‌هاست؛ یکی از تصوراتی که انسان‌ها دارند، این است که برای کسب روزی باید مدام کار کنند و با تلاش شبانه‌روزی به ثروت و مکتب برسند. مطمئناً تلاش مهم‌ترین سهم را در پیشرفت مادی دارد، اما همیشه در این بین ملاحظاتی وجود دارد. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید، رزق هر موجودی تضمین شده است.

بر اساس آموزه‌های قرآنی، روزی و رزق هر موجودی از جمله انسان‌ها تضمین شده است. (انعام/۱۵)؛ اسراء/۳۱؛ طه/۱۳۲؛ عنکبوت/۶۰) منشأ این ضمانت همان لطف، قوت و عزت الهی است که تضمین‌کننده روزی بندگانش از سوی خداوند است. (شوری/۱۹) خداوند در قرآن می‌فرماید: «لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَ يَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ»؛ کلیدهای آسمان‌ها و زمین از آن اوست. روزی را برای هر کس بخواهد، گسترش می‌دهد یا محدود می‌کند. او به همه چیز داناست. (شوری/۱۲) این به معنای آن است که اموری چون لطف، قوت، عزت و اختیار کلید گنجینه‌های هستی به دست خداوند، خود از مهم‌ترین عواملی است که تضمین‌کننده روزی است و هیچ موجودی نباید دغدغه روزی داشته باشد.

«محرّم قطب‌الدین راوندی» روایت کرده است: روزی از امام جعفر صادق (ع) سؤال کردند: «روزگار خود را چگونه سپری می‌فرمایید؟» حضرت (ع) در جواب فرمودند: «عمر خویش را بر چهار پایه اساسی سپری می‌کنم: می‌دانم آنچه روزی برای من مقدر شده است، به من خواهد رسید و نصیب دیگری نمی‌شود. می‌دانم دارای وظایف و مسئولیت‌هایی هستم، که غیر از خودم کسی توان انجام آنها را ندارد. می‌دانم مرا سرگ درمی‌یابد و ناگهان بدون خبر قبلی مرا می‌ریزد؛ پس باید هر لحظه آماده مرگ باشیم و می‌دانم خدای متعال بر تمام امور و حالات من آگاه و شاهد است و باید مواظب اعمال و حرکات خود باشم.» (مستدرک، ج ۱۲، ص ۱۷۲) بحث رزق و روزی و اینکه روزی تضمین شده از سوی خداوند و حدود و ثغور آن دقیقاً چیست، بسیار پیچیده و دقیق است. در ادبیات دینی به آنچه مصرف می‌کنیم و حیات اولیه ما با آن تأمین می‌شود، «روزی» می‌گویند، نه وسایلی که جمع می‌کنیم و گاهی سال به سال از آن استفاده نمی‌کنیم. آنچه در این مختصر می‌توان درباره آن گفت، این است که در رزق و روزی او امری مؤثر هستند. از جمله رفتار و کردار انسان، تلاش و کوشش او، مقدرات الهی و ملاحظاتی که خداوند برای هر بنده‌ای در نظر دارد، میزان پرداخت صدقات، خیرات، سهم خمس و زکات و... در کسب رزق و روزی و از دست ندادن آن مؤثر است. در کنار ادعیه‌ها، توجهات قلبی و معنوی و تلاش برای کسب روزی باید دقت‌های لازم برای ازدیاد رزق و روزی و برکت آن داشته باشیم و با رعایت آداب کسب و کار زندگی خود را در مسیر دینی و اخلاقی قرار دهیم.

سفارش مهم پیامبر اسلام (ص) پیش از رحلت‌شان

درباره تقلین از شما خواهیم پرسید

سیدحسین خاتمی خوانساری
دبیر گروه دین

اولین وظیفه هر مسلمانی فهم و شناخت قرآن کریم است. خداوند قرآن را بسیار ساده و شیوا و با بیانی قابل فهم نازل فرموده است، اما در عین سادگی مفاهیمی دارد که باید عالمانه روی آن دقیق شد و وظایف و تکالیفی را از آن استخراج کرد. مثلاً وقتی قرآن می‌فرماید: به سخنان فاسق توجه نکنید، باید فاسق، خبر و حق و باطل بودن آن را تشخیص دهیم، پس دقت، تفکر و تأمل برای فهم قرآن لازم است. ما در شناخت قرآن با دو موضوع مواجه هستیم. «تزیل» به معنای نزول و فرود آمدن قرآن از سوی خداوند به سمت پیامبر (ص) است. این فرآیند نزول تدریجی قرآن طی ۲۳ سال بوده است. «تأویل» به معنای تفسیر و تبیین معانی و مفاهیم قرآن است. تأویل قرآن شامل استخراج معانی ظاهری و باطنی آیات و کشف حکمت‌ها و اسرار نهفته در آن است. به عبارت دیگر، تزیل به نزول و ظاهر قرآن اشاره دارد، در حالی که تأویل به باطن آن مربوط می‌شود. تزیل امری الهی و تأویل امری بشری است که با استفاده از علوم و معارف مختلف

انجام می‌پذیرد. البته تأویل مطابق با واقع فقط از سوی اهل بیت (ع) صورت می‌پذیرد. برخی علما قائل هستند کسی غیر از ائمه معصوم (ع) نمی‌تواند تأویل قرآن را بفهمد و بیان کند، اما برخی دیگر قائل هستند علمایی که در این کار تخصص دارند، می‌توانند با اتکا به شواهد و نظایر در آیات قرآن و روایات ائمه معصوم (ع) تأویلاتی داشته باشند. مرحوم «آیت‌الله معرفت» درباره اصطلاح «تزیل» و «تأویل» می‌گوید: در اصطلاح سلف، تزیل بر مورد نزول گفته می‌شود. این مورد می‌تواند یک واقعه خاص باشد که آن واقعه سبب نزول آیه شده است، ولی تأویل مفهوم عامی است که از آیه برداشت می‌شود و قابل انطباق بر جریانات مشابه است. در برخی تعابیر به این دو اصطلاح «ظهر» و «باطن» نیز گفته می‌شود که ظهر همان تزیل و باطن همان تأویل است، زیرا ظاهر آیه همان مورد نزول را می‌رساند و در باطن آیه مفهوم گسترده‌تری نهفته است. البته در تشخیص تأویل حق و باطل باید توانایی لازم را داشته باشیم. اولاً حق آن چیزی است که ثابت و پایدار است و باطل آن چیزی است که متغیر و ناپایدار است. ثانیاً خداوند، قرآن کریم، وحی الهی و تعالیم اسلام از مصادیق حق هستند و شرک، کفر، ضلالت، ظلم و گناه از مصادیق باطل. وظیفه

ما پیروی از قرآن و سنت معصومان (ع) است و برای رسیدن به حق و دوری از باطل، باید پیرو قرآن و سنت پیامبر (ص) و ائمه معصوم (ع) باشیم؛ زیرا ایشان وسیله نزول فیض و رحمت حق و دفع موانع حق هستند، پس بدون کسب صلاحیت لازم، نباید وارد بحث‌های پیچیده و چون و چراهای بی‌فروم کرد. شیخ مفید در ارشاد می‌نویسد: «وقتی پیامبر (ص) از نزدیکی رحلت‌شان که قبلاً آن را برای امت خود بیان کرده بود، مطمئن شد، پیوسته در میان مسلمانان به سخنرانی می‌ایستاد و آنها را از فتنه و اختلاف پس از رفتن بر حذر می‌داشت و همواره به آنها تأکید می‌کرد که به سنت‌های وی تمسک کنند و بر آنها با یکدیگر وحدت داشته باشند. مسلمانان را تشویق می‌فرمود که به عترتش اقتدا کنند و آنها را اطاعت و یاری و پاسبانی نمایند و در امور دینی بدیشان جنگ آویزند و از اختلاف و ارتداد پرهیزشان می‌داد. از جمله مسائلی که پیامبر گرامی اسلام (ص) به مسلمانان تذکر داد، روایتی است که همه بر صدور آن اتفاق دارند. در این روایت آمده است، پیغمبر (ص) فرمود: ای مردم! من شما را ترک می‌کنم و شما در حوض بر من وارد می‌شوید، بدانید که من درباره تقلین از شما پرسش خواهم کرد. مواظب باشید

روز اول پس از پیامبر (ص)

پیامبر اکرم (ص) وقتی رحلت خود را نزدیک دیدند، وصیت‌هایی داشتند، از جمله آنکه علی (ع) را مأمور غسل و کفن و دفن خود فرمودند. در این روز گردانندگان سقیفه پیکر مطهر پیامبر (ص) را رها کرده و دنبال مسئله خلافت رفتند. امام صادق (ع) می‌فرماید: «سلمان فارسی می‌گفت: وقتی علی (ع) پیامبر (ص) را غسل داد و کفن کرد، من و ابوذر و مقداد و فاطمه (س) و حسن و حسین (ع) را خواند و خود جلو ایستاد و ما به دنبال علی (ع) بر بدن پیامبر (ص) نماز خواندیم و بعد مهاجران و انصار ده نفره نفر می‌آمدند و بر بدن پیامبر (ص) نماز می‌خواندند.»

آب پاک کننده

پرسش: آیا گلیم یا فرش نجسی را که با آب لوله‌کشی متصل به منبع آب شهری شست‌وشو می‌دهیم، به مجرد رسیدن آب لوله‌کشی به محل نجس، پاک می‌شوند یا باید آب غسله از آن جدا شود؟

پاسخ: در تطهیر با آب لوله‌کشی، جدا شدن آب غسله شرط نیست، بلکه به مجرد رسیدن آب به مکان نجس، پس از زوال عین نجاست و حرکت غسله از جای خود به وسیله دست کشیدن بر فرش در هنگام اتصال آب، طهارت حاصل می‌شود.

آیت‌الله العظمی خاتمه‌ای اجوبه‌الاستفتائات، سؤال ۷۳

عامل تباهی

علامه محمد تقی جعفری: آن انسانی که هنوز آنچه را که به خود نمی‌پسندد، بر دیگران می‌پسندد و هنوز آنچه را که به خود می‌پسندد، بر دیگران نمی‌پسندد، از عرفان الهی هیچ بهره‌ای نخواهد برد. آن کس که هنوز نمی‌داند توقع نتیجه بدون کار، بزرگ‌ترین عامل تباهی اخلاقی انسانی است و هنوز طعم نظم را در کار نچشیده است، از عرفان به جز حالات لذایذ روانی زودگذر نصیبی نخواهد داشت. تا یک انسان از صفات نیکی خیرخواهی، خیراندیشی، صبر، شکیبایی و ظرفیت در برابر رویدادهای سخت و هنگام روی آوردن امتیازات برخوردار نباشد محروم خواهد ماند.

دفاع و آبادانی مردمی

کنیم تا ان شاء الله در آینده نزدیک هر کس نوشتن و خواندن ابتدایی را آموخته باشد.»

به برکت شکل گیری چنین نیروی با ایمان مردمی بود که انقلاب اسلامی توانست از گردنه های صعب العبور و فتنه های عمیقی که هر یک از آنها برای به زمین کوفتن هر انقلابی کافی بود، گذر کند و روز به روز شکوفاتر و پرثمرتر شود.

تأمین امنیت شهرها، مبارزه با اشرار و ضد انقلاب، مقابله با منافقین و تروریست های داخلی، خنثی کردن کودتاها و اقدامات براندازانه، افشاگری علیه جریان های تقاطعی و انحرافی از نوع شرقی و غربی، تلاش برای ریشه کن کردن بی سوادی و استضعاف فرهنگی، حضور در میدان آبادانی و سازندگی کشور با اولویت قرار دادن مناطق محروم، فعالیت های گسترده تربیتی-فرهنگی و ترویج فرهنگ اسلام ناب محمدی (ص) و روحیه انقلابی در جامعه و مواردی از این قبیل، اقدامات بنیادینی بود که در طول دهه اول انقلاب اسلامی از سوی بسیج و بسیجیان محقق شد.

و پشتیبانی، مردم با صفا و صداقتی مثال زدنی و فراموش نشدنی، برای فداکاری آمادگی داشتند.»

مسئله کشور تنها دفاع در برابر تهاجمات نظامی دشمن نبود. در طول چند دهه حاکمیت رژیم پهلوی و پیش از آن قاجار، آنقدر کشور دچار عقب ماندگی و فلاکت شده بود که جبران آنها نهضتی فراگیر با حضور همه ملت را می طلبید تا پس از چند دوره فشرده و مستمر، بخشی از این مشکلات مرتفع و کمبودها جبران شود. در این عرصه نیز حضرت امام (ره) پیشگام شده و تلاش کردند با اعتقاد عمیق و صمیمانه ای که به ملت داشتند، ایشان را وارد میدان سازندگی کشور کنند. لذا پیشنهاد تشکیل نهادهایی انقلابی را ارائه دادند که مهم ترین آنان جهاد سازندگی و راهاندازی نهضت سوادآموزی بود.

حضرت امام (ره) بسیج ملت برای ساخت کشور را در قالب شکل دادن به جهاد سازندگی از خردادماه ۱۳۵۸ دنبال کردند. در پیام رادیو-تلویزیونی حضرت امام (ره) به این مناسبت آمده بود: «ما در مشکلات باید متوسل بشویم به ملت. ملتی که - بحمدالله - مهیا برای کمک و فداکاری

بوده و هستند. با فداکاری ملت - بحمدالله - مرحله ای را که بسیار اهمیت داشت پشت سر گذاشتیم، موانع مرتفع شد، خائنین رفتند و اگر تمهائی هم باشد، با همت ملت خواهند رفت. لکن این دیوار شیطانی بزرگ که شکست، پشت آن دیوار خرابی های زیاد هست؛ و ما باید به همت ملت آن خرابی ها را ترمیم کنیم. ناچاریم که به ملت متوجه بشویم برای سازندگی... از این جهت، باید ما بگوییم یک جهاد سازندگی، موسوم کنیم این جهاد را به «جهاد سازندگی» که همه فشره های ملت، زن و مرد، پیر و جوان، دانشگاهی و دانشجو، مهندسی و متخصصین، شهری و دهاتی، همه ما باید تشریک مساعی کنند و این ایران را که خراب شده است بسازند.»

چندماه بعد حضرت امام (ره) در هفتم دی ماه ۱۳۵۸، در کمتر از یک ماه از آغاز فعالیت بسیج مستضعفین، در فرمانی از ضرورت بسیج مردمی برای مبارزه با بی سوادی سخن می گویند و از ملت می خواهند: «بدون از دست دادن وقت و بدون تشریفات خسته کننده، برای مبارزه با بی سوادی به طور ضربتی و بسیج عمومی قیام

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

تقویم انقلاب

سی عملیات در روز

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

در تقویم تاریخی انقلاب اسلامی ناکامی منافقین در گرفتن اطلاعات از طریق بازجویی همراه با فشار و شکنجه های بسیار سخت که نام آن را «عملیات مهندسی» نامیده بودند، ماندگار شده است. در مباحث قبلی به ماجرای کلی خانه خیابان بهار اشاره و نحوه «ربودن» و «به شهادت رساندن» شش نفر در ظرف چند روز در مرداد ۱۳۶۱ یادآوری شد.

نکته مهم این بود که اینها روش جاهلان، وحشیانه و داعشانه را به سبک بدتر از ساواک و رژیم صدامی و رژیم جنایتکار صهیونیستی به کار بردند؛ اما هیچ نتیجه ای نگرفتند. در اینجا و برای مشخص شدن ابعاد شقاوت این گروهک تروریستی، فقط اعترافات دو فرد خبیث و دست اندر کار جنایت و فاجعه خانه خیابان بهار را یادآور می شویم.

«مهران صدیقی» یکی از اصلی ترین افراد تروریست و شکنجه گر منافق در اعترافش درباره ناکامی از شکنجه گری ها گفته است: «از خطوط موازی دیگری که به عناصر تروریسم تجویز شد، خط «۳۰ عملیات در روز» بود. خطی که داده می شد تماماً جنبه های دیوانه وار و انتقام جویانه داشت... خطی که به وسیله علی زرکش داده شده بود، چنین بود. روزی سی عملیات انجام بدهید، نظام سقوط خواهد کرد.»

بنابراین خط ترور باید بازوهای نظام جمهوری اسلامی را هدف قرار می دادیم و تعریف ما از بازوهای نظام عبارت بودند از کسانی که عکس مقامات جمهوری اسلامی را دارنند...»

نکته دیگری که میزان شقاوت و قسی القلب بودن این تروریست ها را نشان می دهد این گفته های «خسرو زندگی» است، که می گوید اجرای خط عملیاتی «۳۰ عملیات در روز» احتیاج به موتورسیکلت داشت، او که یکی دیگر از رهبران آدمکش و تروریست منافق بود، درباره چگونگی گرفتن موتورسیکلت از مردم در اعترافات خود می گوید: «این مسئله که باید کارهای موتوری بالا رود و نیروهای نظامی همچنان درگیر با این کارها در سطح شهر باشند... ماشین را پارک کرده و در ساعت یک ربع به ۷ [جعفر تروریست دیگر] به خانه آمد و به اتفاق حرکت کردیم به محل و حوالی [سلمیانه] رسیدیم. ابتدا گشتی در آن محوطه زدیم و به هیچ وجه موتور گیرمان نیامد تا مصادره کنیم. ساعت تقریباً ۸ صبح شده بود و ما هنوز موتور پیدا نکرده بودیم جهت مصادره. بالاخره موتور ۱۲۵ هوندا از کوچه پیدا شد که گفتم بگیریم. موتور که نزدیک شد سلاح را بیرون کشیده و تهدید کردیم. راننده موتور پایین آمد، ولی از قرار معلوم ایشان مرد فقیری بود. من [خسرو زندگی] پشت فرمان موتور نشسته بودم که فرد مزبور [یعنی صاحب موتور] به دنبال مان دوید. جعفر [تروریست همراه منافق] که عقب موتور نشسته بود، پیاده شد و یک تیر به طرف او شلیک کرد که به زمین افتاد. سریعاً عقب موتور نشست و از کوچه خارج شدیم. در کوچه بالایی بود که موتور خاموش شد و هر کاری کردیم روشن نشد. سپس به پایین پریدیم و در کوچه دویدیم. موتور دیگری آمد که یک پسر عقب آن نشسته بود. من با تهدید او را پیاده کردم. وقتی به انتهای کوچه نگاه می انداختم، جمعیت مردم را دیدم که به طرف ما حمله کردند.»

حافظه

برندگان ثروت ساز

مروری بر بهره کشی استعمار انگلیس از ساکنان مستعمراتش

کشت می شد. «کمپانی سلطنتی آفریقایی بریتانیا» از آغاز تأسیس تا سال ۱۷۲۰، ۳۰۰ هزار تن شکر به جزیره انگلیس وارد کرد. در سال ۱۷۰۰، شکر وارد شده به انگلیس ۵۰۰۰۰ خمره (هر خمره برابر با حدود چهار گالن) بود که در سال ۱۷۵۳ دو برابر شد و به ۱۰۰ هزار خمره رسید. در سال ۱۷۸۹، در تجارت شکر بریتانیا ۳۰ هزار نفر دریانورد مشارکت داشتند. کل حجم شکر تولید شده در مستعمرات انگلیسی جزایر هند غربی، از آغاز تصرف این جزایر به وسیله انگلیسی ها تا لغو برده داری، بیش از ده میلیون تن گزارش می شود.

در سال ۱۷۷۵، از ویرجینیا و ماریلند حدود ۱۱ میلیون تن تنباکو و از مستعمرات انگلیسی هند غربی حدود ۱۰۰ هزار تن شکر صادر می شد. در این زمان، دیگر مصرف تنباکو و شکر در قاره اروپا یک عادت عمومی شده بود. برنج پس از شکر، تنباکو و گندم چهارمین صادرات بسا ارزش آمریکای بریتانیا بود. در سال ۱۷۳۰، کارولینای جنوبی سالیانه بیش از یک میلیون تن برنج صادر می کرد که دو سوم آن به انگلستان می رفت. به نوشته «والوین»، این کالای جدید نیز مانند تنباکو و شکر ذائقه انگلیسی را دگرگون کرد. والوین فرمول تجارت خارجی کارولینای جنوبی را چنین استخراج کرده است: «واردات بیشتر برده برابر است با صادرات بیشتر برنج.»

در سال ۱۷۷۵، در مستعمرات انگلیسی شمال قاره آمریکا ۳۳۱ هزار برده و در مستعمرات جنوبی (ماریلند، ویرجینیا، کارولینا و جنورجیا) ۳۱۰ هزار برده، در جامائیکا ۱۹۰ هزار برده و در باربادوس بیش از ۶۰ هزار برده بود. این ارقام به جز بردگانی است که «تجارت» انگلیسی به سایر اروپایی ها می فروختند. «درک کرتن» می نویسد:

«در سال ۱۶۸۰، تجار ثروتمند و محترم بریستول، لیورپول و لندن در سال ۱۵۰۰۰ برده آفریقایی صادر می کردند. بعدها این رقم افزایش یافت. در فاصله سال های ۱۶۸۰ تا ۱۷۸۶، انگلستان به تنهایی بیش از دو میلیون برده را به اسارت گرفت، حمل کرد و فروخت... در سال ۱۷۹۱، چهل ایستگاه انگلیسی شکار برده تنها در سواحل غربی آفریقا مستقر بود که نام زیبای «دفتر تجاری» را بر خود داشتند.»

به این ترتیب، در سده هجدهم میلادی، انگلستان به بزرگترین قدرت برده دار زمانه بدل شد. در نخستین سال های سده هجدهم، انگلیسی ها سالیانه حدود ۲۶ هزار برده حمل می کردند. در سال ۱۷۷۰، نیمی از تجارت برده غرب آفریقا در دست انگلیسی ها بود که ناوگانی مرکب از ۲۰۰ کشتی، با ظرفیت ۵۰ هزار برده در اختیار داشتند. در دهه ۱۷۸۰، حجم «تجارت» برده انگلیسی ها به ۸۰ هزار نفر در سال رسید؛ بنابراین، دهه های پایانی سده هجدهم را باید اوج تجارت جهانی برده شمرد. در جزایر هند غربی نیشکر، در ویرجینا به طور عمده تنباکو و در کارولینای جنوبی برنج

دهلیز

جشن ابتدال

نگاهی به تلاش دربار پهلوی برای رواج اباحی گری

(نه به طور نمایشی و وانمودسازی) به وسیله یک مرد (کاملاً عربیان یا بدون شلوار - درست به خاطر ندارم) با یک زن که پیراهنش به وسیله مرد متجاوز چاک داده می شد در مقابل چشم همه صورت می گرفت. صحنه مسخره دیگر پایان نمایش هم این بود که یکی از هنرپیشگان اصلی نمایش باز هم در پیاده رو شلوار خود را کنده هفت تیری در پشت خود می گذاشت و به این ترتیب تظاهر به انتحار می کرد. واکنش مردم عادی شیراز که ضمن گردش در خیابان با خرید از مغازه ها با چنین صحنه مسخره و تنفر انگیزی رویه رو می شدند معلوم است، ولی موضوع به شیراز محدود نشد و طوفان اعتراضی که علیه این نمایش برخاست به مطبوعات و تلویزیون هم رسید. من به خاطر دارم که این موضوع را با شاه در میان گذاشتم و به او گفتم اگر چنین نمایشی به طور مثال در شهر «وینچستر» انگلیس اجرا می شد، کارگردان و هنرپیشگان آن جان سالم به در نمی بردند. شاه مدتی خندید و چیزی نگفت.»

در شهریور ۱۳۴۶ و در ماه مبارک رمضان، شهر شیراز شاهد نمایش هاو صحنه های وقیحی بود که حکومت شاه از آن به «جشن هنر» یاد کرده و هزینه های سنگینی را صرف اجرای آن می کرد. هدف از برگزاری این جشن که همه ساله برای اجرای آن سعی و کوشش به عمل آمد، استحال فرهنگ اسلامی مردم و باز کردن راه نفوذ فرهنگ غرب به داخل کشور بود. کسانی که به عنوان هنرمند از آمریکا و کشورهای اروپایی برای شرکت در جشن هنر شیراز به ایران دعوت شده بودند، شامل رقصه ها، فاحشه ها، موسیقی دانان، خوانندگانی و بازیگران فیلم های غیر اخلاقی سینماهای غربی بودند. «آنتونی پارسونز» آخرین سفیر انگلستان در ایران قیبل از انقلاب، در کتاب «غرور و سقوط» درباره جشن هنر شیراز می گوید:

«جشن هنر شیراز در سال ۱۹۷۷ از نظر کثرت صحنه های اهانت آمیز به ارزش های اخلاقی ایرانیان از جشن های پیشین فراتر رفته بود. به طور مثال یک شاهد عینی صحنه هایی از نمایشی را که موضوع آن آثار شوم اشغال بیگانه بود برای من تعریف کرد. گروه تئاتری که این نمایش را ترتیب داده بودند یک باب مغازه را در یکی از خیابان های پر رفت و آمد شیراز اجاره کرده و ظاهراً می خواستند برنامه خود را به طور کاملاً طبیعی در کنار خیابان اجرا کنند. صحنه نمایش نیمی در داخل مغازه و نیمی در پیاده رو مقابل آن بود. یکی از صحنه ها که در پیاده رو اجرا می شد، تجاوز به عنف بود که به طور کامل

مبارزه تمام ناشدنی

نگاهی بر رویارویی جبهه حسینی با جبهه یزیدی

فرهاد کوچکزاده

کارشناس سیاسی

برگزاری هر ساله راهپیمایی اربعین و حضور گسترده و عظیم زوار و دلدادگان حضرت امام حسین (ع) و مکتب عاشورا در کربلای معلی، مصداق یک حماسه دائمی و بی پایان به شمار می رود. از این رو، اربعین حسینی از نبرد دائمی سخن می گوید که در یک سوی آن حق و در سوی دیگر آن باطل حضور دارد. رهبر معظم انقلاب در این زمینه می فرماید: «این کارزار میان جبهه حسینی و جبهه یزیدی تمام نشدنی است؛ این کارزار ادامه دارد.»

جوشش خون ثارالله

اینکه واقعه کربلا چگونه توانسته در این ۱۳۸۵ سال با انواع دشمنی ها و تحریف ها و کینه توزی ها جهاد کند و حقیقت خود را به ما برساند، معجزه خون پاکانی است که این واقعه را تا ابد بیمه کرده اند. معجزه سیدالشهداء همین حرارت سردناشدنی و این زخم قدیمی است که بهبود نمی یابد. خون جاری در رگ های جوانمردان است که از حرکت نمی افتد. راهپیمایی اربعینی کربلایان، عرصه ای است که هر ساله می توان به عدد میلیون ها انسانی که آنجا می روند معجزه دید. هر کس می خواهد ببیند که اسلام ناب محمدی چگونه عقول و قلوب مردمان بیزار از جاهلیت مدرن را فتح می کند یا هر کس می خواهد وسعت و سرعت کشتی نجات حسین را ببیند، باید اربعین به کربلا بیاید.

اما نکته مهم در فهم حادثه عاشورا، فهم مسئله «إِنِّي سِلْمٌ لِمَنْ سَلَمْتُكُمْ وَحَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ» است. شهید استادمرضا تقی مطهری به خوبی این مسئله را توضیح می دهد. به این معنا که «اگر حسین بن علی بود می گفت: اگر می خواهی برای من عزاداری کنی، برای من سینه و زنجیر بزنی، شعار امروز تو باید فلسطین باشد. شمر امروز موشه دیان است، شمر هزار و سیصد سال پیش مُرد، شمر امروز را بشناس. شمر امروز ما اسرائیل است. ما باید به داد مردم فلسطین برسیم نه اینکه بباییم در محَرَم به سر و سینه بزَنیم و بگویم «زینبم الوداع الوداع» اصلاً این حرف ها در شأن

امام نیست.»

در تحلیل حماسه اربعین امسال در بطن این نگاه «جبهه های»، مستلزم توجه به چهار نکته اساسی است:

۱- قدرت اربعین گره گشای مشکلات جهان اسلام: این همایش بزرگ اگر مورد توجه بزرگان، علما و رؤسای کشورهای اسلامی قرار گیرد، می تواند ابزاری کارگشا در نیل به اهداف اسلامی باشد. قرار سالانه عاشقان راه حضرت اباعبدالله الحسین (ع) این است که از جای جای جهان، خود را به نجف برسانند و از کنار مضجع شریف حضرت علی بن ابی طالب (ع) و با پای پیاده، راهی دیار کربلا شوند، به طوری که اگر بخواهیم نام تک تک کشورهایی را که افرادی از آنها، برای پیاده روی به سوی حرم حضرت سیدالشهداء (ع) خود را به نجف می رسانند بنویسیم، بدون مبالغه باید نام تمام کشورهای جهان را سیاه کنیم. از قلب اروپا تا آمریکا، از آفریقا تا شرق دور و صد البته از کشورهای منطقه، انبوه مردمان دلداه به حسین (ع)، خود را به راهپیمایی اربعین می رسانند. آنچنان که گفته می شود، بیش از بیست میلیون نفر این راهپیمایی را باشکوه هر چه تمام تر در سال جاری برگزار کردند.

۲- اربعین غزه و فلسطین: راهپیمایی باشکوه اربعین امسال، در بستر زمانی جنگ غزه رخ داده و نمی توان آن را منهای مسئله قدس و آزادی فلسطین بررسی کرد. طبق آخرین آمار وزارت بهداشت

غزه آمار قربانیان ۳۲۵ روز جنگ مستمر رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه ۴۰ هزار و ۴۳۵ شهید و ۹۳ هزار و ۵۳۴ زخمی اعلان کرد. در وضعیت کنونی، ۶۰ درصد از داروهای اصلی و بیش از ۸۰ درصد تجهیزات پزشکی در نوار غزه وجود ندارند، با وجود این رژیم اشغالگر صهیونیستی از انتقال دارو و سوخت به غزه از طریق گذرگاهها ممانعت می کند. توجه به این نکته اهمیت دارد که رژیم صهیونیستی با حمایت آمریکا و کشورهای اروپایی همچون انگلیس و نادریده گرفتن دو قطعه نامه شورای امنیت برای متوقف کردن فوری حملاتش به نوار غزه و نیز احکام دیوان بین المللی دادگستری درباره لزوم اتخاذ تدابیری برای جلوگیری از نسل کشی و تلاش برای بهبود شرایط انسانی در غزه، به حملات خود علیه مردم غزه ادامه می دهد.

در چنین وضعیتی، حمل نمادهای مقاومت و پرچم های فلسطین در طول برگزاری راهپیمایی اربعین امسال و سر دادن شعارهایی در تقبیح موجودیت رژیم اشغالگر و نامشروع صهیونیستی، به بهترین نحو ممکن به ایجاد ارتباطی منطقی و مستقیم میان این متن (اربعین) و فرامتن (جنگ غزه) منجر شده است. اساساً انتظاری نیز جز این وجود ندارد؛ ایستادگی پیروان مکتب عاشورا و اربعین حسینی در مقابل جریان سلطه، استکبار و زور نقطه پایانی نخواهد داشت. این همان کارزار همیشگی حسینیان و یزیدیان زمان است که ترجمانی از همان جدال حق و باطل بوده و همواره

جاری است.

۳- معطوف به تبلور مفهوم «خیزش آگاهانه» در کارزار جبهه حسینی و یزیدی است. برپایی مراسم سالانه اربعین حسینی نیز روح و پیامی دارد. خمیرمایه مراسم اربعین حسینی و پیاده روی بین نجف اشرف و کربلای معلی چیزی جز تبیین، آگاهی و هم افزایی پیروان آخرین و کامل ترین دین الهی در مسیر حل مشکلات جوامع اسلامی نیست. تبدیل خروش جمعی پیروان مکتب حسینی و دلدادگان عصمت و طهارت (ع) به یک حرکت جمعی در برابر جریان ظلم و استکبار، طبیعی ترین خروجی مراسم اربعین است. در مراسم اربعین امسال، ابراز بندگی و ارادت به سرور و سالار شهیدان، حضرت اباعبدالله الحسین (ع) با طعم حمایت از فلسطینیان مظلوم دیدنی تر از هر زمان دیگری بود. هم صدایی دهها میلیون نفر در سرزمین عشق در حمایت از ملت فلسطین و همگرایی صدها میلیون انسان در سراسر جهان به تاسی از این هم صدایی، مقدس و تعیین کننده است.

شکل گیری خیزش جهانی با اشکال مختلف آن در فرا متن و بستر واقعیات جاری در جهان، به ایجاد جبهه حق منجر شده است. این خیزش آگاهانه نسبتی با انفعال و بی تفاوتی در قبال ظلم و ستمی که به انسان های مظلوم در سراسر منطقه و جهان می رود، ندارد. این خیزش آگاهانه، همان پاشنه آشیل دشمنان قسم خورده اسلام و انسانیت به شمار می آید.

۴- اربعین و اهمیت جهاد تبیین: کربلا منشور و قانون زندگی عزتمندانه و حرکت به سمت زندگی الهی مطابق با وعده ای است که داده شده است. کسانی که حسینی و کربلایی هستند، باید امیدوارانه به سمت ظهور و زمینه سازی آن حرکت مقدس گام بردارند. اربعین حسینی نیز باید بر پایه جهاد تبیین شروع شده و ادامه داشته باشد و به واسطه همین جهاد هزینه های مرتبط جاودانه شده است. بنابراین، حضور میلیونی عاشقان حضرت ورژه حماسی، فرهنگی و سیاسی آنان علامت سؤال بزرگی برای همه مردم عالم ایجاد کرده است که پاسخ آن می تواند بصیرت دهی زائران را به افکار عمومی دنیا باشد. به تعبیر دیگر این فرصت می تواند برای شیعیان قابل توجه و بی بدیل حرکت آفرینی فعالیت تاریخی بر صفحه اجتماعی رقم می خورد.^(۱)

۱۱ خرد

شماره ۱۱۵۴ | دوشنبه ۱۲ شهریور ۱۴۰۳

صداقت

سیاست نامه

سیدمحمدباقر صدر-۱۲

اهمیت و مبانی آزادی

مسعود پور فرد

کارشناس سیاسی

اهمیت اندیشه سیاسی شهید صدر به عنوان یک فقیه و فیلسوف را می توان در نظام بندی و انسجام منطقی اندیشه او جستجو کرد. همانطور که در شماره های پیشین این ستون مورد توجه قرار گرفت، در مبانی اندیشه سیاسی، شهید صدر تفسیر فلسفی از هستی شناسی را با رهیافت های سیاسی - اجتماعی مرتبط می کند و تلاش برای فهم و تفسیر امور سیاسی را در گرو بحث انسان شناسی به نمایش می گذارد. وی در بحث معرفت شناسی، بر معرفت شناسی صدرایی تأکید می ورزد و معیار کشف واقع را با چهار منبع شناسایی می کند. همچنین در بحث مبانی، به واژه «عدالت» در چهار محور عمده (انسان، هستی، جامعه و دین) می پردازد و سرانجام وارد بحث عدالت اجتماعی - سیاسی می شود و برای آن سه رکن اساسی (تکافل، توازن و تأمین اجتماعی - سیاسی) قائل می شود. در بحث آزادی نیز آن را به دو قسم طبیعی و اجتماعی - سیاسی تقسیم می کند و آنگاه آزادی سیاسی - اجتماعی را در بخش محتوای حقیقی آزادی و ظاهر آن مورد مطالعه قرار می دهد.

صدر در تحلیل خود از انسان، توجه خود را به محتوای باطنی (عامل اصلی طبیعت درونی انسان) معطوف می کند؛ یعنی این فکر و اراده است که سازنده و تشکیل دهنده حرکت تاریخ و جامعه است، به گونه ای که محتوای باطنی از یک سو نشان دهنده جنبه فکری است؛ یعنی ناحیه ای که تصور هدف را در بردارد و از سوی دیگر، نشان دهنده اراده است که با به هم آمیختن فکر و اراده، قدرت سازندگی آینده و نیروی حرکت آفرینی فعالیت تاریخی بر صفحه اجتماعی رقم می خورد.^(۱)

صدر با توجه به این مبنای غربی ها که در نیازهای ذاتی، همان طور که انسان از جهت طبیعی آزاد است، در جامعه، طبق علایق و روابط خویش با دیگران نیز باید آزاد باشد و در نتیجه وظیفه سیستم اجتماعی - سیاسی در بخش سیاست این است که بر تمایلات اصیل انسان صحنه بگذارد و پاسخ گویی به آنها را ضمانت کند، هر چند این مطلب را اجمالاً صحیح می داند، اما مبتنی بر استنادات و استنباطات از قرآن، بر این نکته تأکید می کند که اگر لازم باشد سیستم اجتماعی - سیاسی، واقعی و تربیت آن انسانی باشد، تنها اعتراف به یکی از انگیزه های اصیل انسانی و اشباع تمام فضا از آن و برآوردن سبب سایر انگیزه ها جایز نیست. در واقع، زیاده روی غرب در اعطای آزادی بی حد و حصر به انسان و باز گذاشتن آزادی عاری از هر قید غریزه جنسی انسان غربی را مورد نقد قرار می دهد که چگونه پرداخت بیش از اندازه حیات اجتماعی و انسانی به آن موجب غفلت از شکوفایی سایر غرایز و استعداد های انسان شده است. در بحث آزادی نیز صدر معتقد است، آزادی را کسی به انسان ها هدیه نمی دهد؛ بلکه به دلیل اینکه انسان، موجودی دارای عقل و اراده است، اصالتاً و به طور طبیعی آزاد است و سرانجام در مقایسه آزادی سیاسی - اجتماعی با نظام غرب، معتقد است در اسلام، آزادی حقیقی و صوری با یکدیگر آمیخته است و رهایی انسان از قید های اسپرکت کننده اراده، تلاشی برای رسیدن به سعادت و کمال آزادی حقیقی است.^(۲)

۱- پور فرد، مسعود؛ مبانی و مبادی اندیشه سیاسی شهید صدر، حکومت اسلامی زمستان ۱۳۸۷، ش ۵۰، ص ۱۵۵ تا ۱۸۴. ۲- همان.

آفاق

نسبت مصلحت با تفکر انقلابی - ۲۵

تقابل حقیقت با مصلحت

محمد رضا ملایی

پژوهشگر اندیشه سیاسی

از خودش دفاع کند. این، یک طور دفاع است. یک وقت هم انسان در مجموع یک جبهه چند کیلومتری در سنگری قرار گرفته است و می خواهد دفاع کند. این دفاع، طور دیگر است. یک وقت باید به مصلحت جلو رفت، یک وقت هم باید به مصلحت عقب آمد. یک وقت انسان خیال می کند که در حال حمله به دشمن است؛ اما ناگهان می بیند که به خودش تیر اندازی می کند؛ از اول تشکیل این نظام تا امروز، بعضی از افراد بودند و هستند که در گوشه و کنار می نشینند و زبان انتقادشان مرتب روی این نظام و حقایق آن باز است. اشتباه اساسی آنها این است که مثل کسانی هستند که در سنگرهای خود، خوابشان برده است؛ بعد که از اطراف جبهه پیشرفت هایی صورت گرفته است و عده ای رفته اند مواضع دشمن را آن جلو جلودها گرفته اند، این آقا حالا از خواب با شده است و آن جایی را که خودی ها گرفته اند، زیر رگبار می گیرد؛ به خیال آنکه دشمن آنجا است! آنجا، خودی هایند؛ اما این آقا خواب بوده و خبر ندارد! خواب ماندن در مسائل سیاسی، گاهی این طور نتایج می دهد ... گاهی شنیده می شود که در گوشه و کنار، کسانی اظهاراتی می کنند و حرف هایی می زنند و بدون توجه، به جایی ضربه وارد می کنند. این، بر اثر عدم توجه به وضع و محاذات سیاسی دنیا و وضع و محاذات دوست و دشمن است. نمی دانند که جبهه خودی کجاست، جبهه دشمن کجاست ... باید هوشیار بود. این، خصوصیت فضای اقامه دولت حق است ... (بخشی از بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با روحانیون و مبلغان اعزامی، ۱۳/ ۲/ ۱۳۷۶)

تبیین

جنگ روایت ها و جهاد تبیین - ۱۰۳

مرز نقد و تبیین

امیر قلی زاده

کارشناس سیاسی

و ضدارزشی باشد. یکی از وظایفی که دولت ها در جهاد تبیین بر عهده دارند، این است که در مقابل انتقاداتی که از حوزه رویکردها و عملکردهای آنها به منصف ظهور می رسد، به روشنگری و تبیین دست بزنند تا همه ابهامات و شبهات روشن و بر طرف شوند. حتی دولت و نهادهای مسئول باید با صبوری به نقدها و سخنان مردم و منتقدان گوش دهند و اگر در برخی از مسائل هم نقصانی باشد، نواقص به درستی به اطلاع مردم رسانده و به سرعت اصلاح شود. رهبر معظم انقلاب در بیانات مرتبط با جهاد تبیین، دولت ها و مسئولان را موظف به تبیین واقعیات و حقایق حوزه مأموریتی خود کرده اند و بر خورد و مقابله با انتقادها را نیز به شیوه تبیین و به تعبیر بهتر با رویکرد تبیینی مؤثرتر می دانند. رهبر معظم انقلاب در همین راستا فرمودند: «البته در برخورد با انتقادهایی که احیاناً در رسانه ها و روزنامه ها یا بعضی از مراکز قانونی نسبت به دولت انجام می گیرد، دو جور رویکرد می شود داشت: یک رویکرد توجیه و تبیین کننده است، این خوب است؛ یک رویکرد مخاصمه است، این خوب نیست. این جور نباشد که شما بگویید چون به دولت حمله می کنند، چون انتقاد مغرضانه می کنند، پس ما هم بایستی اینجور رویکرد می کنیم؛ نه، تبیین کنید، بله، تبیین کار لازمی است. راه تبیین هم همین است که در جلسات عمومی ما مردم، بیان کنید، روشن کنید؛ سوالات را مطرح کنید، شما جواب بدهید، اینها تبیین می شود؛ در رسانه ها هم پخش شود. اگر چنانچه تبیین خوب انجام بگیرد، غرض رزوی غرض ورزان به جایی نخواهد رسید.»

نکته گرام

عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان: «آنتونیو تاجانی» وزیر خارجه ایتالیا امروز برای تبریک تماس گرفت. بحث مفصلی درباره منطقه داشتیم. به ایشان گفتیم واکنش به اقدام تروریستی رژیم صهیونیستی در تهران حتمی است. این واکنش دقیق و حساب شده خواهد بود. بر خلاف رژیم صهیونیستی ایران به دنبال گسترش تنش نیست، اگرچه از آن هراسی ندارد.

محسن رضایی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام: بیانات و رفتار حکیمانه و محبت آمیز رهبر معظم انقلاب با هیئت دولت، تأیید و تأکید مجددی بر وفای و اجماع سازی همه معتقدان به نظام در بسیج همه توانایی های کشور و کمک به دولت برای پیشرفت کشور و بهبود سریع تر زندگی مردم بود.

علی شمخانی، دبیر سابق شمام: بیانات رهبری در دیدار با هیئت دولت، ناظر بر تبیین راهبردهای بسیار مهمی در ابعاد سیاسی، اقتصادی، مدیریتی، سیاست خارجی و اجتماعی بود که درک عمیق و برنامه ریزی دقیق دولت و فساد ملی برای تحقق آن می تواند بنیان های جدیدی را برای شتاب گرفتن روند پیشرفت ایران پایه گذاری کند.

عباسعلی کدخدایی، عضو حقوقدان و رئیس پژوهشکده شورای نگهبان: گزارش های گزارشگران ویژه سازمان ملل متحد باید عاری از هر گونه نفوذ، تحریک، فشار، تهدید یا مداخله خارجی باشند. حضور گزارشگر سابق سازمان ملل متحد در کنار فرقه های تروریستی گویای همه چیز است. چنین گزارشگرانی مدافع حقوق بشر نیستند، بلکه مدافع ترور و جنایات بین المللی هستند.

محمد مرادیان، سفیر ایران در مجارستان: من همیشه گفته ام خبرنگار و دیپلمات باید با هم بروند. در هر مذاکراتی خبرنگاران هم بودند و واقعاً هم کار سختی دارند. خبرنگاران پا به پای دیپلمات ها حرکت می کنند و در همه عرصه ها حضور دارند، ولی با مأموریت جداگانه.

مهدی محمدی، فعال سیاسی: خوب می دانیم حب و بغض ها و رقابت ها تمامی ندارد و ظاهر انگیزه ها با باطن آن بسی متفاوت است، اما هر کس خود را انقلابی می داند، وظیفه دارد به کوچک ترین تفاوت میان فهم خود از مسائل با فهم رهبری حساس باشد؛ والا گمراهی حتمی است و از این مهم تر، باید بدانیم رهبری می بیند و قضاوت می کند.

سیدعباس موسوی، دیپلمات: سه مأموریت برای وزارت خارجه قائل هستیم: تأمین منافع ملی، تحکیم امتی ملی و افزایش عزت ملی

علیرضا وهاب زاده، فعال رسانه: رهبر فرزانه انقلاب: باید در فضای مجازی حکمرانی قانونمند وجود داشته باشد. آقایان این هم پشت تریبون! کی قرار است بساط اکانت های فیک متحجرین و گروهک های نفاق و تخریب برچیده شود؟ منتظریم ببینیم طبق دستور رهبری کی قراره قانون اجرا و با این جماعت تلکه بگیر پروژه های برخورد شود!

زهرا جخماقی، خبرنگار: جست و جوی کلیدواژه هوش مصنوعی در صحبت های رهبر معظم انقلاب در ماه های اخیر بسیار قابل توجه و تأمل است... در مهم ترین سخنرانی های شان از هر موضوعی سریع عبور کرده باشند، روی هوش مصنوعی توقف کرده اند. باشد که مدیران کشور به گوش باشند.

خیال آزادی!

چرا پاول دوروف در فرانسه دستگیر شد؟

کاربران بوده است.

او در این باره نوشته است: «دوروف در فرانسه به اتهام استفاده از پلتفرم برای پشتیبانی از فعالیت های تروریستی و کودک آزاری و پس از سرپاز زدن از ارائه اطلاعات کاربران به آمریکا و رژیم صهیونیستی دستگیر شد و اکنون ممکن است به ۲۰ سال زندان محکوم شود.»

از سوی دیگر، «جکسون هینکل» فعال آمریکایی فضای مجازی نیز در ایکس نوشت: «هکرهای ضد اسرائیلی که چند گیگابایت اطلاعات حساس این رژیم را سرقت کرده بودند، آنها را در پیام رسان تلگرام منتشر کردند. تلگرام از درخواست اسرائیل برای سانسور این اطلاعات نیز خودداری کرده بود.

اکنون پاول دوروف، بنیانگذار تلگرام در فرانسه دستگیر شده و ممکن است به ۲۰ سال زندان محکوم شود.»

همچنین هینکل در توییتر دیگر نوشته بود: «چند روز قبل از دستگیری پاول دوروف، بنیانگذار تلگرام در فرانسه، او به طور مستقیم مشغول مذاکره با ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه بود تا پس از سالها تبعید خودخواسته به کشورش بازگردد. دستگیری پاول حمله به روسیه است.»

پیش از این نیز نشریه «ژورالسیم پست» از وجود کانال های تلگرامی خبر داده بود که محتوای حمایت از فلسطین را منتشر می کردند. گمانه زنی ها درباره آنکه دلیل دستگیری دوروف امتناع وی از سانسور

محتوای حمایت از فلسطین است، میان حامیان آزادی بیان و آزادی آنلاین موجی از خشم ایجاد کرده است.

البته این ها شاید همه ماجرا نباشد! ماجرای دستگیری مالک تلگرام هنوز زوایای پنهان بسیاری دارد، حتی برخی این حرکت را تلاش سرویس های مخفی آمریکا برای سفید کردن بیشتر تلگرام نزد کاربران می دانند. آنها معتقدند، تلگرام مدت هاست به سرویس های جاسوسی غربی به داده های کاربران دسترسی داده است و چنین اقداماتی، فقط برای جلب نظر افراد در استفاده از این پلتفرم به مثابه یک ابزار ضد جاسوسی است.

اما باید گفت، آنچه مسلم است، اثبات دروغ بودن ادعاهای غربی ها در آزادی رسانه است! اثبات اینکه اربابان صهیونیست خط قرمز بردگان اروپایی و آمریکایی خود هستند و تلگرام به دلیل نقض قوانین حکومتی کشورهای بسیاری، بارها با تهدید فیلترینگ مواجه بوده و حتی در برخی کشورها هم فیلتر شده است، اما به محض اینکه پای صهیونیست ها به میان آمد، نوحه های آنها مالک تلگرام را دستگیر کردند!

آقای دوروف اگر خود این بازی را به قصد خاصی نچیده باشد، بالاخره فهمیده است آزادی که برای به دست آوردن آن سال ها پیش تابعیت فرانسوی گرفته بوده است، خیالی بیش نیست و اگر به دلیل آزادی نداشتن از روسیه رفتی، حال در زندان فرانسوی ها در جست و جوی آن هستی!

گزارش

ضربه های پیهوده

سرانجام بازی همستر چه می شود؟

گروه مجازستان

صبح صادق

سیمپل توکن استخراج می کند.

ریشه آشفتنگی فعلی همستر کامبت در اختلاف بین سازندگان آن، به ویژه «ادوارد گورینوویچ» و سرمایه گذار اصلی پروژه، شرکت آردی. آریسو نهفته است. گفته می شود، تیم گورینوویچ با وجود کمک های مالی و توسعه ای قابل توجه شرکت آردی. آریسو، سود را از آنها پنهان کرده است. گورینوویچ از سال ۲۰۲۰ با شرکت آردی. آریسو همکاری می کرد تا پروژه های به اسم Aenum را راه اندازی کند. افزون بر این، به نظر می رسد بازی همستر کامبت هم از طریق زیر ساخت های پروژه Aenum راه اندازی شده است. درگیری زمانی آغاز شد که آردی. آریسو مالکان همستر را به تقلب در حق کاربران و نپرداختن سهم عادلانه از سود متهم کرد. با تهدید آردی. آریسو به اقسام قانونی، این پروژه می تواند با موانع بیشتری روبه رو شود و به طور بالقوه کل روند پیشرفت آن را از ریل خارج کند.

اختلافات داخلی بر جنبه های عملیاتی همستر کامبت، به ویژه ایر دراپ توکن تأثیر گذاشته است. ایر دراپی که در ابتدا برای اواخر جولای (اوایل مرداد) برنامه ریزی شده بود، تا اطلاع ثانوی به تعویق افتاده است. همچنین تیم توسعه، مشکلات فنی در بلاک چین TON و ترس از شلوغی شبکه را به عنوان دلایل اصلی عنوان کرد. این تأخیر موجب نارضایتی و سرخوردگی بسیاری از کاربرانی شده است که منتظر دریافت سهم خود بودند.

جدایی اخیر «نیکیتا آتو فریف» مدیر بازاریابی همستر، نشان دهنده افزایش اختلافات درون این تیم است. آتو فریف که نقش مهمی در تبلیغات جهانی این بازی داشت، به طور علنی بنیانگذاران را به دلیل نقض وعده های تقسیم درآمد نقد کرده است. ادعاهای او مسئله ای گسترده تر را برجسته می کند: دور شدن تأثیرگذاران و شرکای کلیدی

از همستر که در موفقیت بازی نقش مهمی داشتند. این کشمکش داخلی به طور مستقیم بر کاربران تأثیر می گذارد و تعویق ایر دراپ توکن همستر کامبت به ویژه پس از ماه ها انتظار موجب ناامیدی بسیاری از کاربران این بازی شده است. برای بسیاری از بازیکنان، فرصت کسب درآمد از طریق توکن بازی انگیزه اصلی بوده است و ادامه این درگیری می تواند اعتماد بازیکنان را از بین ببرد و به خروج گسترده از پلتفرم منجر شود.

شایعات درباره این بازی درآمدزا بسیار است و تا زمانی که روزه بروز از موعد تقد شدن سکه های همستر می گذرد و از شادی کاربران آن خبری نیست، این شایعات وجود خواهد داشت. شایعاتی که سبب شده اند هر روز اخبار جدیدی را بشنومیم و حتی عده ای منتظر قیمت گذاری این ارز در مهر ماه هستند.

پژواک

پاول را آزاد کنید!

حمایت ایلان ماسک از مالک تلگرام

«ایلان ماسک» بخشی از مصاحبه «پاول دوروف» مدیرعامل تلگرام با مجری سابق فاکس را در ایکس منتشر و از دوروف حمایت کرد. اقدام فرانسه در بازداشت دوروف با واکنش های بسیاری همراه بوده و پست آخر «مانوئل مکرون» در اینستاگرام آماج هشتک Freed-UROV است. اکنون ایلان ماسک

نیز از این هشتک حمایت کرده و بخشی از مصاحبه دوروف و «تاکر کارلسون» مجری سابق فاکس نیوز را در ایکس منتشر کرده است. مالک شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) از بازداشت دوروف انتقاد کرد و بازداشت وی را علیه آزادی بیان دانست.

نرم افزار

نورالهدی

شبکه مخاطبان حرم مطهر

«نورالهدی» شبکه مستمر ارتباط با مخاطبان و زائران حرم مطهر رضوی (ع) است. کلیه زائران و مخاطبان حرم مطهر امام رضا (ع) با استفاده از این برنامه می توانند خدمات مجازی شخصی سازی شده مرتبط با مفاهیم و معارف قرآن و اهل بیت (ع) به ویژه امام رضا (ع) را متناسب با سن و سایر ویژگی های شخصی دریافت کنند. این برنامه دارای بخش عمومی و در آینده نزدیک دارای بخش اختصاصی ویژه کودکان و نوجوانان است. عضویت در این شبکه و ورود به آن برای کلیه مخاطبان رایگان است و امکان بهره مندی از کلیه خدمات اپ را خواهند داشت.

خبر خوب

از کرونا تا دنگی

ویروس ها زیر نظر هستند

پس از اتمام شیوع کرونا، شاهد بروز ویروس آبله میمونی و تب دنگی در روزهای اخیر هستیم. تشخیص این ویروس ها به تجهیزات دقیقی نیاز دارد که تا پیش از کرونا فقط وارد می شد و خطای بالایی داشت؛ ضمن اینکه در وضعیت بحرانی، واردات چنین محصولاتی دشوارتر است. یک شرکت

دانش بنیان در دوران شیوع کرونا، سوآب نمونه گیری تولید کرد که این محصول قابلیت تشخیص همه ویروس ها را با دقت بالا دارد. محصول وارداتی ارز پایین و نیماهی می گرفت و با قیمت بالا فروخته می شد که محصول بومی مانع خروج ارز شده است.

یادداشت

امام هشتم (ع)
امام رونوف

احمد رجبی

خبرنگار

امام رضا(ع) و گنبد طلایی اش همان جایی است که خورشید با بوسه بر بارگاهش روشنی می‌گیرد و بر آسمان ایران می‌تابد. حرم امام رضا(ع) نقطه آغاز روشنائی و امید و نقطه پایان ناامیدی است. ما ایرانی‌ها وقتی از همه جا دست می‌شوریم و می‌فهمیم که دیگر کاری از دست کسی بر نمی‌آید، راهی مشهدالرضا می‌شویم؛ چرا که او امام علی‌بن موسی‌الرضاست و رونوف! اما چه شد که حضرت به نام‌های «رضا» و «رونوف» مشهور شد. پاسخ این مطلب را باید در خصوصیات و سبک زندگی امام رضا(ع) و نحوه تعامل و برخورد آن حضرت با اعضای خانواده، دوستان و عامه مردم جست‌وجو کرد.

یکی از مهم‌ترین دلایل رضا نامیدن امام رضا(ع) را می‌توان در ماجرای یافت که یک نفر به امام جواد(ع) عرض کرد: «بعضی از مردم می‌گویند که مأمون به پدر شما لقب رضا را داد، آن هم به این دلیل که آن حضرت به ولایت‌عهدی رضایت داد.» اما امام جواد(ع) در پاسخ فرمود: «آنها دروغ می‌گویند. لقب رضا را خداوند متعال به پدرم داد؛ چون او را پسندید و در عین حال اهل آسمان، پیغمبر خدا(ص) و امامان معصوم(ع) همگی او را پسندیدند.» آن شخص پرسید: «مگر بقیه اجداد شما مورد پسند خدا و رسول او نبودند؟» امام جواد(ع) هم فرمود: «همین طور است، اما فقط پدرم رضا شد به این علت که جمع دوست و دشمن او را پسندیدند و همگی از او راضی بودند.» در واقع سبک زندگی حضرت و علت نامگذاری حضرت گواه این مطلب است که امام علی‌بن موسی‌الرضا(ع) بیشترین مراعات حال مردم را داشته است.

علت نامیده شدن حضرت به رونوف هم برگرفته از همین نام حضرت است؛ چرا که این خصلت اخلاقی حضرت تنها به خانواده و نزدیکان اختصاص نداشت، بلکه همه مردم به حسب ظرفیت وجودی خودشان از آن بهره‌مند می‌شدند. در این مورد هم در تاریخ زندگی امام رضا(ع) روایت‌هایی وجود دارد. برای نمونه، «ابراهیم‌بن عباس» روایت می‌کند در مدتی که با امام رضا(ع) همراه بودم یا در مسیر رفت‌وآمد مردم با ایشان ملاقات می‌کردم، هیچ وقت مشاهده نکردم که آن حضرت با کسی به درستی حرف بزند یا سخن کسی را در میان گفت‌وگو قطع کند. امام رضا(ع) همیشه در حین صحبت صبر می‌کرد تا گوینده به حرف‌هایش پایان بدهد، بعد نظرش را درباره سخنان او ابراز می‌کرد. هر زمانی هم که نیازمندی پیش او می‌آمد، در صورتی که نیازش مشروع بود، حاجتش را برآورده می‌کرد. هرگز ندیدم که آن حضرت در جایی پایش را دراز کند یا به چیزی تکیه بدهد. امام رضا(ع) هیچ وقت به کارگزاران و خدمتگزارانش توهین نمی‌کرد و سخنی که آنها را برنجاند بر زبان نمی‌آورد.

این دو خصوصیت رفتاری حضرت به صراحت به ما نشان می‌دهد، اگر سبک زندگی رضوی را الگوی زندگی خود کنیم، بسیاری از گرفتاری‌ها و ناهنجاری‌های زندگی فردی و اجتماعی حل شده و از بین می‌رود.

حجت‌الاسلام مهدی فرزی، کارشناس پژوهشگر تاریخ اسلام در گفت‌وگو با صبح صادق

اولویت اسلام جذب حداکثری است

این روزها که مزین به نام پیامبر اسلام(ص) و امام حسن(ع) و امام رضا(ع) است، نگاهی داشته‌ایم به زندگی پیامبر اسلام، انسانی کامل که پرداختن به سیره عملی و شیوه زندگی و ارزش‌های اخلاقی و انسانی ایشان می‌تواند انسان گم شده در وانقسای دنیای مدرن با ارزش‌های التقاطی و متناقض را نجات دهد. پیامبر اعظم(ص) به دلیل داشتن صفاتی مانند «خُلِقَ عَظِيمًا» و «رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ»، نمونه و الگوی مکارم اخلاقی برای تمام انسان‌ها در تمام دوران‌ها بوده است. بنابراین، سیره و روش زندگی پیامبر اسلام(ص) می‌تواند خط درست زندگی جامعه بشری باشد؛ به همین منظور گفت‌وگویی با «حجت‌الاسلام مهدی فرزی» داشته‌ایم که در ادامه مشروح آن آورده می‌شود.

رامین نصیری

خبرنگار

چرا پیامبر اسلام(ص) به عنوان «خاتم النبیین» معرفی شده است؟

خداوند متعال در آیه ۲۱ سوره احزاب می‌فرماید: «لَکُمْ فِی رَسُوْلِ اللّٰهِ اَسْوَةٌ حَسَنَةٌ؛ شما را در (خصلت و گفتار و رفتار) پیامبر خدا نمونه و سرمشق نیکو و پسندیده‌ای است. این اسوه حسنه یک الگوی اخلاق و نماد تام اسلام است که تمام جامعه بشری با هر دین و مذهبی به آن نیازمند است. ما وقتی به شرع مقدس، فروعات و اصول دین ملتزم شدیم؛ به یک بخش دیگری به عنوان مکمل نیازمندیم که آن همان «اخلاق» است. متأسفانه، اخلاق در فرآیندهای بشری امروز با دوگانه افراط و تفریط رویه‌رو شده است؛ به این صورت که برخی آمده‌اند اسلام را آنقدر در احساس تقلیل داده‌اند که از دین جز احساس باقی نمانده است و برخی دیگر چنان دین را خشک و بی‌روح تعریف کرده‌اند که جنبه رحمانی آن نادیده گرفته شده است.

یکی از ویژگی‌های پیامبر اسلام(ص) که در آیات دیگر قرآن به آن اشاره شده، این است که ایشان آنقدر به مردم رفت و مهربانی داشتند که وقتی یک نفر از حق روی برمی‌گرداند، عواطف و احساسات ایشان آنچنان درگیر می‌شود که به خدا می‌گفت چطور می‌توانم بندگانت را به سوی تو باز گردانم. این پیامبر با این شخصیت ممتاز و منحصر به فرد است که خداوند درباره ایشان به ما می‌گوید: «إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَسَکَرِمَ الْأَخْلَاقِ؛ همانا من برای به کمال رساندن مکارم اخلاقی مبعوث شده‌ام. وظیفه ایسن روزهای ما این است که بتوانیم از ظرفیت وجودی نبی اکرم(ص) بهره ببریم و این معنا را در زندگی تحلیل کنیم.

در بعضی از مقالات نسبت به ساحت امام حسین(ع) این ویژگی احساسی و عاطفی وجود دارد که وقتی آن لعین بر سینه حضرت نشست، حضرت لحظه‌ای چشمش باز نکردند و گفتند: «اگر از روی سینه من بر خیزی من تو را شفاعت می‌کنم تا در روز قیامت وارد بهشت شوی.» ببینید چقدر مباحث اخلاقی و تربیتی در این خاندان موج

می‌زند. در مورد وجود مقدس امام علی(ع) همین مسئله وجود دارد. وقتی تمام نماد جبهه کفر در مقابل تمام نماد جبهه حق قرار می‌گیرد و وقتی باطل زمین‌گیر می‌شود و بر چهره مبارک امام علی(ع) آب دهان پرتاب می‌کند، حضرت امیر(ع) از او جدا می‌شود و در میدان قدم می‌زند تا نیت خود را برای خدا خالص کند و چه بسا اگر بخواهیم تعبیر بهتری داشته باشیم، باید بگوییم حضرت در این لحظه به «عمر و بن عبدود» این فرصت و مهلت را داد که از کرده خود پشیمان شود و توبه کند و اسلام را بپذیرد، اما می‌بینید که عمر و بن عبدود این قابلیت را ندارد تا به مسیر حق برگردد، بعد حضرت امیر می‌آید و او را به درک می‌فرستد.

به نظر شما بهترین تعریفی که پیامبر اسلام(ص) از اخلاق ارائه داد، چه بود؟

اخلاق اسلامی یک مجموعه‌ای از دفع‌ها و جذب‌هاست؛ هر چند که اولویت با جذب حداکثری است، اما برخی مواقع فرد خودش را از دایره امن الهی خارج می‌کند و برای خودش

درس‌هایی برای امروز

یادداشتی درباره دوران مغفول زندگی امام رضا(ع)

دیگر با نیاز جدی پیروان‌شان به معارف ناب. در چنین وضعیتی که حکومت به راحتی و بدون هیچ دغدغه‌ای توانسته است پدر حضرت را به شهادت برساند، ابایی از شهادت امام رضا(ع) ندارد، بنابراین بنی‌عباس می‌تواند بدون ترس و درگیری به مدینه لشکرکشی کند و همه شیعیان و حتی خود حضرت را از دم تیغ بگذراند. حال این پرسش پیش می‌آید که حضرت چگونه باید به عنوان پیشوا و امام، خط روشن سیره نبوی و علوی را در جامعه مسلمین توسعه دهند و دل‌ها را به مکتب اهل بیت(ع) و به خاندان پیغمبر نزدیک کنند؟ همچنین در وضعیت حساسی که بسیاری از شیعیان امامی حتی در نقاط مرکزی قلمرو اسلامی مثل کوفه، به دلیل انحراف متولیان امور امام(ع) از تبعیت فرزند امام کاظم(ع) دست برداشته‌اند، چگونه می‌توانستند ناآگاهان را از دلایل و شواهد امامت خویش مطلع کنند و سپس معارف فقهی، کلامی و اخلاقی را به آنها منتقل کرده و همچنین شبهات مطرح شده را پاسخ دهد؟

همان‌طور که در ابتدا بیان کردیم، در چنین وضعیتی فردی، چون محمدبن‌سنان که از شخصیت‌های نزدیک به ائمه و صحابی‌سم امام بوده و حدود هزار روایت از ایشان نقل شده، خطاب به امام رضا(ع) می‌گوید: «إِنک قد شَهَرْتَ نَفْسَکَ بِهَذَا الْأَمْرِ وَجَلَسْتَ مَجْلِسَ أَيْکَ وَسِیْفُ هَارُونَ یَقَطُّ الدِّمَ»، عرض می‌کند که چطور در برابر این خلیفه خونریز خود را قائم‌مقام و خلف پدرتان می‌خوانید؟ صحابی دیگر به نام «صفوان‌بن‌یحیی» که جایگاهی چون ابن‌سنان دارد، کلامی با همین مضمون به حضرت می‌گوید: «إِنک قد أَظْهَرْتَ أَمْرًا عَظِيمًا وَأَنَا نَخَافُ عَلَیکَ مِنْ هَذَا الطَّاعِیِ». هر دو کلام نشان می‌دهد نوعی دلهره و نگرانی از جانب هارون بر ایشان مستولی شده و یاران و دلسوزان بیم پیامدهای ناگوار اقدام امام را دارند.

اهمیت برخورد و برنامه‌ریزی حضرت و نوع مواجهه ایشان با دستگاه بنی‌عباس در این شرایط

کی وجود خاندان علی‌بن‌ابی‌طالب را تحمل کنیم، به خدا سوگند به طور قطع آنها را می‌کشم و حتماً پیروان‌شان را به قتل می‌رسانم. به یقین این چنین و چنان می‌کنم.» به این ترتیب، دستگاه خلافت عباسی پس از به شهادت رساندن امام کاظم(ع) در صدد بود تا امام رضا را نیز به شهادت برساند و شدت ظلم به ایشان تا آنجا بود که هارون هم به این موضوع اذعان می‌کند. پس از شهادت امام کاظم(ع)، هارون از ترس شعله‌ور شدن حرکت‌های اعتراضی علویان تصمیم گرفت از فشار بر شیعیان بکاهد. البته باید این نکته را هم افزود که در عین حال شرایط آنچنان دشوار بود که امام رضا(ع) تقیه پیشه می‌کردند. پس از مرگ هارون الرشید و در خلافت پنج ساله امین همچنان این روند ادامه دارد و با درگیری‌های امین و مأمون بر سر خلافت، بحران‌های حکومت عباسی تشدید می‌شود.

مشکل دیگری که در زمان امام رضا(ع) خودنمایی می‌کند و به نوعی تعداد نیروهای حضرت را تقلیل می‌دهد، پراکندگی شیعیان و ظهور فرقه‌ای به نام «واقفیه» است که پایه تفکرشان بر این است که امامت پس از امام موسی کاظم(ع) پایان یافته است. یکی از ادله‌هایی که لقب امام رضا(ع) را «غریب‌الغریاء» معرفی می‌کند، وجود این فرقه است؛ فرقه‌ای که از روی کبر، عناد و هوای نفس امامت حجت خدا علی‌بن موسی‌الرضا(ع) را انکار کردند و او را که والی ولایت بود، تکذیب کردند. چه غربی از این بالاتر که سران و ثقات معتمدان چنین واکنشی در برابر امام داشته باشند.

حال که با مقدمه کوتاه نسبت به اوضاع و شرایط روزگار امام رضا(ع) شناسختی پیدا کرده‌ایم، جا دارد با تحلیلی به اقدامات حضرت در آن دوران اشاره کنیم که حقیقت سیاست اسلامی و برتری اندیشه اسلامی در برابر ظالم است. امام رضا(ع) در این دوران با دو چالش رویه‌روست: از یک سو با خطر دستگاه حکومت طاغوتی هارون و از سوی

حسن نوروزی

کارشناس دینی

دوران امامت امام رضا(ع) در مدینه که ۱۷ سال به طول انجامید، دورانی که کمتر به آن توجه کرده‌ایم. دورانی که امام با مجموعه اقدامات بهنگام، بی‌وقفه، شجاعانه و مدبرانه در مقابل خلافت هارون عباسی ایستادند و توانستند در همان شرایط دشوار، خط روشن سیره نبوی و معارف قرآنی و اسلامی را بین جامعه مسلمین توسعه بدهند و دل‌ها را به مکتب اهل بیت(ع) و به خاندان پیغمبر نزدیک کنند. در روایتی «محمدبن‌سنان» می‌گوید در زمان هارون به امام رضا(ع) عرض کردم شما زمانی امر ولایت و امامت را به عهده گرفته‌اید که «سِیْفُ هَارُونَ یَقَطُّ الدِّمَ»؛ از شمشیر هارون خون می‌چکد؛ این روایت به وضوح شرایط امامت حضرت را در دهه نخست امامتش ترسیم می‌کند.

این دوران که از آن به عصر طلایی و دوران اقتدار عباسیان یاد می‌شود، روزگاری است که عباسیان در همه زمینه‌های فکری، مذهبی، سیاسی و امنیتی در اوج قرار دارند، اما جالب است که در این وضعیت هم از حرکت‌ها و برنامه‌های امام رضا(ع) غافل نیستند و ایشان را به منزله قوی‌ترین و اصلی‌ترین عامل در هم شکننده حکومت عباسیان یاد می‌کنند؛ از همین رو در میان خلفای عباسی بعد از منصور، «هارون الرشید» سختگیرترین و ظالم‌ترین خلیفه در برابر شیعیان و ائمه است؛ به گونه‌ای که در تاریخ روایت شده است، در زمان هارون الرشید فشار بر علویان افزایش پیدا کرد و شیعیان پس از شهادت امام کاظم(ع) در وضعیت بسیار سختی قرار گرفتند. در آثار تاریخی، هارون الرشید این‌گونه توصیف شده است: «به ریشه‌کن کردن علویان و هر کس از ایشان پیروی کند، سوگند خورد و گفت تا

«محسن حسینی» متولد اول فروردین سال ۱۳۴۳ در مشهدالرضا(ع) بود. از آنجا که پیش از تولد او چند فرزند دیگر از دنیا رفته بودند، پس از به دنیا آمدنش خانواده گوسفندی ذبح کرده و نوزاد را در حرم امام رضا(ع) طواف می‌دهند و مجلس روضه برپا می‌کنند. در سال ۱۳۴۹ وارد دبستان «عسکریه» شد و در سال ۱۳۵۴ برای ادامه تحصیل در مقطع راهنمایی وارد مدرسه منوچهری شد.

از آنجا که پدر با شغل بنایی روزگار می‌گذراند، اوقات فراغت را به کمک پدر می‌رفت. همزمان با حرکت‌های ضد رژیم طاغوت مردم کشورمان، محسن همراه با پدر در جلسات علمای متعهد و مبارز همچون رهبر معظم انقلاب حضور می‌یافت. بسا اینکه در طوفان انقلاب هنوز نوجوان بود، در راهپیمایی‌های دوران انقلاب حضوری پر رنگ داشت و در بازار رساله امام خمینی (ره) را توزیع می‌کرد. با شروع جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، محسن با جلب رضایت خانواده، راهی مناطق جنگی شد.

به دلیل قابلیت‌ها و توانایی‌هایی که داشت، به تشخیص فرماندهان برای گذراندن دوره آموزش تربیت مری به مشهد مراجعت کرد. در سال ۱۳۶۲ در مدت چهار ماه به صورت فشرده علوم و فنون نظامی را فرا گرفت. پس از طی این دوره به عضویت سپاه پاسداران درآمد و به عنوان مری تاکتیک، به آموزش نیروهای بسیجی در پادگان «قدس» مشغول شد.

شهید حسینی، پیش‌تاز عملیات «والفجر ۸» به فرماندهی گروهان از گردان روح‌الله، لشکر ۵ نصر منصوب شد. «شهید گل محمد غزنوی» فرمانده محور عملیاتی لشکر ۵ نصر درباره آخرین شب حیات دنیایی سیدمحسن حسینی می‌گوید: «قبل از شروع عملیات کربلای ۱ محسن به من گفت: «اگر تا شروع عملیات وقت دارم، می‌خواهم به رودخانه‌ای که در نزدیکی مان هست، بروم.» از او پرسیدم برای چه امری به آنجا می‌خواهی بروی؟ او در پاسخ گفت: «قصد دارم برای انجام غسل شهادت همراه با «محسن عاشوری» به رودخانه بروم.» وقتی که برگشت، با یک حالت خوشحالی و سرور به من گفت، برادر غزنوی دیشب من خوابی دیدم و سپس تعریف کرد: شهر «مهران» آزاد شده و حضرت اباعبدالله‌المحسین(ع) با یک مرکب از سمت جاده خسروآباد به سمت شهر مهران در حرکت بودند. ایشان وقتی به نزد رزمندگان رسیدند، بازوی آنها را بوسیدند. هنگامی که به من رسیدند، مرا در بغل گرفته و بازویم را بوسیدند و یک مهر کربلا دادند و فرمودند: «به عنوان پادشاه آزادی مهران، این مهر را به تو می‌دهم.» شهید حسینی روز یازدهم تیر سال ۱۳۶۵ به شهادت رسید، ترکش به همان بازویی اصابت کرده بود که حضرت سیدالشهداء(ع) آن را بوسیده بودند.

فاطمه ساداتی

پژوهشگر

از نزدیکی‌های پل ثوره العشرین در نجف، کم کم عمودهای مشایه اربعین خودنمایی می‌کند، عمودهایی که این چند سال به بخشی از خاطره میلیون‌ها زائر اربعین تبدیل شده است و به عنوان مقیاس مسافت طی شده مسافران و نقطه شناسایی موبک‌ها شناخته می‌شوند. این عمودها با خود ویژگی برجسته دیگری هم دارند و آن، تصاویر شهدایی است که این سال‌ها در جبهه حسینی، جان خود را برای حفظ و اعتلای اسلام فدا کردند. از عمود اول که چهره خندان شهید ابومهدی المهندس نقش بسته است تا عمود دوم که سیدالشهدای مقاومت حاج قاسم بر زائران راه حسین(ع) نظر می‌کند تا سومین عمود که اسمال چهره اسماعیل هنیه، مرد مقاومت فلسطین بر روی آن نقش بسته تا صدها شهید دیگری که در این سال‌ها در مبارزه با داعش و دشمنان اسلام و مسلمین با خون خود مشق عشق کردند، همه گواهی بر زنده بودن عاشورا طی قرن‌ها پس از این حادثه در زمان‌های گوناگون هستند.

حماسه میلونی اربعین با حضور زائرانی از کشورهای گوناگون در حالی برگزار شد که عاشقان اباعبدالله(ع) در گرمای بالای ۴۵ درجه تابستان عراق از هزاران کیلومتر راه و با وجود سختی‌های فراوان خود را به سرزمین عراق رساندند تا در پیاده‌روی اربعین همراه با امام زمان‌شان به سوی قیله‌گاه عاشقان قدم بردارند. زائرانی که همچون سال‌های قبل به شوق زیارت دوباره سیدالشهداء در راهی قدم گذاشته‌اند که اولین بار جابر انصاری و عطیه، از یاران اباعبدالله در چهلمین روز از شهادت سیدالشهداء پایه‌گذار آن شدند و بعدها این مسیر محل حضور بزرگان و عالمانی شد که با وجود تهدیدهای حاکمان ظالمان زمان و در خطر افتادن جان‌شان همچنان در پی‌موندن این راه استوار ماندند.

کربلای امام حسین (ع) نماد مبارزه با ظلم و ایستادگی مقابل ظالمان است؛ از همین رو حاکمان جور و فساد هر گاه در سرزمین عراق روی کار آمدند، ابتدا محدودیت‌هایی در زیارت حرم سیدالشهداء و دیگر حرم‌های اهل بیت(ع) و نیز زیارت اربعین گذاشتند. در بسیاری از مقاطع تاریخ راه زیارت کربلا بسته شده و مردم مشتاق را تشنه زیارت نگه داشته است. عده‌ای نیز در راه رسیدن به کربلای اباعبدالله جان خود را از دست داده‌اند؛ در حالی که زائر حقیقی این بارگاه مقدس بوده‌اند و راه و رسم حسین (ع) را دنبال می‌کردند.

حرف از شهدایی است که در طول دهه‌ها و قرن‌ها از عاشورا، به خوبی راه و رسم یاران اباعبدالله را شناختند. در جایی که اسلام در خطر بود با اقتدا به مولای‌شان جان فدا کردند و این‌گونه نام امام حسین (ع) و راه او را زنده نگه داشتند. از میان شهدایی که به سیدالشهداء پیوستند، عده زیادی شوق زیارت در دل داشتند و آرزوی‌شان دیدن کربلا بود. فیلم‌ها و تصاویر زیادی از شهدای دفاع مقدس به جا مانده است که در آن عنوان می‌کنند تنها آرزوی‌شان زیارت امام حسین(ع) و دیدن کربلاست، همین آرزو نیز

عمودهایی برای اینکه راه را گم نکنیم!

روایتی از پیاده روی اربعین، مسیری که شهدا به روی ما گشودند!

آنان را برای حفظ اسلام به جبهه‌ها کشاند.

همه شکوه و حماسه اربعین به پیاده‌روی و برپایی موبک‌ها و حضور مردم نیست، این حضور میلیونی عقبه‌ای دارد که بی‌شک نقش شهدا در آن بیش از هر چیزی دیگری مشهود است. زمان زیادی از جولان داعش در عراق و ناامنی شهرهای این کشور نگذشته است و اربعین که جلوه نابی از اسلام محمدی است، از سوی گروه‌های تروریستی تکفیری تهدید می‌شد، اما در همان سال‌ها نیز به واسطه جانفشانی رزمندگان مدافع حرم امنیت را به شهرهای زیارتی برد تا در سایه آرامش و امنیت جبهه مقاومت خللی در زیارت سیدالشهداء(ع) اتفاق نیفتد.

شهدای عراقی طریق‌الحسین(ع)

پسای درد دل عراقی‌ها به ویژه مسن‌ترها که بنشینیم، خاطرات عجیبی از روزهای حکومت صدام و خفقان آن روزها دارند. ایامی که زیارت کربلا و اربعین به این راحتی‌ها نبود و عوامل صدام در هر کجا به دنبال زائران اربعین حسینی خانه به خانه و جاده به جاده را می‌گشتند تا مانع رسیدن زائران به حرم اباعبدالله‌باشند. دستگیری، شکنجه و شهادت بخشی از اقدامات صدام برای بستن راه زائران بود. با وجود این هر ساله تعدادی از عاشقان اباعبدالله هر طور که بود خود را برای زیارت اربعین به کربلا می‌رساندند. در این میان، خاطراتی از دستگیری و قطع اعضای بدن هم شنیده می‌شود، کسی که با وجود از دست دادن یک دست خود در زیارت اربعین حاضر شده سال بعد هم به زیارت برود و دست دیگری را در این راه بدهد. در نهایت، حکم این افراد پس از چند بار زیارت اعدام بود. شاید بی‌اغراق نباشد اگر بگوییم شهدای دوران صدام که اتفاقاً بیشتر از خود مردم عراق هم بودند، مظلوم‌ترین شهدای مسیر کربلا هستند. آنهایی که خطر جان هم مانع از دیدارشان با سیدالشهداء نشد.

در ۱۵ صفر سال ۱۳۵۵ جمعیت زیادی از مردم (حدود ۳۰ هزار نفر) به منظور شرکت در پیاده‌روی اربعین با وجود سخت‌گیری‌های صدام در حرم امیرالمؤمنین(ع) تجمع کردند. جمعیت با وجود جلوگیری قوای نظامی حرکت خود را آغاز کرد که در طول مسیر درگیری‌های پراکنده‌ای صورت گرفت و در پنجاه کیلومتری کربلا چهار نفر به شهادت رسیدند. با وجود این مردم به راه خود ادامه دادند و بساز در طول راه حدود ۱۶ نفر دیگر شهید و هزاران نفر بازداشت شدند. از میان بازداشتی‌ها تعدادی از علما به اعدام و سیدمحمد باقر حکیم به حبس ابد محکوم شد.

کربلا کربلا ما داریم می‌آییم

روی سربند‌های‌شان «یا حسین(ع)» نوشته بودند و عشق دیدن کربلا را در سینه داشتند، تا آنجا که یکی از نوحه‌های مشهور را با مصراع «کربلا کربلا ما داریم می‌آییم» در جبهه‌ها خواندند و با آن سینه زدند. این حکایت مردان دفاع مقدس است که در سال‌های جنگ تحمیلی اگر چه برای حفظ اسلام و مرزهای کشور به جبهه پا گذاشتند، اما در سر آرزوی دیدن کربلا را داشتند. با صدامیان می‌جنگیدند تا روزی که مسیر رسیدن به اباعبدالله هموار شود. شاید آنها هم فکر

نمی‌کردند زمان نه چندان زیادی بگذرد و روابط دولت ایران و عراق به جایی برسد که سه میلیون و نیم زائر از ایران، در اربعین حسینی میهمان خانه عراقی‌ها شوند.

«حب‌الحسین یجمعنا» همان چیزی است که دو ملت را به هم پیوند زد و پس از سقوط صدام حالا می‌توان آرزوی رزمندگان دفاع مقدس و شهدایی را که برای بازگشایی مسیر اباعبدالله جان دادند، برآورده شده دید. بدون شک، امروز که این مسیر به واسطه جانفشانی شهدا باز است، آنان نیز در این مسیر زائران را همراهی می‌کنند، هر چند خود بر سر خوان اباعبدالله جمعند و روزی خود این خاندان کرم هستند.

چنان حبیب مظاهر مدافع حرم

یادمان نرفته است تا همین چند سال سایه داعش را تا نزدیکی‌های مرز ایران حس می‌کردیم. درست وقتی حرم‌های اهل بیت(ع) در سوریه و سامرا هدف تکفیری‌ها قرار گرفت، ذات پلید این گروه‌ها که خود را داعیه‌دار اسلام و مسلمین می‌دانستند، آشکار شد. در چنین شرایطی رزمندگان مدافعان حرم خود را به جبهه مبارزه با تکفیری‌ها رساندند تا افزون بر دفاع از نوامیس مسلمانان، پرچم دفاع از اهل بیت(ع) را نیز بلند کنند.

در بین مردم عراق چند شهید ایرانی مدافع حرم از شهرت برخوردارند. «شهید مهدی نوروزی» معروف به شیر سامرا که تصویرش در بین عمودهای مسیر نجف به کربلا نیز هر ساله به چشم می‌خورد، در نزدیکی سامرا به شهادت رسید. او در زمان اوج‌گیری جنگ در عراق به همراه چند نفر از دوستانش برای دفاع از حرم راهی عراق شد. شجاعت و دلیری‌های مثال‌زدنی مهدی، دلیلی شد تا او را با نام «شیر سامرا» بشناسند. در عملیات‌هایی که در سامرا و نواحی آن انجام می‌شد، هر جا بچه‌ها تحت فشار قرار می‌گرفتند و به تنگنا می‌رسیدند، از مهدی می‌خواستند تا با نیروهایش به کمک آنها برود و غانله را ختم کند. مهدی خط‌شکن بود، همیشه در وسط میدان معرکه بود. می‌گفت: «ما باید اولین نفر در جلو و خط مقدم نبرد باشیم تا هر زمان به بچه‌ها گفتیم بیایند ما را ببینند و بدانند که ما نیز در معرکه نبرد حاضریم.» حضورش هم همواره با شجاعت و دل‌آوری همراه بود.

ذوالفقاری» است که پیکرش در وادی‌السلام نجف در نزدیکی مسیر عبور زائران اربعین حسینی، زیارت‌نگاه عاشقان شهداست. پسر آرام و سر به زیری که برای تحصیل در حوزه علمیه نجف راهی عراق شد تا درس طلبگی را محضر علمای این شهر بخواند، اما جنگ داعش در این کشور باعث شد تا مسیر هادی به سمت جهاد عملی کشیده شود. او در جریان جنگ داعش به عضویت حشدالشعبی درآمد و در محور سامرا به عنوان مدافع حرم مشغول خدمت شد. او در نهایت ۲۶ بهمن ۱۳۹۳ در شهر سامرا به شهادت رسید.

شهید معروف دیگر فرمانده «سید حمید تقوی» است. مردی که در جوانی به جبهه دفاع مقدس رفت و عمر خود را در راه جهاد گذاشت

و با شروع نبرد رزمندگان عراق بسا نیروهای صهیونیستی داعش و سلفی برای آموزش و هدایت رزمندگان جبهه عراق به این کشور رفت و در آنجا با نام جهادی «ابومریم» در کنار نیروهای مردمی عراق جهاد کرد. وی در شانزدهم دی ماه ۱۳۹۳ طی عملیاتی در سامرا به شهادت رسید. در حال حاضر، در چندین نقطه از عراق تندیس‌های این شهید ساخته و نصب شده است.

عاشورای زنده مدافعان حرم

تصاویری از «شهید حججی» که با قامتی استوار و صلابت در چهره دست بسته به سوی اسارت می‌رود، تصویری بود که دل‌های بسیاری را به آتش کشید. شهید محسن حججی همانطور که رهبر معظم انقلاب گفتند، حجت خدا بود و اسارت و شهادتش داغی همیشگی را بر سینه ایرانیان گذاشت. روزهای شهادت او، از زمانی که تصاویر اسارتش در رسانه‌ها منتشر شد تا زمانی که پیکرش در شهرهای کشور تشییع و در زادگاهش به خاک سپرده شود، موجی از همراهی و همدلی را پدید آورد و مسیر روشن مدافعان حرم در حفظ و حراست از حرم آل‌الله را روشن‌تر کرد. او تنها شهیدی نبود که حادثه عاشورا و ماجرای به اسارت رفتن خاندان اباعبدالله را زنده کرد؛ بلکه یکی از هزاران شهیدی بود که گوشه‌ای از حادثه عظیم کربلا را در روزگار امروز به تصویر درآورد. «شهید عبدالله اسکندری» مستشار ایرانی در سوریه کسی بود که سال ۱۳۹۳ به اصرار خودش به سوریه رفت تا در جبهه مدافعان حرم بجنگد. وی در اولین روزهای خردادماه سال ۱۳۹۳ به شهادت رسید. از آنجا که پیکر شهید اسکندری به دست تکفیری‌ها افتاده بود و آنها نیز سر از بدنش جدا کرده بودند، در قبال آزادی اسیر یا گرفتن هزینه‌ای حاضر به برگرداندن پیکر شهید بودند که همسر شهید در نطق آتشینی گفت، رضای نیست یک ریال از پول بیت‌المال صرف شود یا حتی یک اسیر آزاد شود تا پیکر را پس بگیرد. او گفته بود: «ما برای آنچه در راه خدا داده‌ایم توقعی نداریم» و اینگونه شد که پیکر شهید اسکندری تا به امروز در دست تکفیری‌ها ماند. پیکر بی‌سر شهید اسکندری پس از تفحص جست‌وجوگران نور به کشور بازگشت و پس از تشییع باشکوهی به خاک سپرده شد. نوع شهادت و حماسه‌آفرینی خانواده شهید گوشه‌ای از حماسه عظیم کربلا را یادآور شد که حضرت زینب(س) درباره آن فرمودند چیزی جز زیبایی ندیدم.

رضای ۱۹ ساله از شهدای افغانستانی مدافع حرم و معروف به ذبیح فاطمیون است. کسی که پس از مجروحیت به دست داعش افتاد. وقتی تکفیری‌ها از او خواستند به حضرت علی(ع) دشنام دهد، او در حالی که زیر دست تکفیری‌ها شکنجه می‌شد، از این کار امتناع کرد و پس از مدتی تصویر بدن بی‌سر او در رسانه‌های تکفیری منتشر شد. اعضای گروهک تروریستی جبهه النصره که وی را به شهادت رساندند، مدعی شدند که سر شهید ابتدا به صورت نیمه و با رد شدن خودروی این تکفیریون وحشی از روی آن، جدا و سپس با چاقو به صورت کامل بریده شد.

پذیرش روزانه سه تا چهار هزار بیمار

احسان بهاری

خبرنگار

یکی از خدمات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ایام اربعین ارائه خدمات درمانی به زوار اباعبدالحسین(ع) بود؛ برای این منظور در آستانه اربعین حسینی، بیمارستان سیار ۱۲۸ تختخوابی حضرت فاطمه(س) کرمان، مجهزترین سامانه سیار غرب آسیا، وابسته به بهداری نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برای خدمت‌رسانی به زائران اربعین در مرز مهراستقرار پیدا کرد؛ برای آگاهی از خدمات این بیمارستان سیار با «دکتر روح‌الله سلیمانی» متخصص پاتولوژی و مسئول بیمارستان حضرت فاطمه(س) کرمان و مسئول بیمارستان سیار حضرت فاطمه(س) مستقر در مهراستقرار به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه مشروح آن آورده می‌شود.

«دکتر روح‌الله سلیمانی» با اشاره به اینکه بیمارستان سیار حضرت فاطمه(س) مجهزترین و به‌روزترین بیمارستان سیار کشور است، اظهار داشت: «بیمارستان سیار حضرت فاطمه(س) که به مرز مهراستقرار کردیم، وابسته به بیمارستان کرمان است. این بیمارستان سیار هوشمند و فوق تخصصی ۱۲۸ تختخوابی دارای بخش‌های بستری، اورژانس، CCU و ICU، ریکاوری اتاق عمل، رادیولوژی و آزمایشگاه است. این بیمارستان با هماهنگی که با دانشگاه علوم پزشکی کرمان و بسیج

جامعه پزشکی انجام داده، پزشکان، پیراپزشکان و پرستاران را به صورت داوطلب در این زمینه به کار گرفته است.

وی درباره ویژگی‌های خاص این بیمارستان سیار اذعان داشت: «از جمله ویژگی این بیمارستان این است که خود انکاست و به زیر ساخت‌های شهری مانند گاز، برق، مخابرات و حتی سیستم‌های گاز طبی نیاز ندارد و در بحث پخت غذا هم از آشپزخانه سیار بهره می‌برد.»

مسئول بیمارستان حضرت فاطمه(س) کرمان درباره تعداد کانتینرهای این مجموعه گفت: «در مجموع بیست کانتینر در ساخت این سامانه درمانی استفاده شده است. این بیمارستان در بحث بحران‌ها

هم به سبب تردد بالا در این نقطه مرزی بود. ما از بیست‌ودوم مرداد به مرز مهراستقرار و در آنجا مستقر شدیم. شروع فعالیت و افتتاحیه ما در این بیمارستان در ۲۶ مرداد ماه با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی، نماینده ولی فقیه در سپاه انجام شد.»

«این سامانه سیار روزانه سه تا چهار هزار نفر را در هر ۲۴ ساعت پذیرش می‌کند و تمام خدمات هم به صورت رایگان تا چند روز پس از اربعین به زائرانی که از عراق می‌آمدند، وجود داشت.»

سلیمانی در پاسخ به این پرسش که خدمات بیمارستان سیار حضرت فاطمه(س) در نقاط دیگر کشور هم اجرا می‌شود، گفت: «به جهت اینکه بیمارستان سیار حضرت فاطمه(س) پشتیبان قرارگاه مدینه منوره در جنوب کرمان هست، خدمات درمانی استان هرمزگان و کرمان را شامل می‌شود. این سامانه علاوه بر خدمت‌رسانی درمانی در زمایش‌ها، خدماتی را در قالب مردم‌یاری بر عهده دارد، به این صورت که هر نقطه‌ای از کشور که با بحران‌هایی مانند زلزله، سیل و... روبه‌رو شود، این بیمارستان وظیفه خدمت‌رسانی دارد. علاوه بر این موارد در مراسم‌ها و برنامه‌هایی عمومی که مردم حضور گسترده دارند نیز این بیمارستان مشغول به خدمت‌رسانی است؛ برای نمونه، در ایام سالگرد رحلت امام خمینی(ره) این سامانه سیار در نزدیکی مرقد مطهر امام خمینی(ره) برای خدمت‌رسانی درمانی به زائران حضور داشت.»

هراس صهیونیست‌ها از پاسخ ایران

اهداف خود ناکام می‌ماند و زمینه پیشرفت در بخش‌های مختلف کشور فراهم می‌شود.»

معاون هماهنگ‌کننده سپاه با اشاره به اینکه دشمن فتنه‌های متعددی را طراحی و حمایت کرده است، ادامه داد: «وحدت ملت زیر چتر ولایت باعث دستیابی به پیروزی می‌شود و این موضوع به خوبی در حوادث مختلف کشور به اثبات رسیده است.»

وی خاطر نشان کرد: «با اتحاد، همدلی، یکپارچگی و انسجام بیشتر در جهان اسلام پیروزی جبهه مقاومت علیه رژیم صهیونیستی نزدیک است و باید وحدت و انسجام تقویت شود.»

سردار نقدی با ذکر نشانه‌هایی از وحشت و هراس رژیم صهیونیستی از ایستادگی و مقاومت ایران تأکید کرد: «۱۰۳ بار نام بردن از ایران اسلامی در سخنرانی ۴۵ دقیقه‌ای نخست‌وزیر رژیم جنایتکار و غاصب صهیونیستی در کنگره آمریکا نشان از وحشت و هراس آنها از ایران است.»

لبخند بر لبان کودکان محروم

هماهنگی بین سپاه، شهرداری و شورای شهر است.»

دبیر قرارگاه محرومیت‌زدایی سپاه با بیان اینکه هماهنگی بین دستگاه‌ها بسیار ارزشمند است، گفت: «لذت کار و فعالیت در این است که جمعی با هم کار کرده و تلاش کنند تا عده‌ای را خوشحال کنند.»

وی با اشاره به اینکه با رضایت مردم رضایت خداوند کسب می‌شود، بیان کرد: «افتخار ما این است که در مملکت به انسان‌های شریف خدمت می‌کنیم و ارزش این کار ما به نوع مشارکت ماست. در همه کشورها شهردار و شورای شهر وجود دارد، ولی هماهنگی بین دستگاه‌ها مهم است.»

دبیر قرارگاه محرومیت‌زدایی سپاه با تأکید بر اینکه در فارس هم بسیج سازندگی و هم قرارگاه فعالیت می‌کنند و این قرارگاه، اولین قرارگاه حاشیه شهری بود که در سپاه راه‌اندازی شد، تصریح کرد: «دولت‌ها می‌آیند و می‌روند و مردم ثابت هستند و کارهایی که برای رفاه حال مردم انجام می‌شود، برای ما مهم و ارزشمند است.»

آیین توزیع ۲۵ هزار بسته نوشت افزار ویژه دانش‌آموزان نیازمند استان فارس و شهر شیراز با حضور «سردار سیدضیاءالدین حزنی» دبیر قرارگاه محرومیت‌زدایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و مسئولان ارشد استان فارس در باغ عقیف‌آباد شیراز برگزار شد.

سردار سیدضیاءالدین حزنی در این مراسم اظهار داشت: «کارهای زیادی در استان فارس وجود دارد و عقب افتاده است، باید با تلاش این عقیف‌ماندگی را جبران کرد.»

وی ادامه داد: «در سراسر کشور چنین مراسم‌هایی برگزار می‌شود، اما چیزی که در استان فارس و شیراز مشاهده می‌کنیم،

سپاه‌نیوز در پیام‌رسان‌ها

پایگاه خبری «سپاه‌نیوز» این روزها و با روی کار آمدن «سردار نائینی» به عنوان سخنگوی سپاه در چینه‌ای جدید رادر عرصه روابط عمومی ایجاد کرده و پای این پایگاه خبری را به پیام‌رسان‌های داخلی، مانند روبیکا، اپتا و بله باز کرده است. حرکت جالب توجه این رسانه گویای سپاه این است که شروع حرکت خود را با پیام‌رسان‌های داخلی آغاز کرده است. این موضوع نوبدبخش اهتمام این رسانه در شبکه‌های داخلی است و نشان از امنیت این پیام‌رسان‌ها نسبت به نسخه‌های خارجی دارد. علاقمند برای دسترسی به این کانال‌ها به پیام‌رسان‌های اپتا؛ بله؛ روبیکا با ایدی ۱۴۰۳@sepahnews مراجعه کنند.

آپول صلواتی

در آستانه اربعین حسینی، کتاب «آپول صلواتی» نوشته مهدی عجم از سوی انتشارات شهید کاظمی منتشر شد. این کتاب خاطرات کادر درمانی اعزام شده به یک موبک درمانی در کشور عراق است، در مانگاهی که با تلاش صدها پزشک، پرستار، داروساز، کمک‌بهبیار و کارشناس در صحن حضرت زهرا(ع) حرم امیرمؤمنان(ع) در نجف و در بازه زمانی قبل و حین اربعین حسینی در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ برپا شد. نویسنده هزاران خدمت‌جهدی پزشکی و بهداشتی را که به صورت شبانه‌روزی به زائران اربعین حسینی ارائه می‌شد، مشاهده و به روایت‌های کوتاه و خواندنی تبدیل کرده است.

کتاب صوتی ناتا

«ناتا» رمانی برگرفته از زندگی یک دختر آفریقایی است که از بازار برده‌فروشان آفریقا به عربستان و شهر مدینه می‌آید. این کتاب از زبان ناتا که بعدها به «ماریه» تغییر نام می‌دهد، رخدادها عصر ظهور اسلام، تحولات قبل از هجرت پیامبر اسلام(ص) از نگاه مردم مدینه و اوضاع داخلی مدینه پس از هجرت را با زبانی شیرین روایت می‌کند. برای دسترسی به فایل‌های این کتاب صوتی و دیگر کتاب‌های صوتی معاونت فرهنگی و تبلیغات نمایندگی ولی فقیه در سپاه به درگاه اینترنتی پاسدار و انتشارات معاونت فرهنگی و تبلیغات نمایندگی ولی فقیه در سپاه مراجعه کنید.

روی خط

هدف زندگی، بندگی است

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۴۹ / چندماه است که فقط برای ثبت‌نام وام ازدواج ساعت‌ها پای کامپیوتر و گوشی می‌نشینیم، اما نتیجه‌ای ندارد. اگر بانک‌ها منابع نداشتند، چرا با این مبالغ توقع ایجاد کردند؟ اگر منابع موجود نیست، پس چرا برای پرداخت وام خرید خودرو از هم سبقت می‌گیرند! جوانان موقع شروع زندگی‌شان با این وضع با مشکلات متعددی مواجه می‌شوند.

۰۹۱۵۰۰۰۴۲۷۲ / مقام و قدرت و موقعیت‌های اجتماعی حقیرتر از آن هستند که هدف زندگی انسان قرار بگیرند. هدف زندگی بندگی است، رسیدن به خداست. امام‌خانه‌ای، صلوات. ایام سوگواری اهل بیت تسلیت. زندگی و مقاومت حسینی ادامه دارد.

۰۹۱۲۰۰۰۳۰۲۱ / فرانسه با دستگیری پاول دوروف سیاست دوگانه خودش را به صراحت به نمایش گذاشت و به نوعی اذعان کرد، منافع کشورش به هر مسئله‌ای مقدم است؛ یعنی اگر یکی مثل روح‌الله زباید و تلگرام برای ایران دستور ساخت کوکتل مولوتوف را بدهد اشکالی ندارد، اما کوچکترین سرپیچی در مقابل دولت فرانسه اشکال دارد.

۰۹۱۶۰۰۰۵۶۷۳ / دست‌میزاد می‌گوییم به سربازان غیور حزب‌الله که به دنیا نشان دادند گنبد آهتین در برابر اراده آهتین و الهی آنان همان خانه تنکبوت است. این بار باید بگوییم طوفان در خانه تنکبوت، رضا بوحمندان از اهواز

۰۹۱۹۰۰۰۲۵۲۳ / خدا روشناکریم که بالاخره تلویزیون و مسئولان ما به اهمیت تقدیر و تشکر از کسانی که در المپیادهای علمی مقام کسب کردند، رسیدند. مطمئناً این تقدیر و تشکرها آینده علمی کشور را چند پله بالاتر می‌برد. دست بوس مسئولانی هستیم که برای جامعه علمی کشور ارزش قائلند.

۰۹۳۶۰۰۰۸۷۲۲ / حضرت آقا به صراحت به مهم‌ترین نکته این روزهای فضای مجازی، یعنی قانون‌مداری اشاره کردند. حالا نوبت مسئولان است که ولایت‌مداری‌شان را سنگ محک بزنند. نمی‌شود یک سری افراد به حساب آزادی بیان آفت‌زد بی‌پرده و بی‌ادبانه و به مقدسات و به انقلاب و به مردم توهین کنند و قانونی هم برای‌شان نباشد. مسئولان موضوع را جدی بگیرند. / حسین از کرج.

۰۹۱۷۰۰۰۳۵۶۴ / از آقای همتی، وزیر امور اقتصاد و دارایی ممنونم که تسهیل و در اولویت قرار دادن وام ازدواج جوانان را در دستور کار قرار دادند، اما از ایشان می‌خواهم عجله‌ای برای غیر نقدی کردن آن نداشته باشند؛ چون مایی که ازدواج کرده‌ایم، به پول نقد بیشتر نیاز داریم.

۰۹۱۵۰۰۰۵۴۲۷ / خیلی‌س روی می‌خواهد که ۵۰ هزار تن بمب و تسلیحات نظامی به صهیونیست‌ها کمک کرده باشی، اما خود را میانجیگر پایان جنگ معرفی کنی! تنها حرفی که برای صهیونیست‌ها و آمریکایی‌ها دارم، این است: «مرگ بر آمریکاکا»، «مرگ بر صهیونیست کودک‌کش».

۰۹۱۷۰۰۰۱۰۲۴ / از کابینه دولت می‌خواهم که بدانند مردم ایران اگر تئوری‌های علوم سیاسی نخوانده‌اند، در عوض به خوبی سیاست درست و غلط را دیده‌اند و می‌شناسند. خواهش‌ها در همان راهی حرکت کنید که با تجربه به موفقیت و عزت رسیده‌ایم نه آن مسیری که انتهایش کاسه چه کم باشد.

۰۹۲۱۰۰۰۵۳۷۱ / اگر این روزها راهی مشهدالرضا شدید، حتماً نایب‌الزبانه دو شهیدی که این روزها در حین خدمت و بر اثر نش‌گاز به شهادت رسیدند، باشید: «شهید مختار مرشدی» و «شهید مجتبی نظری». ارادتمند شما محمدی.

صداقت

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول:یدالله جوانی

سرمدبیر:علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

سایماک باقری،سعدالله زارعی،

عزیز غضنفری،فرهادمهروی،مهلبی سعیدی،

فتح الله پیرشان،علی قاسمی،حسین عبداللهی فر

دبیر تحریریه:سیدفخرالدین موسوی

مدیرفنی:محمد صالح نادری

نگارش و ویرایش:محبوبه حاجی آقایی

صفحه‌آرا:علی اکبر هدایتی

عکاس:حامد گودرزی

ناظر چاپ:سعید قاسمی

چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶ (۰۲۱)

تلفن: ۰۱۱۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱)

basirat.ir

@ssweekly

نمبر: ۷۷۴۸۳۴۶

سامانه پیامک: ۰۳۳-۳۰۰۰۹۹۰

شماره ۱۱۵۴ | دوشنبه ۱۲ شهریور ۱۴۰۳

کتاب

ابر عزرا گرفت

فضای مدینه را

ماتم گرفت حال و هوای مدینه را پوشید کعبه رخت عزای مدینه را خاکم به سر که دست اجل تیشه بر گرفت وز پا فکنند نخل رسای مدینه را رکن علی شکست ز فقدان مصطفی دربر گرفت خاک، صفای مدینه را زین غم که در محاق نهان ماه یثرب است ابر عزرا گرفت فضای مدینه را ای دل بیا جو شاخه حنانه ناله کن بنگر به ناله ارض و سمای مدینه را آدم گریست تا که ملائک به روی دست بردند سوی سوره های مدینه را جسم نپی سه روز زمین ماند و آسمان سایه فکنند کرب و بلا ی مدینه را بر بام بیت وحی برافراشت دست کفر از دود درب خانه لوای مدینه را دردا که جای تسلیت، از کین، علو شکست آیین رسول نمای مدینه را دردا که دشمنان جلوی چشم فاطمه بستند دست عقده گشای مدینه را تسکین شود مگر، دل زهر ادر این عزرا بسرود «رستگار»، عزای مدینه را

محمد رستگار

گل پرپر

مهرت به کائنات بر ابر نمی شود داغی ز ماتم تو فروز تو نمی شود از داغ جانگداز تو ای گوهر وجود سنگ است هر دلی که مکلر نمی شود ظلمی که بر تو رفت ز دست ستمگران بر صفحه خیتال مصوّر نمی شود ای آنکه شد جنازه ات آماج تیر کین اینگونه ظلم با گل پرپر نمی شود بی بهره از فروغ ولای تو یا حسن مشمول این حدیث پیمبر نمی شود فرمود دیده ای که کند گریه بر حسن آن دید کور وارد محشر نمی شود

سید رضا موید

ز لطف تو شرمندهام

تاریکم و به کوی تو تابنده می شوم با یک نگاه تو مه تابنده می شوم تورا می دهی و رهایم نمی کنی من دم به دم ز لطف تو شرمنده می شوم گردیده از گنه دلم از مرده مردتر تنها به یک نگاه شما زنده می شوم گریانده ام تو را ز گناه فروز و باز با یک تبسم تو پر از خنده می شوم وقتی جحیم از گنهم شعله می کشد در این حریم قدس، پناهنده می شوم وقتی نسیمی از حرمت می خورد به من بخشیده از گذشته و آینده می شوم تا نیت زیارت قبر تو می کنم مروهون عفو خالق بخشنده می شوم بی مهر تو بهشت به نامم اگر شود در آتش جحیم، سرافکنده می شوم «میشم» به شاهی دو جهان ناز می کند تنها در آستان رضا بنده می شوم

غلامرضا سازگار

صبحانه

حال هم را بدانیم

احوال پرسی های ما به صورت تعارف درآمده و سریع می شود، ولی وقتی می گویم حال تو چگونه؟ یعنی واقعا دلم می خواهد بدانم و می خواهم ببایم در زندگی تو و بدانم چه نیازی داری؟ ما اگر واقعا حال هم را بپرسیم، خیلی از مشکلات حل می شود.

خبر

حجت الاسلام محمد حسین انصاری نژاد خیرداد

امین شعر انقلاب با غزل منتشر نشده از رهبر فرزانه انقلاب

دفت‌ر حفظ و نشر آثار رهبر معظم انقلاب غزل منتشر نشده‌ای از امام خامنه‌ای را برای انتشار در چاپ چهارم کتاب امین شعر انقلاب (تاملی در آفاق ادبی و شاعرانگی رهبر معظم انقلاب) برای «حجت‌الاسلام محمدحسین انصاری نژاد» نویسنده این کتاب ارسال کرده است.

حجت‌الاسلام محمدحسین انصاری نژاد در گفتوگو با «صبح صادق» با اعلام این خبر افزود: «در

دیدار رمضان‌ی شاعران باره‌بر فرزانه انقلاب که مورد تفقد معظم‌له قرار گرفتم، ایشان فرمودند: «کتاب امین شعر انقلاب را هم مشاهده کردم و از بذل محبت شما نسبت به بنده مشاهده کردم.» در همان دیدار درخواست کردم تا در صورت صلاحدید غزل منتشر نشده‌ای از وجود نازنین‌شان را برای انتشار در چاپ بعدی کتاب امین شعر انقلاب عنایت کنند.» وی افزود: «هفته گذشته همراه نامه‌ای از مؤسسه حفظ و نشر آثار رهبر معظم انقلاب، غزل منتشر نشده‌ای با عنوان «شرح حال» با مطلع «گامی به راه گامی در انتظار دارم/ سرگشته روزگاری پرکاروار دارم» به دست بنده رسید که ان‌شاء‌الله در چاپ چهارم این کتاب به زودی منتشر خواهد شد. گفتنی است، بیت معروف رهبر معظم انقلاب «سرشارم از جوانی هرچند پیر دهرم/ چون سرو در

داستان

به داده و نداده‌ات شکر

بولدار شدم «لَنْصَدَقَنَّ وَلَنْكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ» (توبه/ ۷۵) حتماً صدقه می‌دهم و از نیکوکاران می‌شوم. ثعلبه خیلی خدمت پیامبر اکرم (ص) می‌رسید و اصرار و التماس می‌کرد؛ اما پیغمبر (ص) هر بار می‌گفتند این دعا به صلاح تو نیست. تا اینکه این اصرارها جواب داد و پیغمبر (ص) برایش دعا کرد و کاسبی اش رونق گرفت و کم‌کم سرش شلوغ شد تا جایی که چند وعده به نماز پیغمبر (ص) نمی‌رسید. ثعلبه یک دامداری بزرگ بیرون مدینه راه انداخت، دست و بالش پرورنق شد و سری توی سرا آورد تا اینکه دستور زکات بر پیامبر (ص) نازل شد، پیغمبر (ص) مأموران زکات را فرستاد تا بروند از قبایل و از جمله ثعلبه انصاری زکات بگیرند، مأموران رفتند همه زکات‌ها را جمع کردند؛ پیش ثعلبه انصاری که رسیدند، گفتند نوبت زکات توست و قبایل این طور رفتار کردند، تو چه کار می‌کنی؟ ثعلبه کمی با خودش کلنجار رفت، دید زکات اموالش خیلی زیاد هست، گفت بروید به پیغمبر (ص) بگویید «ثعلبه زکات نمی‌دهد.» وقتی خدمت پیغمبر (ص) موضوع را گفتند، پیامبر (ص) سه بار تکرار کردند «وای بر ثعلبه»، دستور خدا را عمل نکرد.»

سلامت

توصیه نمی‌شود!

برخی پژوهشگران معتقدند ورزش با شکم خالی مزایایی دارد، اما آن را توصیه نمی‌کنند. اگر با معده خالی ورزش کنید، ممکن است منابع ارزشمند انرژی، مانند پروتئین‌های بدن را از دست بدهید، که این به کاهش توان جسمی و کاهش بنیه می‌انجامد. اگر بخواهیم مزایا و معایب ورزش کردن با شکم خالی را بیان کنیم، می‌توانیم به این موارد اشاره کنیم. **مزایا:** الف- افزایش چربی‌سوزی: بررسی پژوهشگران نشان می‌دهد، ورزش با معده خالی ممکن است به افزایش چربی‌سوزی کمک کند. ب- کاهش تمایل به غذا خوردن: پژوهش‌ها نشان می‌دهد، ورزش پیش از صبحانه اشتها را کاهش می‌دهد. افرادی که پیش از صبحانه ورزش می‌کنند، تمایل کمتری به مصرف غذا پس از ورزش دارند. **معایب:** الف- چربی‌سوزی کمتر از انتظار: در واقع، چربی‌سوزی عمدتاً با تمرینات شدید و هوایی اتفاق می‌افتد و ورزش با شکم خالی ممکن است نتایج چشمگیری در این زمینه نداشته باشد. ب- خطر از دست دادن عضلات: بدن هنگام کمبود سوخت کافی، به سراغ پروتئین‌ها می‌رود تا انرژی مورد نیاز خود را تأمین کند. این موضوع می‌تواند به از دست دادن عضلات و در نتیجه کاهش قدرت بدنی و خطر شکستگی استخوان منجر شود. پ- افزایش هورمون‌های استرس: ورزش با معده خالی ممکن است موجب افزایش ترشح هورمون‌های استرس، مانند کورتیزول شود.

تلخند

سگ‌ها آمریکایی(نتانیا هو) این بار قصد حمله به کرانه باختری را در سر می‌برواند! کارتونبست: محمود رفاعی/ فلسطین

صادقانه

ثواب قرض الحسنه

پیامبر اسلام (ص) فرمود: شبی که به معراج برده شدم، دیدم که روی درب بهشت این چنین نوشته شده بود: صدقه ده برابر پاداش دارد و قرض الحسنه هجده برابر. به جبرئیل گفتم: چرا قرض الحسنه برتر از صدقه است؟ گفتم: چون قرض گیرنده همیشه به دلیل نیازش وام می‌گیرد، ولی سائل تقاضای کمک می‌کند اگر چه بی‌نیاز باشد.

غیر رسمی

صحبت‌هایی که

باید گفته شود

آیت‌الله مصباح در زمان اصلاحات، قبل از نماز جمعه تهران سخنرانی و روشنگری می‌کردند. در آن سخنرانی اسلام ناب را تبیین، فتنه و ابعاد فتنه و انحرفات را تبیین می‌کردند و درباره انحرفات جریان مدعی اصلاحات صحبت‌های خیلی مهمی می‌کردند. خیلی‌ها ایشان را ملامت می‌کردند که شما نباید خیلی سیاسی حرف بزنید و برای شما خوب نیست و وجهه علمی شما از بین می‌رود. آیت‌الله مصباح می‌گفت این حرف‌ها برای من مهم نبود و آنچه برای من مهم بود، این بود که نظر رهبری چیست؛ چرا که اگر ایشان مخالفت کنند، خلاف شرع می‌شود و من نباید صحبت کنم.

تا اینکه یک روز خطبه‌های نماز جمعه را قرار بود شخص رهبر معظم انقلاب بخوانند و آیت‌الله مصباح هم سخنران قبل از خطبه نماز جمعه بودند. آیت‌الله مصباح می‌گوید شفاف‌ترین و صریح‌ترین صحبت‌های ممکن را در محضر رهبر معظم انقلاب بیان کردم. بعد از صحبت‌ها وقتی آمدم پایین، آقا چند مرتبه به من گفتند طیب‌الله انفسکم. من به آقا عرض کردم که بعضی به من اشکال می‌کنند که این صحبت‌های من تند است و من نباید بیایم سخنران قبل از نماز جمعه باشم و این حرف‌ها را بزنم. ایشان می‌گوید آقا ناراحت شده و برآشفتمد و فرمودند چه کسی این حرف‌ها را زد؟! صحبت‌های شما مهم است و باید همین روند را ادامه بدهید. آیت‌الله مصباح می‌گوید که من دلم محکم شد که آقا روش من را تأیید کردند و همین صحبت‌های ایشان از لحاظ شرعی مهم بود.

آیت‌الله عباس کمی عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

حسن ختام

جرعه وصال

هر کسی در هر کجای دنیا که باشد به تو نزدیک‌تر است اگر تقوایش بیشتر و انتظارش به تو بیشتر باشد. تو در قلبی جا داری که برای خدا بتهد. تو در نگاهی هستی که برای خدا بارانی شود. تو در صدایی هستی که از خدا می‌گویی. برای همین است که می‌گویی: «شما خود را اصلاح کنید، ما خودمان به سراغ شما می‌آییم و لازم نیست شما به دنبال ما باشید!»

زندگی جز این نیست که تشنگان دیدار چهره دلربایت را وصالی هست به وسعت تشنه‌ای که به چشمه می‌رسد. آری، تشنگان را جرعه وصال و شیفگان جمال را آب حیات و معرفت می‌دهند، آیا ما تشنه حضرت و طالب دیدار هستیم و آن حضرت آب حیات نمی‌دهد؟

ای چشمه قلب‌های تشنه و ای روح بر پیکره انسان، کجایی که جهان بی تو همه چیز را کم دارد. جای خالیت را جز با حضور نمی‌شود پر کرد! مگر می‌شود برای خورشید جایگزینی پیدا کرد؟ برای تو ماندنی نیست ای کسی که عالم همه در انتظار توست.